

Domahidi Klára

Parázsló szív

Domahidi Klára

Parázsló szív

A könyv megjelenését Tiszalúc Nagyközség
Önkormányzata támogatta. A szerző köszönetét
fejezi ki a regény megjelenéséhez nyújtott
támogatásért.

Borítóterv és fotók: Domahidi Klára

©Domahidi Klára
2019

Készítette:

Könyvműhely
www.konyvmuhely.hu
Telefon: (46) 790-014

Közeledett az este. A lemenő nap fénye aranyhídként ívelt a Balaton vizén. Izzott az egész víztükör, csendes volt a táj. A strandolók mind hazamentek, Réka egyetlen embert sem látott közel s távol. Élvezte az egyedüllétet, mintha az egész tó csak az övé lett volna. Része lett a tájnak, egybeolvadt a természettel, a legnagyobb harmóniában vált eggyé vele. Minden gondja és bánata eltörpült, semmivé fozlott akkor és ott. A nádas szélén üldögélt, figyelte a vadkacsák röptét. Gondolatban ő is velük röptült, úszott a vízen, s együtt pihentek meg a nád sűrűjében. Megélénkült a vízi világ. Nem riasztotta az állatokat az emberek ricsaja, nem kellett menedéket keresniük, elbújniuk, újra birtokba vehették a tavat s a partot. A lány hallgatta a békák dalát. Muzsikájuk megnyugtatta, egyetlen zenekari mű sem tetszett ennyire, mint a békaszerenád.

Közben egy–egy sirály húzott el felette. Játéknak gondolta kettő kergetőzését, de hamar rájött, hogy most másról van szó. Az első madár halat szorított a csőrében, a másik rácsapott időnként, hogy megszerezze a zsákmányt. Komoly harc folyt, s közben a hal a vízbe pottyant. Réka nem tudhatta, hogy túlélhette-e a hal a párviadalt, de egyik madár, és azok fiókái sem részesülhettek a húsból. Készített néhány fotót, s elhatározta, hogy begázol a vízbe a közeli stégig, hogy más szemszögből is megcsodálhassa a táj szépségét, és néhány felvétellel gazdagabban térhessen haza. Szüksége lesz majd rá ott idegen földön. Minden emléket össze akart gyűjteni, vinni magával az élményeket, hogy legalább azok vele maradjanak, ha egyedül érzi majd magát.

Félúton járt, amikor egy hatyúcsalád állta el útját: elől gúnár, hátul a tojó zárta a sort, közben kilenc kis fióka, mint kilenc kis barna tollgolyó. Éppen előkapta volna a fényképezőgépét, amikor az idilli kép riadalommá változott. A nagy fehér gúnár felborzolt tollakkal sziszegett felé, egyre fenyegetőbben közelített. Eddig azt hitte, hogy ez a szép, kecses madár szelíd és barátságos, de úgy látszik, tévedett. Ez a hatyú nagy, kemény csőrével mérgesen fújtatott, s vadul kergetni kezdte a lányt. Pánikba esett,

futni kezdett, csak mielőbb elérné a biztonságot jelentő stéget. De a távolság egyre fogyott közöttük, mégiscsak a madár volt saját elemében, otthonosan mozgott a hazai pályán. Már majdnem a combjába kapott, amikor Rékának mentő ötlete támadt. A magával hozott zsemleből letört egy darabot, s felé hajította. Kezdetben a hattyú meglepődött, majd falatozni kezdett, s így kis időre megállt a támadó csapat. Igaz, támadó kedve csak a gúnárnak volt, a család többi tagja kíváncsian követte. Réka futott, hogy időt nyerjen, s amikor a gúnár újra felé lódult, újabb falattal állította meg. Amire elfogyott a zsemle, s már nem volt, ami a lányt megmentse, elérte a stéget, s villámsebesen felugrott rá. Győzött! Baja nem esett. Az egész hattyúcsalád körbevette, sokáig köröztek mellette, s ő megkönnyebbülten fotózta őket. Egyetlen képnek sem lett ekkora értéke számára, mert ezekért valóban meg kellett küzdenie.

Közben erősen szürkült, s már azon törte a fejét, hogy miként juthatna vissza a partra, nem szerette volna a stégen tölteni az éjszakát. Vidám gyerekcsapat közeledett egy gumicsónakban. Vidámságuk lassan lelohadt, amikor a gúnár, maga után vonva a teljes családot, őket is megtámadta, és sziszegve kapott a csónak felé. Réka kihasználta az alkalmat, hogy a madarak már nem vele voltak elfoglalva, s gyorsan a partra sietett. Közben hallotta a gyerekek ijedt sikongatását, de segíteni nem tudott. A nádas széléről figyelte, ahogyan vad evezőcsapásokkal próbálják megfélemlíteni a hattyúnépséget. Sokáig tartott a küzdelem, de végül ők is sértetlenül jutottak haza.

Lassan leszállt az este, kigyúltak a csillagok, s a telihold fényében elégedetten, királyi tartásban, nagy pompával úszott a hattyúcsalád az ezüsthídon.

Másnap a család csomagolt, véget ért a közös nyaralás. Akármennyire is vidáman töltötték el ezt a hetet, azért bennük volt a szorongás az elválás miatt. Réka kapott egy két éves ösztöndíjat, hogy Svédországban, Öland szigetén vizuális nevelést és művészettörténetet tanuljon a főiskolán. Az örömet, hogy végre világot láthat, beárnyékolta a szüleitől való elszakadás.

– Azért nem örökre megyek. Biztos ott is használnak már telefont, és postájuk is van. Talán mégse olyan elmaradott ország az, mint amennyire mi innen képzeljük...

– Jó, te csak ne humorizálj! Oda anya nem tudja elküldeni a kedvencedet, a mákos gubát. Ott eheted majd a zuzmót és a rénszarvashúst. Hópelyheken tálalva. – válaszolta az apja.

– Azért Öland nem az Északi-sarkon van. Talán lesz majd a menzán cukorrépa is, meg nyírfakéregből készült cipő...

Vasárnap reggel a család minden tagja, még Balázs is ott állt a peronon, hogy elkísérjék a lányt, akit majd jó esetben a téli szünetben láthatnak viszont. Réka meghatódott attól, hogy a bátyja is kijött, pedig ő máskor kényelmesebb volt attól, hogy ilyen korán felkeljen a szabadnapján. Segített felpakolni a méretes, jó nehéz hátizsákot a csomagtartóra. A vonat elindult a pályaudvarról, és ő megilletődve, sokáig nézte integető szüleit, amíg alakjuk el nem tűnt a látóhatár szélén.

Alig helyezkedett el a Pest felé tartó gyorsvonaton, amikor idős néni állt meg előtte.

– Nem tudja, kedves, megáll ez a vonat Rákoson? Ott akarok leszállni, a temetőbe megyek a férjem sírjához. Mert ha csak a Keletiben tudok leszállni, sokat kell nekem visszabuszozni. Így is olyan fárasztó az út.

– Majd jön a kalauz, az megmondja. Tessék leülni!

– Igen, úgy látom itt jó helyem lesz. Lehúzzuk kicsit a sötétítőt, így nem tűz ránk a nap. Látja, ott már valaki azt is leszaggatta, aztán szenvedhetnek az emberek a hőségben. Így van ez, nem gondolnak a másikra... – Ütemes dobolással, ritmikusan kattogott a kerék, s a néni tovább mesélt.

– Tudja, rendbe teszem a sírt, meg virágot ültetek. – Fekete, elnyűtt, idő ette szatyrából piros muskátli látszott ki.

– Magam neveltem ezt a virágot. Hiába fizet az ember a temetőben, nem foglalkoznak a sírral. Megenné a gaz, ha nem kapálgatnám.

Réka figyelte az elsuhanó tájat. A vasúti töltésről, mintha csorogna lefelé, omlott alá az akác. Mögötte kivágták a nyárfákat, a kifordított gyökerek, mint egy–egy felkiáltójel, meredtek az ég felé. Felettük seregélyek hada suhant el. Egy dongó csapódott az ablaknak, majd a lány vállára sodródott egy szöcske.

– Látja, van, ahol ez szent állat. Ott vajon az embert tisztelik–e úgy, mint ezeket?

A kukoricás szélében egy őz kíváncsi tekintettel figyelte az elrobogó vonatot. Izmai megfeszültek, ugrásra készen állt, aztán mégsem szökkent el. Úgy ítélte meg, a vonat nem ad okot a menekülésre.

– Rossz egyedül lenni... Irtózok a magánytól. Maga még fiatal, nem is tudhatja, mi az... A férjemet a szíve vitte el. Rögtön meghalt, nem szenvedett semmit. Úgy elment, hogy el sem búcsúzott senkitől. Ez fáj. Már nem mondhatom el neki, hogy jó ember volt... Hiányzik.

Közéjük telepedett a csend. A néni a múltban merengett. Réka nézte a napraforgótábla fejet hajtó virágait, majd odébb a mezei zsálya lila foltjai tarkították a zöld legelőt. Hatalmas fólíásátrák tűntek elő, az egyiknek szélében kokárdavirág sokasága. Odébb kékesszürke káposztaföldet kapáltak a tűző napon.

– Nem könnyű kenyér ez sem. Hajlongani a forróságban. De valamiből meg kell élni. De sokat kapáltam életemben én is... – aztán a néni hirtelen témát váltott.

– Igazán jó helyem van itt a fiaméknál. Csak mindig rohannak. Nincs idejük, még beszélgetni sem. Aztán meg néha össze–össze zördülnek valamin, rossz azt nekem hallgatni. Kinek adjak igazat? Meg nem is nagyon kérdezik a véleményem. Nem szólok az életükbe. Más világ már az övéké. Eltelt felettem is az idő. Már biztos vár a párom odaát. Tudja, nem jó egyedül lenni... Sietek már én is utána. Ne érezze magát ő se egyedül...

A néni csomagolni kezdett, készülődött a leszálláshoz. Az ablakon keresztül egy kiszáradt fára esett Réka tekintete, amelyet

benőtt a vadszőlő. Csupasz gallyak meredtek az ég felé. Odébb a villanyoszlopot is benőtte ez a kúszó, dús növény. Mintha életet adott volna neki. Belefészkeltek a verebek. Nem messze tőle egy elhagyott, lepusztult, romos épület árválkodott.

– Örülök kedvesem, hogy találkoztunk. Kellemesen elbeszélgettünk. Legalább nem telt hiába az idő. Na, minden jót! Aztán vigyázzon magára a nagyvárosban! Tudja, nem csak jó emberek lakják. Legyen óvatos!

Pusztit is adott búcsúzáskor, amikor begördült a vonat Rákosra. A vasúti telep falait mindenütt színes falfirka tarkította. A néni, szürke ruhájában furcsán hatott a karneváli hangulatot idéző színekavalkád előtt. Mintha múlt és jelen lassan kezdet fogtak volna. Még integetett, majd elindult a temető felé a férjéhez, aki után annyira vágyódott...

Réka leszállt a Keletiben, majd megkereste a vonatot, amivel egészen Malmöig fog utazni. Nem volt sok utas rajta. A kupében, vele szemben egy fiatal pár foglalt helyet, a fiú bátyját mentek meglátogatni Stockholmba, aki már egy éve ott élt. Nem sokat beszélgettek, mert a fiatalok egymással voltak elfoglalva. Réka meg inkább a tájat figyelte, és könyvet olvasott. Pesten vette az átszálláskor, hogy ne unatkozzon. Nem szerette üresen tölteni az időt.

Azelőtt nyugat felé még csak Bécsben járt, akkor is csupán két napot töltött el ott. És most sajnálta, hogy csak úgy átsuhan Ausztrián és Németországon anélkül, hogy alaposan szétnézhetne. Sassnitz városában felállt a vonat a komphajóra, ami majd átviszi őket a Balti-tengeren. Ez az átszállás Réka számára maga volt a csoda. Ámulva figyelte, hogy a hatalmas hajóra az övékén kívül még három másik vonat is ráért. A legalsó szinten volt a helyük, feljűk kerültek az autók, majd a harmadik szinten üzletek, kaszinó, játéktérmekek, fodrászat, mozi, szauna szolgálták az utasok kényelmét. Réka boldogan sétálgatott a hajón, fel akarta fedezni az egészséget, de egy csokoládén kívül semmit nem vásárolt. Kevés pénzét az iskolai életre tartogatta. A hajó tetejéről figyelte, hogy

milyen sok madár vonul át felettük. Főleg partközelen látott rengeteget, ahol megpihentek. Nem igazán ismerte fel őket, nem volt túl járatos az ornitológiában. „Még egy terület – gondolta – ahol komoly pótolnivalóim vannak.”

Trelloborgban átesett a vámvizsgálaton. A vonatból a hűvösebb éghajlat és a sok eső miatt még most is zöldellő mezőket látott, pedig otthon már sárgultak a rétek a szárazságtól.

Amikor Malmöben a MÁV nemzetközi vonatáról átszállt a svéd gyorsra, rögtön érzékelte azt a tisztaságot, ami hiányzott az otthoniról. Az ablakok csillogtak a napfényben. Az utastérbe senki nem vihetett be nagyobb csomagokat, szépen elhelyezték egy polcrendszeren. Réka meglepődött ezen:

– Én ezt a hátizsákot nem merem itt hagyni. Mindenem benne van. Mi lesz, ha valaki leszálláskor magával viszi? – de amikor megpróbálta becipelni, egy idősebb férfi mogorván rászólt, hogy ez itt nem szokás, vigye ki a csomagtérbe. Nem tehetett egyebet, visszafordult vele. De azért nem nyugodott meg, az otthoni rossz tapasztalatok miatt.

Még élénken élt benne egy tavalyi esete: ”Nyári munkát vállalt egy műanyag feldolgozó üzemben. Két hónapig dolgozott, amire összegyűjtött annyi pénzt, hogy megvehetette régen áhított első versenykerékpárját. Apa még ki is pótolta az összeget. Sokat álmodozott arról, hogy bejárja vele az egész környéket, a Bükk hegységet, végigkerekedik a Zemplénen, eljut Hajdúszoboszlóra is. A boltban Pisti, az eladófiú jó ismerőse volt, segített kiválasztani a biciklit. Erős, masszív, tartós, ugyanakkor gyors és könnyű járgányra volt szüksége. Még a boltban felszerelték klipsszel, ami segíti majd az emelkedőkön. Tettek rá sebességmérőt, kilométerórát, első és hátsó lámpát, kulacsot, pumpát.

– Szeretnék még egy lakatot!

– Sajnos abból kifogytunk, délelőtt vitték el az utolsót.

– Sebaj, hazafelé még veszek valahol.

Büszkén és elégedetten hagyta el a boltot, s már a hétvégi túrát tervezgette, amikor majd Balázssal és barátjával a

Boldogkői-várat látogatják meg. A legközelebbi kerékpárbolt elé érve megállt, s a bejárat előtt hagyta biciklijét. Amíg rákerült a sor, gyakori pillantásokat vetett az üvegfalón át kint lévő kincsére, nehogy lába keljen. Mégis mire kifizette a lakatot és kisietett, csak hűlt helyét találta. Még látta tolvaja hátát, amint nagy sebességgel távolodott tőle. Tehetetlenül nézett körül, de nem volt mivel üldözőbe vegye. Ekkora dühöt és szomorúságot még soha nem érzett. Lehajtott fejjel ballagott a vasútállomásra. Hiába szikrázott a nap, lelkében sötét felhők gyülekeztek, dörgött és villámlott. A vonaton nézte az elsuhanó, unalomig ismert tájat, s közben magában átkozta sorsát, balszerencsáját, az egész tolvaj világot... Mennyit dolgozott hiába, s most más aratja le munkája gyümölcsét! Könnyes szemekkel érkezett haza. Amikor a bátyja megtudta, hogy mi történt, döntött: ha más egy pillanat alatt tud szerezni magának, akkor ő is megteszi a húga kedvéért!

Másnap erővágóval felszerelve indult el a tiszaujvárosi strandra. Tudta, hogy a kerítés mellett sok biciklit hagynak lelakatolva, őrizetlenül. Végignézve a kínálatot, egyetlen kedvére való kerékpárt sem látott, de ha már rászánta magát, mégsem akart üres kézzel, és főleg gyalog hazamenni. Megvárva az alkalmas pillanatot, elkötötte az egyetlen, igaz régi és elég rozoga versenykerékpárt. Alig indult el, mikor a szél lefújta sapkáját. Zavartan, torkában dobogó szívvel fordult vissza, igyekezett minél előbb elhagyni a tett színhelyét. Kifordult a sarkon, s egyenesen két rendőrrel találta szemben magát. Igaz, nem sokat törődtek vele, csupán közúti ellenőrzést tartottak. Balázs hátán verejtékcseppek gyöngyözödk az izgalomtól. Elcsigázva érkezett haza. Nem fizikailag fáradt el, hanem az átélt helyzet lelkiileg sokkolta. Amikor hazaért, és átadta szerzeményét a húgának, Réka dühöngeni kezdett:

– Miért tetted ezt velem? Ki se merek menni vele az utcára. Csúnya is, rozoga is, ráadásul nem az enyém! Nekem ez nem kell! Az enyémet akarom! Ezt nem kellett volna megtenned!

– Pedig mennyit kockáztattam, hogy neked örömet szerezzek! Tudod, mit? Csinálj vele, amit akarsz! Engem többé nem érdekel! – és hatalmas csattanással bevágta maga mögött az ajtót.

Másnap, amikor a munkából hazaért, Réka nem várt hírral fogadta.

– Képzeld! Levelet küldött a rendőrség! – Balázs elsápadt, szólni sem mert.

– Megtalálták a biciklimet! Bemehetünk érte a rendőrségre.

A szüleiknek is feltűnt, hogy a két gyerek nem örül igazán. Komorak és hallgatagok voltak egész nap.

– De hát még feljelentést sem tettem... Rajtatok kívül nem is tudja más, hogy mi történt az új biciklimmel. Akkor hogy találhatták meg?

Próbálták közösen megfejteni a talányt, de senkinek nem volt használható ötlete. Az igazságot később a rendőrségen tudták meg: A tolvaj, miután felpattant a biciklire, egyenesen a piacra hajtott, hogy túl is adjon a zsákmányán. Közben zárás után Pisti, az eladófiú is odament vásárolni. Rögtön felismerte az általa nemrég eladott biciklit, amit még ő szerelt fel extrákkal. El is vette a járgányt, megfenyegette a szép szál legényt, mire az nyomban elszaladt. Pisti ismerte Rékát, de nem tudta a pontos címét, ezért leadta a kerékpárt a rendőrségen. Így került vissza.

Réka örült, de boldog nem volt. Marta lelkiismeretét az a másik bicikli... Vissza nem vihették, nem is tudták, kié. Megtartani nem akarták. Hogy mindig a bűnösségre emlékeztesse őket? El sem ajándékozhatták, mert esetleg felismeri valaki, így lebukhatnak. Balázs másnap elindult vele céltalanul, majd az út mentén letette. Hadd örüljön neki valaki... Sosem tudták meg, mi lett a bicikli sorsa. Rékának gyakran eszébe jutott, vajon mit érezhetett a gazdája, amikor felfedezte az eltűnését? Saját bőrén ismerte meg akkor az érzést.” És most nem szeretne volna újra átélni ezzel a hátizsákkal. Megkönnyebbült, amikor Kalmarnál leszállhatott vele. Senki nem törődött a vonaton az ő csomagjával,

itt a lopás nem szokás... Sőt, amikor indult ki a kocsiból, egy idősebb úr kedvesen utána szólt:

– Hölgyem, nem az öné ez a könyv?

– Köszönöm, hogy figyelmeztetett – mosolygott rá Réka. – Majdnem itt felejtettem.

Kalmarból busszal ment át Öland szigetére. A várost a szigettel összekötő híd a leghosszabb Európában, hossza 6070 m. 155 nyílása van. Persze ezt Réka nem számolhatta meg, elolvasta egy útikönyvben. Középső, magasan ívelő része alatt a legnagyobb tengeri hajók is áthaladhatnak. Éppen akkor keresztezte egy a híd alatt a busz útját. Réka hallotta, amint azt tárgyalta két férfi, hogy a hajó atomhulladékot szállít, amit majd vastag falú, erős tartályban lesüllyesztenek a tenger fenekére. Átfutott az agyán, hogy ez vajon meddig biztonságos? Ki láthatja előre ennek a következményeit? Még élénken élt benne a csernobili katasztrófa emléke. Majálison volt akkor Miskolcon. Olyan szép, meleg nap volt, hogy egy pólóban sétált egész nap. Akkor még nem tudta, hogy most nem lenne ajánlatos a napozás. Csak este jelentették be a katasztrófa tényét. Még emlékezett a döbbenetre, ami erőt vett rajta: Íme, az ember most pusztítja el önmagát!

De most nem akart ilyen szomorú dologra emlékezni, inkább szívta magába a táj szépségét: a tenger végtelenjét, ami a szabadság érzetét keltette, és az ország második legnagyobb szigetének látványát. Ami most egy évig lesz az otthona. Hirtelen enyhe honvágy fogta el, de legyőzte benne ezt az újdonság felfedezésének izgalma. „Hé, világ! Várj rám, jövők!” Kogsbyban leszállt, és megkereste a népőiskolát.

A szobatársa Erika lett, egy magyar lány. Gyergyószentmiklósról származott, de pár éve már a családjával együtt Győrben éltek. Ő is tegnap érkezett, és angol–svéd szakon fog továbbtanulni. Örültek egymásnak a közös származás miatt, és hogy beszélhetnek egymás között magyarul. Később elválaszthatatlanok lettek. Együtt fedezték fel a sziget látnivalóit, és minden szabadidejüket egymással töltötték. Délelőtt részt vettek

az órákon, majd délutánonként Réka svéd nyelvtanfolyamra járt. Az óráit a népfőiskolán angolul hallgatta, melyet középfokon beszélt. Vizsgáit még otthon szerezte. Mivel itt szinte mindenki beszélt angolul, németül, vagy mindkét nyelven, ezért nehézségei nem nagyon akadtak. De szívesen vetette bele magát a svéd nyelv rejtelmeibe, hogy még jobban boldogulhasson. Az iskola diákjai kétharmad részben svédek voltak, de voltak hallgatók Amerikából, Oroszországból, Japánból, sőt még Indiából is. Igazi nemzetközi színpaletta.

Réka kérte Erikát, hogy meséljen Erdélyről, mert ő még sohasem járt ott. De szerette volna megismerni. Remélte, hogy majd egyszer talán ő is eljuthat oda, és láthatja azt a magyarlakta földet. Erika minden szaván érződött, hogy ezer szállal kötődik a Gyergyói – medencéhez elválaszthatatlanul, mint fatörzs a gyökérhez. Ez a föld volt a szülőhelye, a Székelyföld lelke. Ott látta meg a napvilágot a Gyergyói hegyek koszorújában, ahol kilenc falut és egy várost ölelnek át a hegyek, akár tyúkanyó a csibéit. Számára a legszebb hely a földön. Védett, puha, meleg fészekben érezte ott magát, ahol bántódás nem érheti. Az égre nézve ott látta a legszebb kék színt, a fák lombján a legszebb zöldet, mit sehol másutt. Ott mindig erős volt a levegő, szinte harapni lehetett. Eső után az embert megcsapta a föld illata. Innen, több ezer km távolságból is gyakran vágyódott ez után az egyedi, mással össze nem téveszthető aromás illat után. A föld szaga.

Erika elmesélte, hogy mennyit figyelte a tájat, gyönyörködött a vidék szépségeiben. Fotókat vett elő, és meg is mutatta. Réka csak ámult a sok gyönyörűség láttán. Látta, ahogy a kövér legelőkön marhacsorda legelészik. Az állatok lustán, ráérősen baktattak, miközben érdes nyelvük kóstolta a nedvességtől csillogó, zamatos fűvet. Odébb sárgállott a szárhegyi, rég elhagyott kőbánya. Erika elmesélte, hogy annak tetejéről lógatta le lábait az akkor két éves kis unokahúga, Zsuzsi. Amíg a felnőttek aggódva keresték, kiáltoztak utána, ő csendben és szelíd nyugalommal ült a bánya tetején, onnan kalimpált lábaival a mélység fölött. Kissé

odébb a Lázár-kastély falai fehérlettek, Bethlen Gábor fejedelem gyermekkorának színtere. Parkjában sok fa- és kőszobor volt, a nyári alkotótáborok termékei. Messziről látni lehetett a csomafalvi templom tornyát. Kerültek elő képek a gyergyóditrói kéttornyú templomról is.

Erika az egész gyermekkorát ezen a tájon töltötte. Elmondta, hogy ma már nem tud olyan boldogan és önfeledten játszani, mint akkor... Szülei szeretettel nevelgették őket az öccsével együtt. A nyári szünidőt pedig a csomafalvi nagyszülőknél töltötték.

Megosztották velük kis fekete kenyérüket, amit jegyre vettek. Ott, ahol nem termett meg a búza. S a cukrot, amiből 1kg járt havonta. Gyakran csirkét is vágtak, pedig hej, de nehéz volt felnevelni őket! De legfőképpen szeretetet kaptak tőlük. S a szigorban is sok-sok szabadságot. Egy egész gyereksereg vette körül őket nap, mint nap. Vidámak voltak, szertelenek, mint a hegyen szétfutó vadnyulak. Egyszer még egy néger kisfiú is közékük keveredett. Különlegesnek találták, de az ő ereiben is csörgedezett egy csöppnyi székely vér.

Annyi medve-kalandról meséltek a felnőttek, szinte már maguk is átélték őket. Vödörszám szedték a málnát fenn a Dél-hegyen, és várták, mikor bukkan fel a bokor túlsó végében a medve, amint az nagybátyjukkal egyszer megesett. A fa tetején várta meg az estét, csak akkor mert lemerészkedni. Mára még jobban elszaporodtak a medvék. Kiránduláskor kürtöket vittek magukkal, hogyha mégis felbukkana hirtelen egy medve, azzal riasszák el.

Erika nézte a fotókat, amelyek kislánykora tükörcserepeit, egy-egy emlékfoszlányt tükröztek vissza. Megmutatta, hogy melyik meredeken szánkóztak, amikor a félelemtől sírva értek a völgybe. Úgy dobta magasra őket a jeges föld, mintha labdák lettek volna. Azon a hegyen sízni tanultak. Itt itták a leghidegebb és legtisztább forrásvizet, mintha különleges erővel ruházta volna fel őket. Csatavesziben árvalányhajat szedtek, kissé beljebb rókagombát, kokojzát. Ott folyt a Lokon a Somolyó vize, milyen szép pisztrángot fogtak benne! Úgy ficánkolt a vödörből kiugorva, alig tudták visszatenni. Síkos teste minduntalan kicsusszant kezükből. Amott akkora tábortüzet raktak, hogy hajnalig izzott. Milyen jó volt köré ülve beszélgetni, énekelni. Ilyenkor a felnőttek titkaiból is elcsíphettek egy-egy keveset.

Erika tovább mesélt... Milyen finom szörpöt készítettek aztán az együtt szedett bodzából! És a fenyőújulásból... Zsenge, friss tűlevelekből készült, aztán köhögés, torokfájás esetén

csodákra volt képes. Nagymamája fekete ribizli bora nagyon különleges volt, melyet aztán kiskanállal adagolva gyógyszerként kaptak meg, hogy jó legyen az étvágyunk. Legtöbbször zsíros kenyeret akartak enni paradicsommal, de mivel ez utóbbi ott nem érett be, inkább csak fokhagymaszárral kapták.

Már sajnos nem élnek a nagyszülei, de Erika visszagondolt arra, ahogy integetni látta őket! Alltak a nagy székely kapu előtt, és minden búcsúzáskor könnyek között kívántak jó utat az unokáknak.

Amikor aztán Erika családja úgy döntött, hogy áttelepülnek Magyarországra, útközben még megálltak a Bucsin-hegy oldalában, hogy vigyenek egy olyan emléket, ami eredeti, örökzöld, hamisítatlan gyergyói termék: egy kis fenyőcsemetét. Kiválasztották a legformásabbat, alig volt harminc centi. Nagyobbat nem lehetett, mert még el kellett rejteni a határon, csempészárúnak számított. Becsavarták nedves ruhába a gyökerei között lévő földdel együtt. Romániából földet kivinni pedig szigorúan tilos! Ők mégis megtették, legalább jelképesen...

Az a fenyő azóta szép nagyra nőtt házuk előtt, jelenlétével felidézte a Gyergyói – havasok vadregényes táját. És az a pici föld ott parázslík alatta...

Karácsonykor legalsó ágaiból asztali díszet készítettek, gyertyával a közepén. Ilyenkor úgy érezték, mintha újra ott állnának a medence szívében, mint ez a gyertya, és körülötte a fenyő zöldje jelképezte a hegykoszorút. Számára a legkedvesebb fa. Ha egy madár megpihen rajta, mintha a határ túlsó oldaláról hozna üzenetet. A legmagyarabb fa.

A két lány hajnalig beszélgetett. Réka képet kapott arról, milyen volt az élet a 70-es, 80-as évek Székelyföldjén, milyen volt nemzeti kisebbségként élni Romániában. Aztán Erika egy olyan élményét mesélte el, ami a mai napig meghatározóvá vált számára. Már Győrben éltek akkor. Aggódva nézték az eseményeket a tévében, amikor a Ceausescu rezsim megdöntése, a diktátor kivégzése és a román kommunizmus bukása után az első

alkalommal akarták ünnepelni szabadon, méltósággal március 15-ét az ott élő magyarok Marosvásárhelyen, 1990-ben. A képernyőn keresztül is érzékelhették az erdélyi nép összetartását és a románok felszított gyűlöletét, mely a megemlékezés közben tömegverekedésbe torkollott. A felhergelt román bányászok messziről, buszokkal érkeztek, hogy erősítsék a megvadult, fanatikussá nevelt román tömeget. Nem hagyhatták, hogy a magyarság, aki ott saját földjén csak nemzeti kisebbség, méltó módon ünnepelhesse legnagyobb nemzeti ünnepét. Felélénkült az addig is mélyen bennük bujkáló félelem, nehogy visszaköveteljék Erdélyt, akár fegyveres harc árán is. A beszédét mondó Sütő András író olyan súlyos sérüléseket szenvedett az őt sújtó botok erejétől, hogy Budapestre menekítették gyógykezelésre. Nem merték a román orvosokra bízni a gyógyítását. Minden magyar lélek megrendült.

Közeledett húsvét, Krisztus feltámadásának ünnepe. Majd kétezer évvel ezelőtt neki is meg kellett járnia a Kálváriát.

- Halál rá!

- Feszítsd meg! – kiabálta a nekivadult tömeg, mely nem ismert kegyelmet. Méreggel elegyített ecettel kínálták, kigúnyolták, s az ostorcsapások okozta kinszenvedés után a világ megváltója kegyetlen kivégzés során vérzett el. Az emberek sokasága elégedetten ment haza a véres színjáték végignézése után, és azt hangoztatta teljes meggyőződéssel:

- Megérdemelte!

Kevesen álltak meg végiggondolni, hogy vajon helyes volt? Szükséges? Mi volt a vétke, hogy így kellett végeznie? Ha ma járna itt Krisztus, az Isten fia emberként közöttünk, mi felismernénk? Követnénk őt, vagy arcul köpnénk? Meghajolnánk előtte vagy golyót röpítenénk a fejébe? Azután mosnánk kezeinket...

Elmúlt március 15-e akkor, 1990-ben. El nem felejtették, de már készülődtek a húsvét megünneplésére. Megkezdődött a tavaszi vakáció. Erika gimnazista volt akkor. Tanakodott a család,

hogyan az idén is induljanak-e Erdélybe a szülőföldre, hogy a nagyszülőkkel és a rokonokkal együtt töltsék az ünnepet odaát, vagy inkább itthon maradjanak, bőrüket féltve? De győzött a honvágy, szülei ragaszkodása a nagyszülők és a rokonság iránt, a családi összetartás, mely mindennél erősebb. Nem látták tanácsosnak, hogy autóba üljenek, mert a frissen újrásztott gyűlölet lángja még mindig égett a románokban. Egy magyar rendszámú autó négy emberrel könnyű célpont lehetett volna. Megvették a vonatjegyeket, és örömteli várakozással, de egyben enyhe félelemmel fűszerezve útnak indultak.

Mire átlépték a határt Biharkeresztesen, már sötét este volt. Az első nagyobb város, ahol elidőzött a vonat, Nagyvárad. Ijesztő kép tárult szemeik elé az ablakon kinézve. Emberek mindenütt, fiatalok és öregek, hatalmas tömegbe verődve, legalább százan. Megrohanták a megálló vonatot. Hangosan kiabáltak, ordítottak. Ott a Székelyföldön ma is idegen nyelvként tanulják a románt az iskolákban, és a falvakban még gyakorolni sem tudják az emberek, mert mindenki magyar anyanyelvű. Mit akar itt élni évadján ez a sok ember? Miért dörömbölnék az ablakon, és gesztikulálnak hevesen? Lehúzták a sötétítőt az ablakon, lekapcsolták a lámpát. Valaki elemplámpával bevilágított, ordított. Tudják, hogy Magyarországról jött a vonat, és ennyire éles a gyűlölet? Aki innen leszáll, azt megverik? Óriási bizonytalanság vette körül a családot. Ki védi meg őket? Csak egymásra voltak utalva, senki másra nem számíhattak. Vadul kergették egymást a gondolataik, féltek. Megkönnyebbültek, amikor elhagyták a megállót, de a következő városban megismétlődött ugyanez a jelenet. Ekkor már szinte pánikba estek. Mivel fogják megvédeni magunkat Marosvásárhelyen, útjuk célján? Mi lesz a csomagokkal? Voltak harciasabb emberek, akik a peronokra is feljöttek, majd amikor lassan elindult a kocs, egymást lökdösve ugráltak le. Akinek nem sikerült a leszállás, csak 60 km-rel odébb került le a vonatról. Ez a helyzet fogadta őket Kolozsváron is, csak ott még nagyobb volt a tömeg. Alvásról szó sem lehetett, és hajnali háromkor egymást

átölelve kuporogtak egy kupében, és nem tudták, mi vár rájuk. Egyszer csak az édesapja felpattant, hogy elinduljon megtudni, mi történik itt. Megkönnyebbülve tért vissza.

- Nincs itt semmi zendülés. Ezek az emberek azt várják, hogy kapjanak valamit a külföldiektől. Vásárolhassanak ezt-azt, ami náluk hiánycikk, nem létezik a boltokban, másként hozzáférhetetlen. Képesek fél kg kávéért egész éjjel itt dideregni, némelyek majd összeesnek a fáradtságtól, hiszen napközben dolgoztak. És legtöbbször így is üres kézzel térnek haza, de holnap újra megpróbálják. Erre is ráviszi őket a szükség. A boltok polcai üresek, itt alapvető dolgok is luxusnak számítanak. Nagy úr a NINCS.

Erika becsukta a szemét, és alvás helyett gondolkodott. Sosem élt gazdagságban, de hozzájuk képest nincs miért panaszkodnia. Eljött a húsvét, jutott tojás és sonka az asztalra, megszentelt kenyér. Ezeknek az embereknek semmit nem tudok, de Jézus, neked mit adhatnék?

„...Mert kell a fény, az újuló öröm,
hogy kulcs legyen a hús-vér börtönön.

Mert fáj a Föld és minden bűnbozót...
Áldottak az örömhírt hozók,

Akikben a Megváltó lelke jár!

- Mondd, Kedvesem, hoztál-e napsugárt?”
(Füle Lajos)

Réka ezeket a történeteket hallva elcsodálkozott. Svédországba kellett eljőnnie, hogy megtudjon valamit Erdélyről. De örült, hogy így alakult. S elhatározta, ha teheti, minél hamarabb ellátogat a Székelyföldre, hogy láthassa is azt a tájat, és beszélgethessen az ott élő emberekkel.

A svédek étkezési kultúrája nagyon szimpatikus volt a két lánynak. Tetszett, hogy a bőségesen megpakolt asztalról bármit lehetett választani. A kiadós reggelit is maguknak állíthatták össze. Válogathattak a péksütemények, saláták, zabkása, müzli, tojás, sajt és sütek között. A sokfajta kenyér között akadt édes, melasszal készült is, de ezt a lányok nem tudták megkedvelni. Érdekes volt, amikor egy vacsorára a marhasültet szilvalekvárral tálalták. Puding volt utána a desszert. Réka a lekvárt átlapátolta a puding mellé, a sülthez pedig választott nyers salátát. Rengeteg gyümölcsöt ettek. Pedig ezek jó része nem itt termett, importálni kellett. Mégis mindenki számára természetes volt, hogy hozzájuthatnak. A svédek minden étkezéskor sok kávéfogyasztottak, de ebből Réka sohasem kért. Helyette rászokott a frissen facsart narancslére, ami szintén korlátlan mennyiségben állt az asztalokon.

Délutánonként a barátnők sokat sétáltak a parton. Öland vidéke teljesen elütött a többi svéd tájtól. Ez egy Skandináviában egyedülálló, szinte fátlan, köves, mészkőalapú pusztaság. Az út sok helyen olyan kövekből volt kirakva, melyekből kiemelkedtek az egykor élt tengeri csigák maradványai. Rengeteg tengeri üledék, a múlt beszédes nyomai. Egy ilyen séta során fogant meg az ötlet, hogy kerékpárhoz kellene jutniuk. Akkor távolabbi helyekre is könnyedén elmehetnének. Telefonáltak is rögtön szüleiknek, hogy adják el otthon a biciklit, és küldjék el az árát. Amikor a pénz megjött, meg is vették az új bicajokat. Innentől kezdve minden délután a környéken barangoltak.

Ez a szoros barátság egészen addig tartott a két lány között, amíg Erika szerelmes lett egyik csoporttársába. Attól kezdve több időt töltött a fiúval, és egyre kevesebbet Rékával, de a barátságuk így is erős maradt. Gondjaikat, örömeiket egymással beszéltek meg.

Réka beiratkozott egy agyagműves szakkörbe, amit nagyon élvezett. Megtanulta a korongozás és a fazekasmesterség fogásait. Az elkészített munkákból gyakran rendeztek kiállítást, és ott eladták a kész műveket. Zománcozták és festették is a vázákat,

köcsögöket, tálakat. Réka belopta a hazai motívumokat is a jellegzetes svéd díszítőelemek közé, és ez tetszett a közönségnek. Értékelték az egyedi darabokat. Megpróbált szobrászkodni is. Az első munkája egy fekvő férfialak volt, amit sorra követett a többi: madarak, játszó gyerekek, hírességek portréi. Nagyon kedvére való volt a népfőiskolai élet. Esténként működött mozi klub, lehetett tekézni, golfozni, voltak irodalmi estek, koncertek. Izgalmasan teltek a napok.

Egyik este érdekes program kezdődött. Egy orosz hipnotizőr tartott bemutató estet. A diákság elfoglalta a helyét a nagyteremben. Egy egyszerű gyakorlat során a hipnotizőr kiválasztotta azokat az embereket, akik fogékonyak a hipnózisra, és jó alanyai lehetnek. Erika barátja, Olof is a színpadra ment. Vagy tizenöt ember, fiúk és lányok kerültek hipnotikus állapotba. Paszternák sorba állította őket, és amikor tapsolt, azok egyenként, tehetetlen fabábként zuhantak egy puha szőnyegre anélkül, hogy bármelyik testrészük megmozdult volna. Aztán leültek egy székre, mintha autóban lettek volna, és elkezdték vezetni. Sebességet váltottak, mozgatták a lábpedálokat, kormányoztak, időnként fékeztek. Rékának olyan érzése volt, mintha óvodás gyerekek játszottak volna a színpadon. De ezek a fiatalok mindent megcselekedtek a hipnotizőr sugallatára. Ha kellett, fára másztak, vagy kúsztak a dzsungel mélyén. Megcsodálták egy királyi palota belsejét, gimnasztikáztak a tornaórán, felrakták egy képzeletbeli új ház falait. Látszott, hogy Paszternák hatalma alatt tartja a lelküket. Bármelyik sugallatára egyszerre mozdultak. Aki kilépett a hipnózisból, azt az orosz megkérte, hogy fáradjon a helyére, és a továbbiakban már csak a többiekkel foglalkozott. A bőrükhöz érintett egy képzeletbeli égő cigarettát, mire a páciensek felszisszentek a fájdalomtól. Ha kellett, heves görcs tört rájuk, vagy boldogan lubickoltak a tenger vizében. Réka eltűnődött, mi minden rejlik az emberi agyban, és azokat hogyan lehet manipulálni. Kezdte kínosan érezni magát. Örült, hogy ő nem

jutott a színpadra. Úgy érezte, hogy megszégyenítették a társait. A végén már csak Olof maradt kinn. Paszternák megkérdezte tőle:

– Félsz az oroszlántól?

– Nem, hiszen nincs itt egy sem.

– De most a szavannán vagy, és a bokor mögül egy rád akar támadni. Látod, már ugrik is!

Olof pánikba esett. A rémület eltorzította a vonásait. Tehetetlenül kereste, merre menekülhetne. Felordított, mire a hipnotizőr visszahozta a normál tudatállapotba. Látszott a fiún, hogy megrémült, és nem tudta, hol van. Hevesen kapkodta a levegőt, nehezen nyugodott meg. Leült Erika mellé, de hamarosan felálltak, és elhagyták a termet.

Ekkor Paszternák megkérdezte, van-e valaki a teremben, aki dadog. Hedvig állt fel, egy történezhallgató. Mindenki ismerte a dadogását. Az orosz be akarta mutatni, hogyan tudja tudományát gyógyításra használni. Beleszugerálta a lányba, hogy félelmek nélkül, folyékonyan, gördülékenyen tud beszélni. Majd Hedvig valóban, hiba nélkül elmondott egy részletet egy Shakespeare szonettből. Paszternák azt ígérte, hogy a helyes beszéd most már így is marad, vagy ha mégis visszatér a dadogás, néhány kezelés után végleg megszüntethető.

Réka ekkor Erikáék után ment. Megdöbbenve látta, hogy Olof rosszul van, hányt, és szürke volt az arca. Megsajnálta a fiút. Erősen szédült, és összefüggéstelenül beszélt egy oroszlánról. Lefektették, de mivel reggelre sem lett jobban, Erika elkísérte az orvoshoz. Az továbbküldte egy pszichiáterhez, mivel Olof nem tért magához teljesen a hipnózisból. Szidta magában a hipnotizőrt, aki képes arra, hogy tudományával tönkretegyen egy fiatal életet. Hetekbe telt, mire Olof rendbe jött, és lassan elfelejthették az egészet.

Már harmadik hónapja élt Réka Ölandon, amikor egy hideg, de napfényes őszi végi napon elhatározta, hogy megkeresi egy 1723-ban épült cementgyár romjait. Kerékpárja pattant,

magához vette a fényképezőgépét, s már indult is. Rá is talált a már fűvel benőtt meddőhányókra, és a gyár romjaira. De amikor megindult lefelé az ösvényen, defektet kapott a gumija. Mérgesen tette le a bicaját, majd gyalog járta körül a romokat. Egy fiút látott közeledni, távcsővel a nyakában.

– Szia! Tiéd az a bicaj a falnak támasztva?

– Igen. De kilyukadt a kereke, és nem tudom megcsinálni.

– Íme, megérkezett a felmentő sereg. Segíthetek?

– Az jó lesz! Még foltot sem hoztam.

– Jellemző. Ilyenek a lányok. De azért vagyunk mi, férfiak! – és már hozzá is látott a szereléshez. Réka elmélyülten figyelte, hogy legközelebb egyedül is utána csinálhassa. Amikor a fiú végzett, bemutatkozott:

– Lars Aldestam.

– Komjáthy Réka. Örülök, hogy épp erre jártál. Különből tolhattam volna hazáig a kerékpárom. Ismerős vagy errefelé?

– Eléggé. Szinte itt nőttem föl. A nagymamám Kogsbyban lakik. Én meg Kalmarban.

– Most őt látogattad meg?

– Kivételesen nem. Ornitológus vagyok, és a vidék madárvilágáról készítek felmérést. A Madártani Egyesület munkatársa vagyok. És szabadidőmben kerékpárszerelő.

– Szerencsémre.

– Elkísérhetlek egy darabon?

– Miért ne? Legalább beszélhetsz a hely nevezetességeiről.

– Sokkal inkább tudnék a madarairól.

– Legalább azokat is megismerem.

Lars komolyan vette az idegenvezető szerepét, és a visszaúton megálltak a rúnáknál. Ezek ősi viking rovásírással teleírt hatalmas kövek voltak, kör alakban elhelyezve. Kiderült, hogy ez tulajdonképpen egy temető, egy-egy viking törzs törzsfői nyugszanak alattuk. Úgy helyezték el a köveket, ahogyan valaha a törzs elöljárói kör alakban tanácskoztak. Négy ilyen egymáshoz közel eső temetkezési helyet is útba ejtettek. Az egyik körül is volt

kerítve, hogy a látogatók fokozottan vigyázzanak rájuk. Réka, mint a szivacs, itta magába az új ismereteket. Hálás volt Larsnak, hogy ezt a helyet megmutatta. Megkeresték azt a magas kőoszlopot is, amelyen a viking rovásírás nyomai vörös festékkel ki voltak emelve, hogy könnyebben olvashassák.

Közben hullani kezdett a hó, hamarosan fehérrel szórta be a tájat. A virágos cserjéken és az almától roskadozó fákon érdekesen mutatott a fehér lepel. Hirtelen összekeveredtek az évszakok, a bokrok vérvörös bogyói kivirítottak a fehér takaró alól. A fákon még sárgállottak a levelek, a fagy miatt majd egyszerre fogják ledobni őket az ágaik. Rékát hirtelen szorongás fogta el, vajon milyen lesz, ha beáll a hosszú, hideg tél. Pedig itt, az ország déli részén a klíma nem sokban különbözött az otthonitól, csak kevesebb volt a napsütés, és szinte állandóan fúj a szél. Ezt használták ki a szélmalomok egykori építői. A szigeten lakó emberek féltőn óvják is a már régen nem használt, fából készült malmokat, amelyek egykor megélhetést biztosítottak az

ölandiaknak. Ma a szél erejét a szélerőművekkel hasznosítják, Lars oda is elvezette a lányt. A széllapátok süvítésétől alig hallották egymás hangját. Lars haragudott is miattuk, mert ez az állandó zúgás elriasztotta erről a vidékről a madarakat. A népőiskolánál már szinte barátokként váltak el. Réka elnézést kért, amiért a fiú ennyi idejét elrabolta, de Lars megnyugtatta, hogy számára is öröm volt ez a kirándulás. Már lassan el is felejtette, milyen csodákat tartogat ez a sziget, és most az újdonság erejével hatottak rá.

Legközelebb két nap múlva látták viszont egymást. Lars ott várta Rékát a kollégium előtt. A lány szíve kalapálni kezdett. Titkon remélte, hogy újra beszélhet majd a fiúval. Valami kellemes borzongás fogta el a közelében. Örültek egymásnak. Sétálni mentek a tengerpartra, s közben beszélgettek. Larsot minden érdekelte, ami Rékával kapcsolatos. Sokat kérdezte a hazájáról, ő még sohasem járt Magyarországon. És Réka, miközben mesélt, arra gondolt, hogy de jó lenne egyszer személyesen megmutatni Larsnak azokat a helyeket.

– Biztosan tetszene neked a lakóhelyem. Ott is sok vízimadár él: kócsagok, vadkacsák, szárcsák, egyebek. Eszembe jutott egy régi történet, amikor még keveset tudtam a madarak természetéről. Igaz, most sem ismerem eléggé őket, de a kacsát és a tyúkot már meg tudom különböztetni.

– Miért, valaha összekeverted őket?

– Valahogy úgy.

– Elmeséled?

– Biztosan ki fogsz nevetni. De mentségemre, akkoriban még csak öt éves voltam. „Amint ballagtam le a parton, az élet nagy kérdései jártak az eszemben. Hogy a ma vajon milyen izgalmakat tartogat számomra? Egyedül voltam, és unatkoztam. Töprengésemből Gergő, a szomszéd kisfiú hangja riasztott föl:

– Gyere Réka, fürödjünk!

– Épp oda indultam én is. Szia!

A kertünk végében megomlott a part, s az aljban folyt a Takta. A partoldalt benőtte a gaz. Dúsan zöldellt a csalán,

bojtorján, varjútövis, a turbolya. Virágzott a bodza. A sok zöld között fehér, tányér alakú virágaival magához vonzotta az emberek tekintetét. Mintha fehér szoknyás tündérek tartottak volna ott pihenőt. A természet nagyot nyújtózkodva mosolygott mindenkire. A langyos nyári szellő megsimogatta az arcunkat. Bársonyos melege nyomán nyugalom áradt. Az egész táj harmóniát sugárzott. A szemközti fűzfaerdő tetején szikrázott a nap. A sárga korong visszaköszönt a lomha folyó vizéről. A mély csendet csak a vízimadarak szárnyszuhogása törte meg. Kócsagok rebbentek, gém rikácsolt, vadkacsák és szárcsák igyekeztek előre a nádasban. Már virágzott a gyékény. Törtünk magunknak egy–egy buzogányt, s egy darabig kardoztunk vele, majd kiegyeztünk a döntetlenben. Ide jártak le fürödni a környék házi kacsái is, jól megfértek a vadon élők között. A parton tyúkok kapirgáltak.

Ismertük ezt a tájat, mint a tenyerünket. Úgy tartottuk számon, mint saját portánk folytatását. A szüleink is, ha már hiányzott valamelyik csemete, csak kiáltottak egyet, s a válaszra bizton számíthattak a víz irányából. Csak egy kikötésük volt, hogy belátható távolságban maradjunk.

A Takta sekély, langyos vize hívogatott minket. Jól esett lehűteni felhevült testünket. Úszni ugyan még nem tudtunk, de önfeledten fröcsköltük egymást, nagyokat neveltünk közben. Olyan helyet választottunk, ahol tiszta volt a víz színe, nem borította békalencse, s messzire elkerültük a sulyom nagy, összefüggő szigetét. Tapasztalatból tudtuk, hogy milyen fájdalmas belelépni a kemény, tövises termésébe. Hallottuk azt is, hogy valaha lisztes magját fogyasztották az emberek, de már szüleink sem ismerték az elkészítésének módját. Nem is tudom, errefelé van-e sulyom? Te ismered?

– Nem, de csak folytasd. Jó hallgatni, ahogy mesélsz.

– Vidámra sikeredett a délután. A fürdőzés után szárítkoztunk a napon, s közben helyünket átvették a vízen a kacsák.

– Nézd ezeket a buta tyúkokat! Majd kitikkadnak a napon, mégse mennének a vízbe! Példát vehetnének a kacsákról! Azok sokkal okosabbak! – mondta Gergő.

– Tanítsuk meg úszni őket! Aztán milyen hálásak lesznek!

Megfoglunk egy kendermagost, s a vízre fektettük. A tyúk kétségbeesetten kotkodácsolt, de semmi hajlandóságot nem mutatott az úszás iránt. Vezetgettem a lábait, közben magyaráztam:

– Csak bízd rám magad! Mint a malomkerék, hajtsd a vizet! Nem jó! Na, ügyeskedj már! – de a tyúk elmerült. Hiába kutattuk, nem bukkant fel újra.

– Most megpróbálom én! Te hozz egy kacsát, majd az úszik elől, a tyúk meg utána. Így is tettünk.

– Ne ellenkezz, te szárnyas jószág! Meglátod, ha beletanulsz, öröm lesz a pancsolás...

A kacsával nem is volt baj, de ez a tyúk is tehetségtelennek bizonyult, s elnyelte a Takta.

– Ne adjuk fel! Apukám azt mondta, ha valamit nagyon akarunk, sokszor érdemes küzdeni érte.

Még három tyúkot próbáltunk bevezetni az úszás fortélyaiba, amikor Gergőnek újabb ötlete támadt:

– Apukám azt mesélte, úgy tanult meg úszni, hogy nagyapám bedobta a mély vízbe, aztán kénytelen volt kiúszni. Ha a szép szó nem használ, hát próbáljuk meg úgy!

Megfoglunk az utolsó fellelhető tyúkot, elfutottunk vele a közeli kis fahídig, s annak közepéről vetettük a mélybe. Az rikácsolt egy darabig, majd hangját s egész életét elnyelte a víz, ami ezen a szakaszon szinte már nem is mozdult, s kezdett mocsarasodni.

– Nem gondoltam volna, hogy ennyi tyúk között egy tehetséges sem akad... Pedig mi mindent megpróbáltunk. Vajon hol rontottuk el?

– Nem tudom, de már összeesíptek a szúnyogok, meg éhes is vagyok. Menjünk haza!

Este, miután elbújtak az utolsó napsugarak is, a nagymamám hiába várta haza tyúkjait.

– Mi történhetett velük? Róka járt erre?

Vagy ellopták őket? Érdemes ennyit kínlódni velük, hogy legyen mit enni másnak? Micsoda kár! – sópáncodott szegény.

– Nem lehet, hogy átúsztak a Taktán, és most nem találunk haza?

– Réka! Hogy milyen kérdéseid vannak! A tyúkok nem tudnak úszni!

– De ha megtanulták a kacsáktól?

– A tyúkoknak nincs úszóhártya a lábukon, nem vízlepergetős a tolluk, meg félnek is a víztől, sose tanulnának meg úszni. Te tudsz valamit róluk?

– Azt hiszem, tényleg a róka vihette el őket... – válaszoltam. Sosem derült ki az igazság.”

– Ez szép. Hogy így tudtad manipulálni szegény nagymamádat. De nekem is van egy hasonló történetem. Ez talán segít megérteni, miért lettem madárvédő.

– Akkor halljuk!

– Alig két és fél éves voltam akkor. Tulajdonképpen már nem is emlékszem a történetekre, de a szüleim annyiszor elmesélték, hogy most is itt látom magam előtt. Ott guggoltam a magasra nőtt, kövér zöld fű között. Elmélyülten figyeltem a rácson túl vidáman szaladgáló pici naposcsibéket. Lehetek úgy húszan. A nagy nevelgette őket, akkoriban még együtt laktunk Kogsbyban.

– De szépek vagytok! Fussatok, fussatok! – és tapsoltam közben a tenyeremmel. A kiscsibéket nem kellett sokat biztatni, futkároztak ők maguktól is.

– Lars! Gyere kisfiam, aludni kell! – lépett ki édesanyám a házból.

– Csak még egy kicsit...!

– Akkor nősz nagyra, ha ebéd után alszol egy jót.

Ekkor felhangzott a szobában hagyott, pár hetes Vera húgom panaszos sírása, mire a mama visszament hozzá.

– Te is gyere, kicsim! Ideje lefeküdni.

Odafordultam a csibékhez:

– Látjátok? Ebéd után minden kicsinek aludnia kell. Akkor nőttök nagyra. Szép álmokat!

De a kis sárga bolyhosok csak nem akartak szót fogadni, törődtek is az intelemmel! Bementem hozzájuk, és addig ügyeskedtem, amíg egyet a kezembe vettem, simogatva kérleltem:

– Aludj el szépen! Legyél jó kiscsibe! Tente, tente... De semmi haszna.

– Mért nem fogadsz szót? Nem akarsz nagy lenni?
De ekkor a kis pelyhes leugrott a föbe, tovaszaladt.

– Nahát! Most mi lesz veletek? Olyan kicsik és buták vagytok...

A dróthálóhoz támasztva találtam egy lécet, megfogtam, és kergetni kezdtem a csibéket.

– Ne fussatok! Aludni kell minden délből!

– és rácsaptam az egyik kis tollasra. Az nem is mozdult többet.

– Te ügyes csibe vagy! Elaludtál, ahogy kell... És máris mozdultam a következő után. Sorra elaltattam az összeset... Szépen sorba fektettem őket, majd fűszálakkal betakargattam gondosan.

– Így! Most én is megyek aludni. Ha felébredtünk, újra játszunk egy jót! Szépet álmodjatok! Majd jövök!

A kilépő édesanyámban a vér is meghűlt, amikor megpillantotta, mi történt.

– Te Lars! Mit tettél? Mind meghaltak!

Nem lesznek tyúkok. Vége, odalett mind... – Hirtelen dühében megfogta a kezemet, és ütni kezdte a tenyerem.

– Az állatokra vigyázni kell! Nem szabad bántani! Jaj, hogy tehettél ilyet! Miért? Miért?

Megszeppenve, sírásra görbült szájjal motyogtam:

– Én csak... – de a mondat vége zokogásba fulladt. Napokig nem tértem magamhoz. Ilyen az, amikor valaki jót akar, aztán micsoda megrázkódtatás lett belőle. Az élet nyújtotta lecke... keserves tanulsággal.

A csibealtatás után olyan mély nyomokat hagyott bennem, hogy soha többé nem nyúltam se csirkéhez, se tyúkhöz. Sokáig félttem is tőlük, sajnáltam is őket.

– Szóval emiatt lettél madárvédő?

– A családi legenda szerint. Bevallom, nekem a pályaválasztáskor eszembe sem jutott ez az eset. De örülök, hogy végül is ornitológus lettem, mert így a hobbim a foglalkozásom is egyben, és ezzel kereshetem a kenyeremet.

– Szerencsés ember vagy.

Lassan lement a nap, és Lars elbúcsúzott.

– Jártál már Eketorpban?

– Még nem.

– Pedig itt van a szigeten. Az maga a csoda. Majd meglátod! Eljössz velem szombaton?

– Szívesen.

– Akkor tízre érted jövök. Jó lesz?

– Várni foglak.

Nehezen vánszorgott az idő szombatig. Réka szerette volna siettetni, de nem ment. Az órákon is türelmetlen volt, nem kötötte le a tananyag. Próbált koncentrálni, de minduntalan Lars arcát látta maga előtt. Eltűnődött, milyen lenne megérinteni. Ha óvatosan összeérne a kezük, vagy séta közben megbotlana, a fiú pedig átkarolná hirtelen. A bőre illatát akarta érezni, megnézni a szeme kékjét. Versenyt futni vele a köveken, hanyatt fekvé bámulni mellette az eget, együtt hallgatni a sötétedés neszeit. Miközben ábrándozott, a ceruzája szinte magától útnak indult a papíron, és húzta a vonalakat. Egy távcső rajza kezdett kibontakozni, majd egyik lencséjén egy vadkacsa röpte, a másikon egy férfi, aki hasal a fűben. Szeretett volna ő is odabújni mellé, hogy vele együtt

nézhesse a madarakat. Talán szombaton... Három nap múlva... Holnapután... Holnap...

És eljött a nagy nap. Réka már reggel összekészítette a piknikező kosarat, amibe mindenféle finomságokat vásárolt. Csokoládét, kalácsot, szardíniát. Vajon szereti?

– Még olyan keveset tudok róla. De szeretném jobban megismerni! – gondolta. És várt.

Lars pontban tízkor kopogtatott az ajtón.

Jellemző ez a svéd pontosság. Rékának nehezeére esett megszokni, hogy itt öt perc késés is komoly bűnnek számít. Amikor a második napon a negyed órára szabott rövid ebédidő után nem ért vissza pontosan az órájára, a rajztanára megfenyítette. Szigorú hangon mondta, hogy ez nem Kelet-Európa, és a kisasszony legyen olyan kedves legközelebb nem lopni mások idejét, vagy ha ez nem tetszik, akár haza is mehet. De most tetszett. Megjött a fiú, akit annyira várt!

– Szia!

– Indulhatunk?

– Vágjunk bele!

– Akkor gyere!

A kosarat a fekete Volkswagen hátsó ülésére tették, majd elindultak. Lars csak annyit árult el, hogy egy viking várat néznek meg. Réka fel volt készülve arra, hogy lát majd néhány romos kőfalmaradványt. Ezzel szemben miután leparkoltak, és Eketorp felé sétáltak, meglepődött. Egy hatalmas, kör alakú tömör falat látott maga előtt, egyetlen szűk kapuval.

– Ennyire jó állapotban megmaradt a vár? – kérdezte.

– Nem. Csak a régészek és történészek elképzelései alapján újra felépítették. Ilyen lehetett a VIII. században is.

– Egyetlen ablak sincs rajta.

– Ezért tudták védelemre használni.

Amikor átmentek a kapun, Réka hirtelen megtorpant a csodálkozástól.

– Nahát! Egy egész falu van benne! Ez óriási!

– Igen. Így élt a törzs együtt, békességben. Azok középen a törzsfők házai, körben a harcosok laktak családjukkal, szélén pedig ott vannak az istállók. A kunyhók náddal fedettek. Falaik a szigeten jellemző üledékes palakőből készültek.

Benézhetek a házakba is, ahol korhű másolatokként ott volt a bútornak, és a jellegzetes használati tárgyak. A törzs elöljáróinak háztetőit fából faragott madárfejekkel díszítették. Az egész vár belső falának tetejéhez körben lépcsősor vezetett, hogy könnyen beláthassák onnan a környéket az egykori lakók. Fölmentek rá, és onnan néztek vissza a falura. A nádtetőket itt-ott már benőtte a fű és a moha. Zöldjük között a korai hóesés nyomait csak az északi oldalakon lehetett felfedezni. Most sütött a nap, és enyhe melegével cirógatta Réka arcát. Árnyékuk hosszan nyúlt lefelé. Leültek, és átadták magukat a csendnek. Egyetlen ember sem volt ott rajtuk kívül. Körbeölelte őket a nyugalom.

– Itt én is szívesen ellaktam volna néhány száz évvel ezelőtt. Megfejem volna a kecskéket, és a fal tetejéről figyeltem volna, mikor érkezik haza apám, a nagy törzsfőnök a kalandozó hadjáratból sárkányorrú hajóján.

– Azt tudod, hogy a viking szó „győzelmes harcos” – t jelent?

– Ez egyértelmű. Mivel az én apámról van szó...! Aki Észak–Amerika meghódítása után rozspálinkával kínálja meg győztes harcosait, és az ellenség koponyáját használja pohárként az ünnepi lakomán. Szertartásosan neked is odanyújtja, és kinevez hűségese alattvalójának. Elfogadod?

– Én inkább hűségese fővezére szeretnék lenni. Leszel az asszonyom?

– Ha az apám áldását adja. De ahhoz ki kell állnod a három próbát. Ne ijedj meg, nem lesz nehéz. Mondjuk kardnyelés, tűzokádás, kötélén járás...

– Csak ennyi? Vedd úgy, hogy már teljesítettem is!

– Akkor megkapod a pitypang koszorút.

– Köszönöm.

Lars megfogta a lány kezét, és egy futó csókot lehelt rá. Majd gyorsan elengedte. Réka eltűnődött, hogy vajon csak képzelte-e az egészet, vagy valóság volt? Ott majszolták a szendvicseket a fal tetején, és mindketten boldogan mosolyogtak egymásra. Elégedettek voltak a mai nappal.

Azután főleg hétvégeken találkoztak, amikor Lars nem dolgozott. Egyik este elmentek a kalmári úszó színházba. Egy hajón tartották az előadást, amelyből Réka nem sokat értett, inkább csak ízlelgette a svéd nyelv dallamát. De a látvány, a díszletek megragadták, és Lars mellett akár egy csupasz istállóban is elüldögélt volna.

A színdarab után Lars hívta a lányt, hogy megmutassa, hol is lakik. Sétáltak a folyó partján. Tiszta, de csípős volt az este, a télikabátban is vacogtak. A szépen kivilágított útnak sejtelmes hangulata volt. Réka nézte a csillagokat, és az jutott eszébe, vajon

a szülei is ilyennek látják—e az égboltot? Megkereste a Göncöl-szekeret, otthon is az alapján szokott tájékozódni. Egyszer csak a fiú megérintette a vállát.

– Nézd, ott lakom – és felfelé mutatott.

– Ó, de hiszen ez egy...

– ... víztorony. – fejezte be Lars a mondatot.

Vörös téglából épített, hatalmas kör alakú torony lábánál álltak.

Valaha valóban víztoronyként működött, de amikor megszűnt a használata, átalakították lakótoronnyá. Tizenkét szintje volt.

Messziről kimagasodott a parkból, amelynek közepén állt a folyó partján. Olyan volt, mint egy óriási bástyafigura a város sakktabláján. Elegáns díszítés futott végig a tetején.

– Te mázlista! Legalább a földszinten laksz?

– Nem talált! A legfelső szinten van az albérletem.

– Hogy minél közelebb lehess a madaraidhoz! Így el sem kell járnod dolgozni, mert így is a közelükben vagy. De hogy találtad meg ezt a helyet?

– Már három éve bérelem. Egy idős nénié, aki

Stockholmban lakik a lányánál. Nem merik magára hagyni. Pedig nagyon hiányzik neki a ház. Amikor erre jár, mindig meglátogat, feljön kicsit nosztalgiázni. Pazar az ablakomból a kilátás.

Beláthatom az egész várost, és a tengert. Akarod látni?

– Naná!

– Akkor menjünk!

Ez volt az első együtt töltött éjszaka. Forró és szenvedélyes. A fellobbant szikra most fogott tüzet. Teljesen kinyíltak egymás számára. A hold bevilágított az ablakon, kósza árnyak játszadoztak Réka meztelen testén. Sejtelmes fény kúszott, szállt messze, ezer színnel töltve be a szobát. Kint hullott a hó, de a kis lakás parázslott a szívük hevétől. Ébren köszöntötték a felkelő napot, ami friss reggelt hozva kopogtatott az ablakon. Körülfönták egymást kúszó indákkal, s már nem tudták, hol ér véget egyikük, s hol kezdődik a másik...

Réka mosolya, mint a felhő mögül előbúvó nap, szórta fényét a fiúra. És az hálásan mosolygott vissza rá. Ez a mondat zakatolt Réka gondolataiban: „Zuhan esőcsepp a fákra, mint lelkemre – lelked hiánya...”

Mérföldkő volt ez az éjszaka számukra. Innentől kezdve a hétköznapiakat Réka az iskolában töltötte, Lars is dolgozott. De a hétvégeket főleg ebben a lakásban, együtt élték meg. Vasárnaponként néha Réka főzött ebédet, ilyenkor Lars ismerkedett a magyaros ízekkel, és egészen kedvére valónak találta. Csak svéd szokáshoz híven rengeteg friss salátát fogyasztottak hozzá. Ezt Réka is kedvelte.

December eleji, ködös pénteki nap volt, amikor déltájban a lány táskájában megcsörrent a telefon. Jókedvűen hallózott bele, Lars hívására számított. Semmilyen rossz előérzete nem volt. Egy ismeretlen, idegen hang szólalt meg:

– Komjáthy Réka?

– Igen, tessék.

– Tóthné vagyok. Miskolcra beszélek, a laboratóriumból. Sajnos szomorú hírt kell közölnöm.

Mint a villámcsapás, hasított Rékába a félelem. ”A labor, ahol anyu dolgozik... mi történhetett vele? Jaj, csak nem valami nagy baj?”

– Ma délelőtt meghalt a nagymama.

– Beszélhetnék édesanyámmal?

– Nem tudom adni, mert nagyon sír. Ő is csak most tudta meg.

– Akkor mondja meg neki, hogy egy óra múlva felhívom. Mire letelt az egy óra, Réka már intézkedett. Kapott egy hét eltávozást az iskolától, és még egyet a téli szünet egybeesése miatt. Másnap reggel már a vonaton ült. Mennyire másként képzelte el a haza utat. És a viszontlátást. De másként rendeltetett. Ahogy monoton ütemben kattogtak a kocsik kerekei, Réka behunyta a szemét. A nagyira gondolt, aki nincs többé. Felderengett hófehér

haja, amint a bodzabokor előtt szinte világított, mintha bodzavirág lett volna maga is. Nagyinál jobban senki nem tudta elkészíteni a paprikás csirkét. Tudta, hogy ez az unoka kedvence, ezért gyakran elkészítette a kedvéért. És ő varrta Réka pizsamáit, nyári ruháit. „Velem maradsz örökké, ugye, nagy? Látlak még a naplementében, érezlek a fenyő illatában, ott leszel a kövek közötti apró résben, s a patak csobogásában... Sosem hagysz egyedül, tudom.” Réka, ha az elmúlt kisgyermekkorára gondolt, emlékfoszlányai mindig keveredtek a nagyszülők alakjával. Nagy mérté a lázát, amikor beteg volt, vigyázta az álmát, elkísérte az óvodába. De a könnyörtelen idő már csak emlékké varázsolta a régi, meghitt együttléteket. Nagypja már tavaly elköltözött a nagy ismeretlenbe, szeretett földje karjai között alussza örök álmát. És most sietett utána a nagymama is, nehogy egyedül érezze magát odaát. Réka úgy érezte, mintha utoljára, még egyszer visszaintene.

A végső búcsú volt ez, körbeölelte a szeretetével.

Amikor Réka hazaért, a viszontlátás örömét beárnyékolta a fájdalom. Gyászolt a család. Este a lány elindult, hogy felkeresse az üresen maradt házat, amelyhez mindig kötődött.

Felhők takarták a csillagokat, a csonka hold alig pislákkolt. Tapintani lehetett a sötétséget. Délután esett az eső, Réka kerülgette a pocsolyákat. A gyér utcai világítás miatt lassan és óvatosan haladhatott, nem akart megeszúszni a sárban. Jól ismerte az utat, bár a gödrei minden esőzés után változni szoktak. Odaért a kapuhoz. Szokatlan volt, hogy zárva találta, azelőtt mindig tárva állt a vendégek előtt. Kulcs híján átmászott a kapun. Nem várta senki. Még kutya sem ugatott. Csak a szél susogása törte meg a csendet. Itt már nem lakik senki.

A nagyszülők már a nagy, ismeretlen, örök nyugvóhelyen, s itt csak a hiányuk maradt. Meg a régi ház, s benne a bútorok. A falon még ugyanott álltak a képek, az asztalon nyitott fotóalbum. Még ketyegett a falióra, forogtak a mutatók, jelezték az időt. Teltek a percek, s Rékában nyitott, megválaszolatlan kérdések sokasága tolakodott elő. Ki adhat választ nagyszülei helyett?

Megrendülten gondolt arra, hogy miért mulasztott el oly sok mindent megkérdezni, amikor még lehetett volna? Hogy milyen volt, amikor a nagyapja harcolt 1944-ben, s öt év múlva tért haza az orosz fogságból a szülőfaluba? Remélte, hogy talán beszélnek majd a frontról és hadifogságból írt levelek, amelyeket nagymamája gondosan összegyűjtött és őrizgetett évtizedeken át. Most felkutatta a szekrény mélyén. Sok levelet talált, mivel a nagyapja nem dohányzott, s minden kapott szál cigarettát elcserélt levelezőlapra. Azon adott hírt az otthoniaknak, hogy még él, és várja a viszontlátást. De az alaposan cenzúrázott sorok nem tudósíthattak a háborús helyzetről. Nem idéztek fel fegyverropogást, lövészárkot, erőltetett menetet, sem ágyúdörejt. De tükrözték a lelkiállapotot, melyet egy fiatal férj érzett a távolban maradt felesége iránt, aki éppen gyermeket várt. A féltést és aggodást, az örömet, hogy Éva lányuk megszületett, s a fájdalmat, hogy már majdnem öt éves lett, mire először a karjaiban tarthatta elsőszülött gyermekét.

Egyszer régen Évivel, az unokahúgával megtalálták ugyanezeket a leveleket, de akkor nagyapjuk nem engedte, hogy elolvassák.

Pedig nagyon kíváncsiak voltak, de soha nem mertek szembeszállni az akaratával. Most már nem tiltakozhatott, és Réka úgy lapozott a levelek között, mint ahogyan hívő ember forgatja a Bibliát. Már a nagymamáját is csak gondolatban kérdezhetette meg, hogyan viselte azt a másfél évet, amíg semmilyen hír sem érkezett férje felől.

Arra gondolt, hogy milyen hálás lehet, amiért neki már nem kell átélnie háborút. Nem kell rettegnie, nélkülöznie. Erről is sokat mesélhetnének e falak.

Majd jönnek mások, megtöltik élettel a szobákat, de nekik egészen mást jelent majd ez a ház és ez az udvar. Lehet, hogy lebontják a kutat, s építenek helyette újat. Felújítják az épületet, megújulnak a falak. Talán az elöregedett kaput is szétbontják, hátul a csürt, a kiszolgált fakerítést. S azok számára, akiknek így

volt kedves a ház, nem marad más, csak az emlékek, néhány fotó, és sok megválaszolatlan kérdés, amelyet nem tettek fel időben. Amivel örökre elkéstek.

A meghitt karácsonyi hangulatot beárnyékolta a gyász. Üresen maradt nagymama széke, senki nem merte elfoglalni. A fa alatt volt egy szép kézzel kötött barackvirág színű kardigán.

– Lányom, ezt a nagyit neked kötötte. Úgy várt már haza. Neki is hiányoztál.

– De kár, hogy nem tudott megvárni. Nekem örökké hiányozni fog.

A két hét elrepült, és Réka újra úton volt. Most már tudta, mi vár rá a végállomáson. Akármilyen jó is volt együtt lenni a családdal, kicsit már vágyódott vissza. Egyik fele ott maradt Svédországban. Hiányzott Lars. A férfi, akit szeret. „Vajon én hiányzom neki? Vár rám?” Megbeszélték, hogy ott lesz Kalmarban a pályaudvaron. Réka torkában dobogó szívvel szállt le a vonatról. Szeme az embereket pásztázta, kereste a fiút. Repült volna a karjaiba, de az nem volt sehol. Csalódottan sétált a buszmegállóba, közben folyton körbe járt a tekintete, hátha mégis felbukkan. De hiába. „Legalább felhívna, mi történt. Nem hiszem, hogy baja esett volna. Mi jöhetett közbe? Vagy nem akar látni?” A kollégiumban otthon találta Erikát. Örültek egymásnak, és a barátnője elmesélte a két hét fontosabb eseményeit. De Réka inkább arra lett volna kíváncsi, ami Larssal történt

– Miért nem hívod föl?

– Miért nem ő hív föl engem? Én ott voltam az állomáson, de ő nem. Ha hiányoznék neki, most itt lenne.

– Öntsetek tiszta vizet a pohárba! Meddig akarsz még emésztetni magad? Lehet, hogy tényleg komoly oka van annak, hogy nem jött.

– Akkor majd megmondja...

Két nap telt el boldogtalan várakozásban, és Réka nem bírta tovább. Feltárcsázta a jól ismert számokat. De a várt férfihang helyett egy idegen nő hallózott vissza. Réka legszívesebben bele

sem szólt volna, de nem akart udvariatlan lenni, és már tényleg tudni akarta az igazat. Úgy érezte, hogy az elmúlt két hónap, amit Larssal töltött, megér annyit, hogy ne maradjon nyitott kérdés közöttük, ami majd tovább burjánzik, és marja a lelkét. Ha más nő van az életében, tudni akar róla. Ha csak szalmaláng volt a szerelmük, és már el is parázslott, joga van látni a hamvait. Akkor könnyebben tud majd továbblépni.

– Komjáthy Réka vagyok. Larsot keresem.

– Sajnos nem tudom adni. Kórházban van. Te vagy az a magyar lány?

– Igen. Mi történt vele?

– Vakbélműtété volt. Én a húga vagyok. Vera Aldestam.

Szerintem Lars örülne neki, ha meglátogatnád.

– Máris megyek. Csak azt mondd meg, hol találom.

Miközben Réka a buszra várt, átkozta magát, amiért ekkora ökör volt. Ha nem lett volna ilyen nagy büszkeség benne, megkímélte volna önmagát is kétnapi gyötrelmes bizonytalanságtól, és már régen láthatta volna a fiút. Mellette lehetett volna a nehéz napokon.

– Szia! Hogy vagy?

– Sokkal jobban. Örülök, hogy itt vagy. Hiányoztál.

– Te is nekem. Azt hittem, már nem akarsz látni.

– Hozzád indultam, amikor a napok óta tartó hasi fájdalmaim annyira felerősödtek, hogy nem bírtam tovább. Útközben megálltam Veránál, ő hozott be a kórházba. Egy fél óra múlva már a műtőben voltam. A telefonom meg a húgomnál maradt.

– Jó, hogy nem történt nagyobb baj. Szerencséd volt, hogy időben ideértél.

– Szerencsés vagyok, hogy rád találtam. Hogy akkor kilyukadt a biciklid kereke. Alig várom, hogy hazamehessek. Otthon kettesben lehetnénk.

A tanév a végéhez közeledett. A fiatalok minden szabad percüket együtt töltötték. Jártak színházban, időnként kiállításokon, csónakos vízitúrán, madár lesen, erdei kirándulásokon, koncerteken. És minden lehetőséget megragadtak, hogy kettesben lehessenek Lars víztoronybeli lakásában.

Réka és Vera hamar megkedvelték egymást, barátnők lettek. Őt is gyakran bevonták a programjaikba. Hol egyedül jött el, hol az éppen aktuális barátjával. Nem nagyon tudott, és nem is akart megállapodni senki mellett. Fiatal volt, szép, és két kanállal falta az életet. Az volt az elve, hogy ki kell használnia minden lehetőséget arra, hogy jól érezze magát. Azért úgy tűnt, örül annak, hogy a bátyja megállapodni látszott. Egyszer négyszemközt megkérdezte tőle, hogy nem hiányzik-e, hogy időnként más lányokkal is találkozzasson. De Lars megnyugtatta, hogy Rékától mindent megkap, amire szüksége van, és nem szeretné elveszíteni. Szárnyra kapott a szerelem közöttük.

Egyik hétvégén Lars hamiskás mosollyal állított be a kollégiumba.

– Mit szólnál ahhoz, Réka, ha elmennénk egy csodaszép tóhoz? Már olyan meleg van, úszhatnánk egy jót.

– Jó ötlet, megkeresem a fürdőruhámat.

– Nem kell fürdőruhát hoznod.

– Miért? Talán venni akarsz nekem egyet?

– Nem. Ez egy nudista strand.

– Na ne, ugye ugratsz engem? Csak nem képzeled, hogy én ott levetkőzőm?

– Pedig pontosan ezt képzeltem.

– És te is mindenkinek megmutatod a bájaidat...?

– Miért ne! Én már gyerekkorom óta oda járok.

– Hát ez érdekesen hangzik. Talán a mamád vitt el oda?

– Ha tudni akarod, ő is ott volt. Nem mi voltunk az egyetlen család. Majd meglátod, most is tele lesz gyerekekkel.

– Mindenre kíváncsi tinikkel?

– Nekik a meztelenség természetes, már fel sem tűnik.

– Úgy látszik, errefelé csak én vagyok ilyen konzervatív. Betette fürdőruháját a táskájába, és már indultak is. A tó tényleg gyönyörű volt, és az emberek úgy sétálgattak meztelenül, mintha legalább is Párizs főutcáján járnának. Kerestek helyet egy terebélyes fa alatt, ahol letáboroztak. Lars könnyedén levetkőzött, Réka pedig magára öltötte a bikinijét.

– Igazad van. Így még csábosabb vagy, mintha nem lenne rajtad semmi. Gyere, fürödjünk!

A víz nagyon kellemes volt, bár kezdetben hidegnek tűnt. De az intenzív mozgás felmelegítette a testüket. Átúsztak a tó közepén lévő szigetre, majd vissza. Napoztak, és jól érezték magukat. Aztán siettek vissza a víztoronyba.

Elérkezett a nyári szünet, és Réka tudta, hogy otthon már nagyon várják. De Larstól sem tudott elszakadni. Ezért feltette neki a kérdést:

– Nem jössz el velem? Legalább egy hétre.

Bemutatnám neked hazám nevezetes helyeit.

– Lenne kedvem, de nem tudom, kapok-e szabadságot. Majd megpróbálom.

És másnap hozta a jó hírt, hogy sikerült. Olyan boldogok voltak, hogy addig is együtt lehetnek.

Amikor megérkeztek Budapestre, csomagjaikkal egy szállodába mentek. Úgy döntöttek, hogy eltöltenek itt három napot. Megnézték a Milleneumi emlékművet, a Szépművészeti Múzeumot, a Halászbástyát, a Budai várat, a Citadellát, a Parlamentet, a Margit-szigetet, felmentek a Gellért hegyre. Esténként fáradtan estek be az ágyba. Olyan meleg volt, hogy izzott alattuk az aszfalt. Lars el volt ragadtatva, tetszett neki a város. Rengeteg fotót is készítettek. Itt jutott eszükbe, hogy Réka még nem is járt Stockholmban. De talán majd arra is sor kerül.

Othon nagy volt az öröm, amikor végre megjöttek. Hallomásból már ismerték Larsot, mert Réka beszámolt róla. Az apja nagyon hivatalos volt a bemutatkozáskor. Meg ott voltak a nyelvi nehézségek, Réka volt a fordító a beszélgetéseik során. A

fiatalok jót derültek azon, hogy a lány édesanyja külön szobában ágyazott Larsnak. De szólni nem mertek. Elhatározták, hogy majd éjszaka Réka átlopódzik hozzá. Reggel meg visszaszisszol.

– Balázs hol van?– hiányolta a húga.

– Két hete elköltözött a menyasszonyával Miskolcra. Azt üzeni, hogy föltétlen keressétek föl őket.

– Jó. Holnap úgyis Miskolcot akartam megmutatni Larsnak.

Így is tettek. Másnap megnézték az Avas hegy templomát és a kilátót, a Deszkatemplomot, a Herman Ottó Múzeumot és a Rákóczi Galériát. Este pedig vendégeskedtek Balázsséknál. Mind a négyen angolul beszéltek, hogy Lars se maradjon ki a társalgásból. Úgy elszállt az idő, hogy az éjszakát is náluk töltötték. Másnap, ahogy a papa kocsijával tartottak hazafelé, Réka egy táblára lett figyelmes: „Silvanus díszfaiskola”.

– Itt megállunk. Csak egy tuját szeretnék venni.

Majd otthon együtt elültetjük. Ez a növény fogja jelképezni, hogy örökké szeretni foglak.

– Hogy te milyen romantikus vagy! Ezért nem kell fát ültetnünk. Én anélkül is tudom, hogy szeretsz. És biztos lehetsz abban, hogy ez viszont is így van. Számomra te vagy az első. És mindig az is maradsz. Sosem hagylak el...

– Köszönöm, hogy ezt mondod, de én tényleg szeretnék egy tuját. Itt leparkolunk.

Odabent ráérősen sétálgattak, és kiválasztották a legszebb aranytuját. Otthon pedig a megfelelő helyet, ahol elültették. Majd egy forró csókkal pecsételték meg a jól végzett munkát. Most még egészen kicsi a növény, de Réka elhatározta, hogy gondosan locsolgatni fogja egész nyáron. És közben Larsra gondol, aki nélkül kell eltölteni a szünidő további részét.

Hamar elrepült az egy hét, és Lars visszautazott.

Réka még otthon töltött másfél hónapot a szüleivel, majd repült a fiú karjaiba. Nehéz volt nélküle, hiányoztak egymásnak.

Most tényleg várta a fiú Kalmarban a vasútállomáson. És volt egy jó híre is. A jövő héten Londonba megy kiküldetésre. Az ottani Madártani Egyesület képviselőivel fog eszmét cserélni. Kérte Rékát, hogy kísérje el.

– Ez most nem fog menni. A te költségeidet fizetik, de ki fogja az enyémet? Nekem nincs erre pénzem. És nem várhatom el tőled, hogy ekkora kiadásba verd magad. Majd itthon szépen várok rád, te meg naponta telefonálsz. Megígéred?

– Hát persze. De most siessünk, mert vár a víztorony. Az elkövetkező két napot szinte végig beszélgetéssel töltötték. Volt mesélnivalójuk bőven. Ki–ki elmondta a másfél hónap legfontosabb eseményeit. Ki se mozdultak a lakásból, és nagyon boldogok voltak.

A következő héten Lars elutazott Londonba. Réka pedig megkezdte az utolsó év tanulmányait a népfőiskolán. Erika is visszaérkezett Erdélyből. Egy jókora sókristályt hozott ajándékba a barátnőjének. Csak úgy csillogott a napfényben. A parajdi sóbányában vette. Elmesélte, hogy a már nem kitermelés alatt lévő bányát átalakították gyógyüdülővé. Oda járnak a légzőszervi panaszokkal küzdő emberek. A falak sóból vannak, s található benne játszótér hintával, templom is, amelyben három féle istentiszteletet is tartanak. Megmutatta a fotókat is, amelyeket Oloffal készítettek. Réka elhatározta, hogy egyszer föltétlen elmegy Erdélybe. Csodaszép tájakat látott a képeken, és meg akarta ismerni azt a földet, amely egykor Magyarország része volt.

Este telefonált Lars. Elmondta, hogy London biztos szép, de ő még nem sokat látott belőle, mert egész nap zuhogott az eső.

– És vettem neked egy meglepetést. Remélem tetszeni fog.

– Az biztos, ha szeretettel adod. Érezd jól magad! És kerüld el az angol lányokat, mert nem akarok senkivel osztozkodni rajtad.

– Majd elfordulok, ha szembe jön egy.

– Ez a legkevesebb. De legalábbis csukd be a szemed.

Másnap Réka akarta hívni Larsot, de csak az üzenetrögzítője jelentkezett. Biztosan lemerült a telefonja, gondolta a lány. Átment

a klubterembe, hogy megnézzé a híreket, telefonját a zsebében tartva, hogy el ne szalassza kedvese hívását. Alig helyezkedett el egy széken, amikor véres, összeroncsolt embereket látott a képernyőn. A tudósító közölte, hogy ma reggel terrortámadás volt a londoni metróban. A pokolgépet egy hátizsákba rejtették, majd otthagyták az utastérben. Ez okozta a robbanást. Eddig negyvennyolc halottat hoztak a felszínre, de félő, hogy további áldozatok is vannak. Sok a sebesült is, a mentősök folyamatosan dolgoznak. Folyik az áldozatok azonosítása, eddig egy svéd férfi is van a halottak között. Eddig még senki nem vállalta magára a támadást.

Réka gyomra hirtelen görcsbe rándult. „Ugye nem...? Nem történt Larssal semmi baj?” Nézte a beszakadt metróalagutat, a síró hozzátartozókat, a bekötözött sebesülteket. Kiderült, hogy egy busz is felrobbant ugyanilyen módon, és ott is hasonló a katasztrófa. Réka felpattant a székéről, és kint a folyosón újra hívni próbálta a fiút. De újra csak az üzenetrögzítő felelt. Könnyes szemekkel járkált le, föl, és nem tudta, mit tegyen. Csak egyet érzett biztosan, hogy nem tudna Lars nélkül élni. Ekkor eszébe jutott Vera, hátha ő tud valamit a bátyjáról. Gyorsan tárcsázott, és egy csendes, síró hang hallózott a telefonba.

– Vera! Miért sírsz? Tudsz valamit Larsról?

– Igen. Egy fél órája telefonáltak a londoni svéd nagykövetségtől, hogy Lars meghalt... a metróban.

Réka leejtette a telefont, és összeesett a folyosón. Hárman is odaszaladtak, hogy a segítségére legyenek. Valaki hozott egy pohár vizet. Betámogatták az orvosi szobába.

– Fáj valamije? – kérdezte a doktornő.

– Nem. Csak Lars... a metró... Londonban. Már nem él. Ez nagyon fáj. – zokogott a lány. Kapott egy nyugtatóinjekciót. Hagyták, hadd sírja ki magát. Aztán elaludt. De az álom nem hozott nyugalmat. Véres fejek, karok, amputált lábak, sűrű füst kavargtak Réka álmában. Larssal ültek a metróban, fogták egymás kezét. Aztán hirtelen egy nagy robbanás rázta meg a

kocsit, és sötét lett. Majd mindenütt lángnyelvek ölelték körül őket. Szaladni kezdtek, holttestek fölött ugrottak át. Már látszott az alagút végében a fény, amikor Lars megszólalt. „Te csak fuss tovább, nekem vissza kell fordulnom. Ne feledd, hogy szeretlek.” Réka erre fölébredt.

– Miért hagytál el? Miért nem voltam én is veled?
Nem kellett volna elengednem téged! Hogyan éljek tovább nélküled?

A temetésre sokan eljöttek. Ott álltak mindahányan megrendülten, rokonok, barátok, ismerősök, munkatársak. Réka hallgatta a göröngyök koppanásait, s úgy érezte, vége a világnak. Itt látta meg először Lars szüleit. Azelőtt nem volt alkalmuk találkozni. Hívták a lányt, hogy jöjjön el a szertartás utáni ebédre. De ő nemet mondott. Egyedül akart gyászolni. Hazament, átöltözött, és kibiciklizett a régi cementgyár romjaihoz, ahol először találkoztak. Leült az egyik fal tövében, és csendben potyogtak a könnyei. Egy nagy ürességet érzett. És azt, hogy semmi sem töltheti be ezt a kínzó űrt. Ugyanolyan szép napos idő volt, mint akkor. Csak most nem jött a „felmentő sereg”, ahogy Lars akkor nevezte magát, és kijavította a kilyukadt kereket. De szép is volt! Most pedig minden bezárult.

Depressziós, bánatos hetek, hónapok következtek. Réka egy hétig be sem ment az iskolába. Kért az iskolaorvostól nyugtatót, abból szedett napi hármat. Az elálmosította, egész nap föl se kelt. Erika a barátnőjét délután ugyanott találta a falnak befelé fordulva, ahol reggel hagyta. Nem akart enni, lefogyott, senkit sem akart látni. Nem járt ki, besötétítette az ablakot, és nem érdekelt semmi. Csend volt körülötte, csak az óra ketyegését hallgatta. Még a telefont sem vette föl. Pedig keresték a szülei is, akik nagyon aggódtak miatta, mikor meghallották Lars halálhírét. És már az órákról is hiányolták. Erika megpróbálta rábeszélni, hogy legalább a kedvenc óráira járjon be, rajzolgasson, kerámiázzon. Mi lesz így az ösztöndíjjal? És majd jönnek a vizsgák is.

– Van egy idézetem. Remélem, segíteni fog rajtad.

Hemingwaytól való. Olvasom: „Emberi törvény: bírni mindent és menni tovább. Akkor is, ha már nem élnek benned remények és csodák.”

– Ez így jól hangzik, de nem jelent semmit. Ha már minden remény elfogyott, mit ér az élet?

Aztán egy napon meglátogatta Vera. Átölelték egymást, és együtt sírtak. De Lars húga sokkal erősebbnek bizonyult. Rábeszélte Rékát, hogy menjenek el sétálni. De először le kellett cserélnie csatakos, izzadsággal átitatott pizsamáját, amit két hete a lány le se vett magáról. És Vera belediktált egy süteményt, amit ő maga süített. Kezdetnek ez is jó volt.

Aztán egy rövid tengerparti séta után kocsiba ültek, és elmentek Vera kalmari otthonába, ahol Réka megnézte Lars gyerekkori fotóit. Néhány kedves felvétel láttán már mosolyogni is tudott. Végre előbújt a csigaházából. Megígérte Verának, hogy másnap elmegy az iskolába is, nem fogja teljesen elzárni magát a külvilágtól. Ez ígéretnek szép volt, de mégsem tudta teljesíteni. Egész éjszaka álmatlanul forgolódott, majd hajnalban bevett egy altatót és attól végre elaludt. Erikának nem volt szíve felébreszteni. Tíz órakor, amikor kinyitotta a szemét, úgy érezte, mint akit fejbe vertek. Fel sem öltözött, újra a fal felé fordult és csendesen emésztette magát. Egyre csak a veszteség járt a fejében, ami Lars meggyilkolásával értre. Nem tudta feldolgozni az eseményeket. Délután megevett két pogácsát, aztán visszafeküdt az ágyba. Este megkérte Erikát, hogy reggel föltétlen keltse fel, mert bemegy a suliba. Mindenki nagyon tapintatos volt vele, még a tanárai is. A nappali tablettákat fokozatosan elhagyta, csak este vett be két szemet, hogy tudjon aludni. Gépiesen tette, amit tennie kellett, leckét írt, elolvasta a tananyagot, de nevetni sosem látták a társai. Legjobban a kerámiázás nyugtatta meg, azokat a foglalkozásokat ki nem hagyta volna.

És eljött a tavasz, barkát bontott a mogoró, a fű. Csalogatóan süttött a nap, cinkék, rigók énekeltek az iskola parkjában. Lekerült a nagykabát, már csak foltokban lehetett havat

látni. Egyik nap Vera magával hozta a barátját, akivel már három hónapja együtt járt. Ez nála már hosszú időnek számított. Réka azon töprengett, mennyire komoly az ügy. A fiút Gustav Hallströmnek hívták. A beszélgetésből kiderült, hogy Lars kollégája volt, ő is a Madárvédőknél dolgozott. Hívták Rékát, hogy menjen el velük egy másnapi kirándulásra. A Helgasjön-tóhoz mennek vagy harmincan. Hoztak róla fényképet is, hogy Rékát felcsigázzák. Nagyon tetszett neki: csillogó víztükör, körülötte erdő. Elfogadta a meghívást, csak kérte, hadd jöhessen el Erika és Olof is.

A kirándulás nagyon jól sikerült, és elhatározta a kis csapat, hogy ezentúl minden hónapban szerveznek egyet. Így Réka megismerheti az egész vidéket, a környező szép tájat, folyókat, tavakat. Az ott élő növény- és állatvilágot, várromokat, és mindazt, amit a természet nyújthat. Délben szalonnát sütöttek, közben énekeltek, majd sétáltak a tó körül. A jó hangulatnak az sem vetett véget, hogy öt óra tájban eleredt az eső. Mindenki a buszba menekült, onnan hallgatták az eső kopogását, ami ütemesen verte a busz tetejét. Amikor látszott, hogy aznap már nem akar elállni, elindultak vissza Kalmarba. Közben vicceket meséltek és énekeltek. Ez egy új kezdet volt Réka számára, amikor már más is érdekelni kezdte, feledtetve a gyászát.

Eljött az utolsó vizsgaidőszak és az államvizsga. A két lány teljesen belevetette magát a tanulásba. Nemritkán éjjel kettőkor is égett a kislámpa. Réka a diplomamunkáját a következő címmel írta: „A természet szeretetére nevelés a svéd órákon.” Sok színes fotóval illusztrálta, amiket maga készített. Olyan jól sikerült, hogy ötöst kapott rá. Közben középfokú nyelvvizsgát tett svéd nyelvből, angolból pedig felsőfokút.

Erika és Olof eljegyezték egymást. Ha sikerül, a lány tanári állást vállal, majd abból törleszti az ösztöndíját. Már ki is néztek egy lakást Borgholmban, közel Olof szüleihez. Réka is fájó szívvel gondolt arra, ha Lars élne, bizonyára ő se menne haza. De így egy hónap múlva fájó búcsút mondhat Svédországnak, mert

hazaszólítja a kötelesség. De azt már eldöntötte, hogy előtte tesz egy kis kirándulást Stockholmban, ahol még sohasem járt. Június 6-át, a svéd zászló ünnepét választotta. Nem ért rá se Vera, se Erika, hogy elkísérjék, így egyedül kelt útnak. Hátizsákjába csomagolt egy kis elemóziát, és reggel hatkor vonatra szállt.

Alig múlt nyolc, amikor megérkezett a fővárosba. Otthon még a kollégiumban tájékozódott, hogy mit érdemes megnéznie. Bejelölte a térképén, és ez alapján indult útnak. Minduntalan az járt a fejében, hogy mennyivel jobb volt, amikor Larsnak mutatta be Budapestet. Ezt az utat a fiú meg is ígérte neki, de nem teljesíthette az ígéretét. Így hát magányos turistaként fog szétnézni. Először megnézte a Tudományos Akadémiát, ami 1730-ban épült, és híres a csillagvizsgálója. Majd a Királyi palotáról készített fotókat, és megnézte a Városházát a Riddarfjärden partján. A víz tele volt vitorlás hajókkal. Réka számára ez nem volt újdonság, mert Öland körül is számtalan hajót látott. Olyan megszokott látvány, mint otthon a Balatonon. Az osztályfőnökének is van, aki megígérte, hogy majd az év végi záró bulit azon tartják. Aztán leült egy padra, hogy a hátizsákjából megebédeljen. Szemben vele egy szökökút helyezkedett el. Majd gondolt egy nagyot, levette a szandálját, és belelépett a vízbe. Senki nem botránkozott meg rajta, mert már amúgy is legalább tízen voltak benne. A nagy melegben a víz lehűtötte. Élvezte a hús simogatást. Amikor kellően kipihente magát, a fényképezőgépével a nyakában tovább indult, hogy a város többi részét is meghódítsa. Talán ötven métert tett meg, amikor egy kéz érintette meg a vállát.

- Hölgyem, nem az öné ez a hátizsák?
- Óh, nagyon köszönöm. Észre sem vettem, hogy a padon maradt. Nagyon kedves öntől, hogy utánam hozta.
- Szóra sem érdemes. Ön nem svéd, ugye?
- Nem, magyar vagyok. Ennyire érződik a kiejtésemen?
- Nagyon jól beszél svédül, de van egy kis akcentusa. Carl Ekberg vagyok.

– Nagyon örülök. Komjáthy Réka. Ne haragudjon, megmondaná, hogy jutok el a Riddarholms–templomhoz, a királyok temetkezési helyéhez? Most járok itt először, és elég nehezen tudok tájékozódni a városban.

– Szívesen. De szerintem inkább tegeződjünk. Itt egy pad, üljünk le és elmondom az útirányt.

– Hát ez elég bonyolultnak hangzik.– mondta Réka, és erősen koncentrált a magyarázatra.

– Csak elsőre az. De tudod mit? Elkísérlek. Még sok időm van, mehetek az esti vonattal, úgyis csak tengek–lengek itt a városban. Legalább így hasznosan telik a napom.

– Hová utazol?

– Kalmarba.

– De jó, akkor együtt utazunk. Én még onnan tovább Skogsbyba.

– Csak nem a nép főiskolára jársz?

– De igen. Bár már csak három hétig, és utazom haza.

A beszélgetés során kiderült, hogy Carl pedig színész, és meghallgatásra jött a színházba, de nem kapta meg a szerepet. Gyors tempóban megnézték az Ulriksdol és a Hága kastélyt. Réka el volt ragadtatva a látványtól, és egyáltalán nem bánta meg, hogy eljött. Épp annyi idejük volt még a vonat indulásáig, hogy egy cukrászdában fagyizzanak, és máris rohantak a vonathoz. Ez csak egy kivonat volt a város látnivalóiból, de Réka elégedett volt a mai nappal. És a fiú sok fotót készített, így Réka is rajta lehetett a képeken. Mire Kalmarba értek, már szinte mindent tudtak egymásról. És Carl meghívta Rékát, hogy holnap este jöjjön el a színházba, ahol Shakespeare Szentivánéji álom című darabját fogják előadni.

– Nálatok ünneplik Szent Iván éjjelét?– kérdezte a fiú.

– Nem, de tudom, hogy itt hivatalos ünnep. Tavaly én is részt vettem a nép főiskolán a midsommar–en, a nyárközép ünnepén. Akkor június 22–én, szombaton ünnepeltük Szent Iván éjét. Májusfát állítottunk, amit frissen nyesett faágakkal, mezei,

hegyvidéki virágokkal ékesítettünk. A fa körül táncoltunk, mulatoztunk virradatig. Így köszöntöttük az érlelő Napot, a nyarat – és miközben Réka erről mesélt, egy könnycsepp csordult végig az arcán, mert újra Larsra gondolt, akivel mindezt tavaly átélte. Még mindig fájt, ha egykori szerelmére gondolt.

Másnap Erika és Olof is elkísérték a színházba. Az előadás nagyon tetszett mindhármuknak. Réka el volt ragadtatva Carl játékától. Mindvégig a fiút figyelte. Nem gondolta volna, hogy ilyen jól játszik, teljesen beleélte magát a szerepébe. És örült, hogy tegnap egy új barátra tehetett szert. Milyen a sors, mindezt egy otthagyt háztársáknak köszönhetette. A darab végén megkeresték a fiút az öltözőnél. Carlnek ragyogott az arca az örömtől. Egyrészt, mert óriási sikerük volt, többször is visszatapsolták őket, másrészt, mert újra találkozhatott Rékával. Meghívta mindhármukat egy közeli kávézóba, ahol hosszasan elbeszélgettek. Megtudták, hogy az idei évadnak ez volt az utolsó előadása, most következik egy kis nyári szünidő, majd felkészülés a következő évad szerepeire. A lányok hajnali kettőkor értek haza a kollégiumba. Szerencsére csak tízre kellett iskolába menniük, hogy levizsgázzanak művészettörténetből. Réka az impresszionizmust húzta, aminek anyaga a kisujjában volt, mivel ez a korszak volt az egyik kedvence. Így a vizsga jól sikerült. Vizsga után elment napozni a tengerpartra, amikor megcsörrent a telefonja. Carl volt az.

– Itt vagyok a népfőiskolánál, de nem tudom, hol keressetek.

– Gyere egészen a tengerpartig, itt megtalálasz.

Réka nem is tudta, milyen ígéző volt apró bikinijében. Carl majd elolvadt, amikor ránézett. Lefeküdt a lány mellé a plédre, és beszélgettek. Mindenféléről, a vizsgákról, a színházról, az időjárásról, a további terveikről. Carl fel volt dobva, hogy nyári szünete van. Elmondta, hogy ma is tizenegykor kelt fel, kényelmesen megreggelizett, nem kellett sehová rohannia, sem szerepet tanulnia. Rékának is már csak egy vizsgája volt hátra

számítástechnikából, aztán mehet majd haza állást keresni. A fiú szerint nagy hibát követ el, ha hazamegy, itt jobb állást találhatna. Most már jól beszéli a svéd nyelvet, semmi akadálya annak, hogy maradjon.

– De nincs pénzem, nincs lakásom.

– Gondolj arra, hogy otthon sincs. Nem támaszkodhatsz örökre a szüleidre.

– Most még nem tudok egy albérletet fenntartani.

– Van egy kedvező ajánlatom. Lakj nálam. Csak a rezsibe kell pótolnod, ha már lesz kereseted. Addig is a vendégem vagy.

– De hát alig ismerjük egymást. És mit fog szólni a barátnőd?

– Ő semmit, mert most egyedül vagyok. És te tartozol valakihez?

Réka mesélt Larsról és tragikus sorsáról, meg a depresszióban töltött hónapokról. Az sem jelentett elégtételt a lány számára, hogy a metróban felszerelt kamerák segítségével, ami rögzítette a képet, sikerült azonosítani és letartóztatni az elkövetőket. A szeretett férfit senki nem adhatta vissza.

Hamar elröpült a délután, és Carl meghívta Rékát vacsorázni. De a lány nem fogadta el a meghívást, túlságosan ragaszkodott még Lars emlékéhez. Egész éjjel Carl ajánlatán gondolkodott. Elfogadja, vagy ne fogadja? Sorsdöntő kérdés volt ez az életében. Reggel felhívta Verát telefonon, hogy megkérdezze, nem örülne-e egy lakótársnak? De Vera bármennyire is kedvelte a lányt, már úgy megszokta az önálló életet, hogy nem akarta mással megosztani. És mostanában Gustav is sokszor aludt nála, Réka sem akart felesleges harmadik lenni. De hogy költözhetne Carlhoz, amikor még csak pár napja ismeri? Még van három hete a hazaindulásig, még van ideje dönten. De nagyon megszerette ezt az országot, nem nagyon akart végleg hazamenni. Sok minden kötötte már ide. Carllal naponta találkoztak, sétáltak, fogták egymás kezét, és Réka szíve kezdett

felengedni. Úgy érezte, újra szerelmes. Amikor letette az utolsó vizsgáját is, elhatározta, hogy állás után néz.

Elment az első felvételi beszélgetésre, ahol azt mondták, hogy gépelni és gyorsítani is kell, de azt nem tudott. Aztán egy általános iskolánál próbálkozott, ahol egy kopasz, hájas férfi volt az igazgató. Kérdezgette mindenféléről, közben erősen izzadt, és bal kezében zsebkendőt szorongatott. Aztán felállt, egyik kezében egy papírköteggel, és átjött az asztal másik oldalára, mintha mutatni akart volna valamit. De amikor Réka mellé ért, megfogta a mellét. A lány, mint a villám, talpra ugrott, és gondolkodás nélkül arcul csapta, aztán mind a ketten kapkodták a levegőt.

– Ha még egyszer hozzám ér, olyat sikítok, hogy feljön a rendőr! – figyelmeztette, zöld szeme villámokat szórt, teste megfeszült, keze remegett. – Mit képzelsz magáról? – Az egészet úgy tekintette, mint valami büntetést, amit azért kapott, mert nem akar hazamenni. Lassan az ajtóhoz hátrált, s közben egy pillanatra sem vette le a szemét a férfiről.

– Nézze, bocsánatot kérek... nem olyan nagy ügy... Miss... hogy is hívják? – Sietősen a lány felé indult, de Réka bevágta előtte az ajtót. Aztán egészen Carl házáig sétált, piszkosnak érezte magát, és szomorú volt. – Nem megy ez az álláskeresés olyan könnyen.

Rá kellett jönnie, hogy az a legnagyobb baj, hogy nem svéd állampolgár. Így csak valamiféle vendégmunkát kaphat, a képzettségének megfelelő nem. Elkezdett utánajárni, hogy hogyan kaphatna munkavállalási engedélyt. De mindenütt magas falakba ütközött. Ekkor feladta. Eldöntötte, hogy hazamegy. Másnap össze is csomagolt. Megváltotta a vonatjegyet, készen állt az indulásra. Carl, amikor erről tudomást szerzett, kimondhatatlanul csalódott volt. Szerinte csak idő kérdése lett volna, meg egy kis kitartásé, és Réka kaphatott volna állást. Fájó szívvel vitte ki Rékát az állomásra, és forró csókkal búcsúztak egymástól. Megígérték egymásnak, hogy azért telefonon tartják a kapcsolatot. És a lánynak annyi baráttól kellett megválnia. Már tegnap elbúcsúzott

Erikáéktól, Verától, meg a főiskolás társaitól. Ült a vonaton, és rájuk gondolt. Ki se nyitotta azokat az újságokat, amelyeket azért vett, hogy ne unatkozzon az úton. Túlságosan lekötötték saját belső gondolatai, és utoljára meg akarta csodálni azt a gyönyörű tájat, amely két évre otthont adott neki.

Otthon nagy volt az öröm. Tortával várták a szülei. És azzal a hírrel, hogy kap állást a falujában a helyi általános iskolában. De Réka nem érte be ennyivel. Elhatározta, hogy megpróbálkozik Miskolcon érdekesebb munkához jutni, vagy egy másik nagyvárosban. Túlságosan szűknek érezte az otthonát, bár megvolt az az előnye, hogy ott voltak támaszul a szülei, és nem kellett lakbért fizetnie.

Carlal naponta beszélt, és iszonyatosan hiányzott neki a fiú. Maga sem hitte volna, de szerelmes volt újra. Carl pedig egyenesen gyötrődött otthon, és nagyon bántotta a dolog, hogy hagyta elmenni a lányt. Azelőtt is voltak barátnői, nem is kevés, de ez a lány most mindeniknél többet jelentett a számára. Egy hónapja ismerte meg, de úgy érezte, mintha már ezer éve ismerné. Egy hét múlva kocsiba ült, és költségeket nem kímélve elindult az ismeretlen Magyarország felé. Úgy érezte, ha ezt a lépést nem teszi meg, tönkreteszi az életét. Harminc évesen megtalálta a nagy Őt, és meg is akarta tartani. Kimerülten érkezett meg. Csak a komphajón aludt egy órát, egyébként egyhuzamban vezetett. Fárasztó volt az is, hogy nem ismerte az utat, csak a térképére támaszkodhatott. Aztán mire a falut megtalálta, fogalma sem volt arról, melyik lehet a Petőfi utca. Mindenkitől csak annyit kérdezett: – Komjáthy Réka? – Magyarázták neki, hogy merre találja, de nyelvtudás híján semmit nem értett belőle. Ezért rácsörgött telefonon.

– Szia, Carl! De örülök, hogy hallom a hangod. Mi újság felétek?

– Ez most korántsem olyan fontos, mint az, hogy mi újság feléd? Itt állok egy park előtt, amelyre az van kiírva, hogy „Népkert”, és sehogy sem tudlak megtalálni. Idejönnél?

- Te itt...? – Réka szíve hevesen kezdett dobogni.
- Ugye nem csapsz be? Máris rohanok. A Népkert nincs messze tőlünk.

Már messziről észrevette Carl autóját, és fülig ért a szája. Aztán összeölelkeztek, alig bírtak kibontakozni egymás karjaiból.

- Nem is tudod, mennyire szeretlek – mondta a fiú.
- Most már tudom, hiszen itt vagy. Olyan boldog vagyok.

Meddig maradhatsz?

– Ameddig összecsomagolsz és velem jössz. Gyere hozzám feleségül.

– Furcsa módja ez a lánykérésnek itt az út szélén. De a válaszom igen. Hiszen én is annyira szeretlek. És olyan bolond vagy, hogy utánam jöttél. De ez a jó! Hálás vagyok érte. – A lány átölelte Carl nyakát, és nem akarta elengedni. Egyszerre kivirult minden, nem ismertek legyőzhetetlen akadályokat. Még a nap is rájuk nevetett, és izzott körülöttük a levegő. A járókelők irigykedve nézték őket. Rájuk volt írva a boldogság.

Réka szülei már nem voltak ennyire boldogok. Féltették a lányukat, ami érthető is volt. És amikor megtudták, hogy össze akarnak házasodni, teljesen letörtek. Hogy engedhetnék el a lányukat olyan messzi idegenbe? Itt már nem csak két év iskoláról volt szó, hanem egy egész életről. És olyan nagy távolságról, amit nem könnyű áthidalni. Így is nap mint nap érezték a lányuk hiányát. Nekik nem volt kaland ez az elmúlt két esztendő, hanem rengeteg aggodás, féltés és gyötrődés kísérte. Persze rettentően büszkéek is voltak gyermekükre, aki magának harcolta ki a lehetőséget, hogy külföldön tanulhasson, és sikerrel is vette az akadályokat. De most rájuk tört a félelem, hogy elveszítik, messze veti tőlük a sors, és meg kell elégedniük a hangjával, amikor telefonon beszélnek. És úgy képzelték, hogy majd látják megszületni az unokáikat, felnőni egyiket a másik után. Nem akarták elfogadni, hogy ezután a kapcsolatteremtés kimerül néhány ritka látogatással, időnkénti levelekkel, telefonokkal. Annyira örültek, hogy Réka állást kapott itt a faluban, és most

mégis el akar szakadni tőlük. De ahogy a fiatalokra néztek, és látták szemükben a boldogságot, tudták, hogy hiába minden intelem, bele kell törődniük az elkerülhetetlenbe. A lebeszélő hadműveletet elveszítették. És remélték, hogy Carl jó férje lesz a lányuknak, aki nem fogja soha megbánni, hogy olyan messzire költözik.

Carl egy hétig tudott maradni, de amikor elment, már jókora halom ruhát is magával vitt, amiket Réka összecsomagolt, mert úgy érezte, hogy szüksége lesz rájuk. Nem akart megválni tőlük. Ha korábban tudta volna, hogy így alakul az élete, ha akkor hallgatott volna leendő férjére, nem kellett volna magával hoznia azt a sok cuccot, amivel megérkezett. De sebj, most Carl szépen visszaszállítja az egészet. A kombi autóba sok minden elfért, és a hátsó üléseket is megpakolták. Meg volt ott pohárkészlet, ágynemű, törölközők, amiket Réka szülei nagy gonddal gyűjtögettek össze lányuk majdani esküvőjére.

A remény ott volt Carlban, s Réka szüleiben is. S ott élt Rékában, mint élő és mégis megfoghatatlan vágyakozása annak, amire régen várt, amit most beteljesülni látott. Ezt látszott megpecsételni a hamarosan bekövetkező esemény is, melyre szüleiken kívül csak néhány barátjukat hívták meg. Mikor elérkezett az esküvő napja, kicsit izgatottan, de boldog várakozással tekintettek közös jövőjük elé.

A kezdeti időszakuk eléggé viharosnak bizonyult, melyre inkább az érzékiség volt jellemző. Könnyen összekaptak valamin, de ugyanolyan könnyen ki is békültek. Emberi különbözőségüket még sikeresen áthidalta szerelmük sokfajta megnyilvánulása, s az a boldogság, amit mindketten éreztek. De váratlan szituációkban Rékának feltűnt, hogy Carl nem úgy reagál a dolgokra mindig, mint ahogyan azt eddig megszokta tőle. Néha igen éles és kíméletlen tudott lenni, és észre sem vette, hogy ezzel milyen sebeket ejt másokon. Ilyenkor felvillant természetének rideg, önző volta. De mivel ezt Réka még csak mások felé látta

megnyilvánulni, nem érintette mélyebben, bár már ekkor nyugtalanította néhány gondolat. Később azonban egyre gyakoribbá vált közöttük a nézeteltérés, mely látszólag az események függvénye volt, de valójában a két személyiség mélységes különbözőségéből fakadt. Ekkor már élesedtek közöttük a konfliktusok is. Carl már nem fordított nagyobb gondot arra, hogy kontrollálja alaptermészetének egyik rút vonását, mely részben természetéből fakadt, de ezt színészi munkája még inkább kihozta belőle. Megszokta, hogy nők vannak körülötte, s mivel jó megjelenésű férfi volt, azok vonzódtak is hozzá. De az igazi baj ott kezdődött, hogy nem a személyiség érdekelte elsősorban, hanem a megjelenése inkább. Általában addig volt fontos egy lány, amíg újdonságot jelentett számára. Az, hogy valójában ki is ő, milyen ember, mi foglalkoztatja igazán, mik a valódi gondolatai, az nem különösebben érdekelte. S mivel nem volt képessége emberekkel mélyebb kapcsolatot kialakítani, ezért hamar meguntta őket. Réka egyre inkább úgy érezte, ő is hasonló sorsra jutott. Hiába próbált kezdeményezni férjével mélyebb beszélgetéseket, vagy közös programokat, ahol kettesben lehetnek, Carlt kitöltötték saját dolgai és szakmai sikere. Éretlen volt még az igazi párkapcsolatra. Felesége annyiban volt fontos neki, hogy mint asszony gondoskodjon szükségleteiről, miközben Rékában egyre nagyobb úr támadt, s lelke nagyon vágyott az értő társra. Férje ebből nem sokat vett észre, mert otthon elég volt neki az, ami körülvette, a színpadon meg jól érezte magát. De ekkor még aránylag sokszor kimozdultak együtt, s ilyenkor kicsit visszajött a kezdeti idők hangulata. Most is adódott egy ilyen lehetőség, s Réka örült, hogy milyen jó lesz kihasználni az időt arra, hogy együtt töltse férjével a perceket, gondtalanul és szerelmesen.

Szombaton délelőtt érkezett meg a kis csapat a Lyckeblen parti kempingbe. Négy fiú és négy lány. Carl barátja szervezte meg a találkozót. A négy fiú együtt volt főiskolás. Sok közös emlék kötötte össze őket. Összeszokott, vidám kis csapat volt. Réka itt találkozott velük először. Szimpatikusnak találta őket. A

kölcsönös bemutatkozás és sátorverés után mindenki a vízbe vetette magát. A rekkenő hőségben a hűs víz üdítően hatott. A folyót átúszni nem lehetett, mert időnként motorcsónak, vagy egy–egy kisebb hajó szelte a vizet. De a part mentén jó volt beállni a víz sodrásába, vagy éppen árral szemben birkózni az elemi erővel. A túlparton gyerekek visongtak. Egy vastag faágra csomózott kötélről ugráltak a vízbe. Lendületet vettek, majd egy csobbanás... Pár méterrel arrébb bukkant fel egy harsogó fej a habok közül: – Ezt csináljátok utánam!

– Hogy lehetne átjutni a túlsó partra, hogy ezt én is kipróbáljam? – morfondírozott magában Réka. Wallentin és a barátnője kajakozni készültek. Carl odaszólt nejének:

– Én is velük megyek. Majd jövők. – Mindig is szerette az evezős sportokat. Most is nagyot dobbant a szíve, hogy kajakba ülhet. Itt a nagy lehetőség!

– Menj csak. Addig én úszok még. De siess vissza! A harmadik páros sátrába sietett, hogy zárva legyenek a kíváncsi tekintetek elől, és kettesben tölthessék el ezt a délutánt. A negyedik fiú, Ingmar úgy döntött, alszik egy jót. És a lány, aki vele jött? Réka nem vette észre, hogy mikor és hová ment, de többé nem látta.

Élvezte az úszást, majd miután kellemesen elfáradt, leült a parton. Lárait mosta a víz. Iszapot csorgatott a térdére és figyelte, hogyan araszol, folydogál lefelé a naptól kellemesen meleg massa. Aztán jól bedörzsölte lábszárait – majd lemossa a víz úszás közben. Figyelte a sirályok játékát és az égen lassan úszó tejszínhab–felhőket. Elöntötte a nyugalom és a szabadban töltött lét öröme. Csend volt. És újra csend. Körülölelte a némaság. Hirtelen torkon ragadta a magány érzése.

– Van itt valaki? – kérdezte magában.

– Én itt vagyok! Számít ez valakinek? – Szétnézett. Már a gyerekek is hazamentek.

Múltak a percek és az órák. Lassan vánszorgott az idő, mint egy öreg koldus, aki botjára támaszkodva tétován araszol előre. Hamarosan alkonyodik.

– Legalább hoztam volna egy jó könyvet. De minek is? Otthon az ágyamban kényelmesebben olvashatnék.

Miért...vagyok...itt? Talán Wallentinéknak hiányzik az, hogy a férjem felesleges harmadikként a nyomukban loholjon? Mikor jön már? Vagy talán csak ürügy volt a kajakozás, és nem is velük van? Talán azzal a lánnyal, aki eltűnt? Mi történik körülöttem? Hogy alázhat meg ennyire? Fátyolként ölelte át Rékát a csend... A szívében lévő rend tovatűnt. Mint egy szökkenő szarvas, eliramlott. Jó lett volna, ha legalább valakivel beszélgethetett volna. Akkor megoszthatta volna a látványt valakivel, ami most a szeme elé tárult. Bíborszín varázs volt a naplemente. Rá ereszkedett Carl lelkének hiánya.

Köveket vett a kezébe és elkezdte a vízbe dobálni. Egyre növekvő dühét azon vezette le, hogy minél messzebbre dobta azokat. A végén két marékkal szórta egyszerre.

– Elég! Ha egy fél óra múlva nem lesz itt, hazamegyek. – döntötte el. Kezébe vett egy darab papírlapot és egy ceruzát.

– Addig lerajzolom a túlparti fát.

Két vonás után egy erőteljes lendülettel áthúzta az egészet, majd a vízbe hajította az összegyűrt lapot. Nézte, hogyan sodorja el a víz, mint álmait a magárahagyottság... Bement a sátorba. Vizes fürdőruháját bedobta egy szatyorba, összeszedte az iratait és pénztárcáját.

– Nem tudom, hol van itt a vasútállomás, de majd csak megmondja valaki.

Nyomasztotta a megbántottság. Keserves érzés telepedett rá. Talán így érezhet egy kisgyerek, amikor mamája első nap otthagyja az óvodában. De azért ott vannak játszótársak. És simogató, meleg kezek. De itt? Csak egy nehéz kő a szíve táján.

Réka megbántódva, fájó szívvel öltözködött. Eközben rés nyílt a sátor lapján és beszólt férje.

– Hahó! Viszek egy kis bort a többieknek. – Már fogta is az üveget és indult. Réka kezébe vette a szatyrot, és lassan ment utána.

– Hazamegyek.

– Mit mondtál? – a férfi arcán döbbenet.

– Lehet, hogy te jól érzed magad, de én nem. Nincs itt mit keressek. Neked sem hiányoztam. Senki sem szólt hozzám egész délután. Nem érzem azt, hogy itt szükség lenne rám. A barátaid szóra se méltatnak, te meg úgy itt hagytál, mintha nem is léteznék. Otthon jobban érzem magam.

– Schova sem mész! – emelte fel a hangját Carl. – Itt maradsz!

Talán férfiúi tekintélyét akarta bizonyítani az asszony és barátai előtt, hogy mégiscsak ő az úr a háznál. Vagy a sértett büszkeségtől szórt szikrákat a szeme?

A lány ballagott tovább a kemping kapuja felé.

– Az egész napom egyedül töltöttem. Eszedbe sem jutottam. Csak dekoráció vagyok? Hagyj elmenni. Nem így képzeltem el ezt a kirándulást. Holnap otthon találkozunk. A férfi dühbe gurult, már kiabált.

– Azért hoztalak el, hogy jól érezd magad! Mért nem foglaltad le magad valamivel? Azt hittem, szeretsz úszni. Nem engedlek el! Azonnal fordulj vissza!

Réka lesütötte a szemét.

– Miért ordibálsz velem? Valami rosszat tettem? Nem gondolod, hogy hibát követtél el?– és ment tovább. Már kinn az úton jártak. A férfi megragadta a nő vállát, és erőteljesen magához rántotta.

– Egy lépést sem tehetsz tovább! A harciasság szikrája kell az élethez, csak arra vigyázz, hogy hol csiholod! Ne a löporraktárba játsz a szikráiddal! Főleg, ha az a saját pincédben van. Még magadra lobbant!

Két járókelő egy pillanatra megállt, majd gyorsan tovább haladtak. Kinek hiányzik, hogy részt vegyenek egy családi perpatvarban?

– Akkor is visszajössz! Fordulj meg! – kiáltotta, és teljes erőből megrántotta felesége kezét.

Ekkor fordult ki a szomszédos utcából egy piros Saab. Vezetője – olyan harminc év körüli férfi – ránézett a lányra. Fékezett, majd megállt. Láta a nő szemében a kétségbeesést. Segíteni akart. Várakozott. Háttha szükség lesz rá. Carl dühöngött:

– Egy valamit jól jegyezz meg! Nem vagyok idomítható! Ha most nem jössz vissza, engem többé nem láatsz! Vagy a bíróságon találkozunk!

A lány hirtelen megszédült. Ráült az út menti korlátra. Mintha jeges kéz facsarta volna a szívét. Dörzsölte homlokát, vadul kergették egymást gondolatai:

„Azt hittem, megismertem egy embert. Szerettem... De ez nem ugyanaz a fiú. Olyan, mintha ő lenne, de nem ő az mégsem. Vajon hová lett az igazi? Vagy eddig is csak az álmaimban láttam jónak és kedvesnek? A rózsaszín ködben, ami elvakított? Leomlott egy bálvány, itt áll előttem pőrén a valóság. Ami ijesztő és fájdalmas. Már nem tudok felnézni rá... Még csak elnézést se kér. Osztogatja a parancsokat, és feltétlen engedelmességet követel.”

Most kapott igazán jelentőséget Réka számára az a nemrég történt esemény, amikor Carl édesanyjánál vendégeskedtek. Beszélgetni kezdtek. Kezdetben nem volt semmi különös, de később valami szokatlant fedezett fel. Anya és fia között a hangnem egyre élesebbé és feszültebbé vált. Nemsokára már nem tudtak uralkodni magukon, és kiabálni kezdtek egymással. Csak rövid ideig tartott, de Rékát a rossz közérzet mellett aggodalom fogta el. – Mi lesz velünk, ha Carl velem is ilyen lesz? – Természete szerint irtózott a veszekedéstől. Észrevette, hogy anya és fia, egyikük sem enged a maga igazából, és egyre inkább nincsenek tekintettel egymásra és rá sem. Réka alapvetően gyengédségre vágyott, s tudott is adni. Ha férjétől megkapná azt, ő

százszorosan adná vissza. „És a gyerek? Annyira akartam gyereket... tőle. Aki már talán él bennem. Mit csináljak?” Fejét felemelte. Szeme találkozott a kocsiban ülő férfi biztató tekintetével.

– Nem akarok botrányt – szégyenkezve vett egy nagy levegőt, és ránézett urára.

– Jól van. Visszamegyek. De ne érj hozzám!

A visszaúton azon töprengett, hogy a gondtalan, lázas ifjúsága után vajon milyen házaset áll előtte...? Még hallotta, ahogy mögötte lassan elindult az autó. És alig várta a holnapot, hogy otthon újra egyedül lehessen...

Este, amíg a többiek a tábortűz körül beszélgettek, ő behúzódott a sátorba, és csendesén sírdogált. „Olyan egyedül vagyok. Carl az egyetlen, aki hozzám tartozik. De most úgy megbántott. Innen nem szaladhatok haza a mamához, hogy segítsen a bajban. Nagyon hiányzik a család. A gondjaimat nincs, akivel megbeszéljem. Magamra vagyok utalva. Erősnek kell lennem, nem kesereghetek.” A sátor szűk tere szinte fojtogatta, de egyben védettséget, biztonságot is adott. Vágyott arra, hogy a csillagfényben ő is vígan énekeljen a társasággal, mégsem ment ki közéjük. Amennyire szimpatikusnak találta őket az első percben, most már nem. Nem is háborgatták, tényleg idegen volt közöttük.

Éjfél tájban, amikor Carl bejött hozzá, alvást színlelt. Nem akart beszélgetni, mert félt, hogy csak elsírná magát. Amikor érezte, hogy a férje hozzá bújik és átöleli, elhúzódott. Carl magához vonta.

– Gyere, akarlak!

– Hagyj aludni! Most csak az álomra vágyom, semmi többre – és még odébb is húzódott, hogy véletlenül se érjen a férfihoz.

Másnap reggeli után elhatározta, hogy sétál a környéken.

– Veled menjek?– kérdezte Carl.

– Inkább ne. Szívesebben mennék egyedül. Először vagyok itt, biztos találok valami szép látnivalót. Elviszem a

fényképezőgépem. Te csak szórakozz a barátaiddal, ne is törődj velem, mint tegnap...

Carl erre megsértődött, felszítódott a dühe, de inkább hagyta a feleségét elmenni.

– Azért délre gyere vissza!

Réka felment a hídra, megállt a közepén, onnan nézte a vizet, és a fákkal övezett partját, ami tényleg csodálatos látvány volt. De a gondolatai egészen messze jártak. A táj kicsit Tokajra emlékeztette, és eszébe jutott, amikor egyszer régen, még gimnazista korában ott táborozott egy hétig. Volt ott egy fiú, Bokrosi Gábor. Vajon mi lett vele azóta? Akkor együtt nyerték meg a táncversenyt. Minden este kapott tőle egy szál mezei virágot. Most is elmosolyodott, ahogy eszébe jutott egy kedves jelenet vele kapcsolatban: Nagyon fáj a foga. Lajos bácsi, a táborvezető keresett fájdalomcsillapítót, és megkérte Gábort, hogy hozzon neki egy pohár vizet, amivel bevehesse a gyógyszert. Ő rögtön felpattant, hozta is a csapról. Réka ült a padon, előtte a konyhasátor vékony oszlopa. Gábor közeledett, óvatosan tartva a poharat, hogy ki ne loccsanjon a víz. Erősen koncentrált, közben őt nézte. Egyenesen fejjel nekiment az oszlopnak. Mindenki nevetett, Réka is. De látta rajta, hogy a fiúnak ez rosszul esett.

Megszégyenítve érezte magát. Úgy hallotta, hogy tavalý ő is megnősült, de otthon azt rebesgetik, hogy nem élnek jól. Gábor sokat iszik. Sajnálta. Akkoriban rendes fiú volt. Rékának imponált, ahogy udvarolni akart, és mi mindent megpróbált, hogy megszerezze... Amikor gondolatban idáig ért, egy tompa puffanásra lett figyelmes. A híd lábánál egy nagydarab embert vett észre a földön. Leszaladt a keskeny, hosszú lépcsőn, amelyről a bácsi az imént gurult le. Véres volt az arca, csorgott a homlokáról. Fel akart állni, de nem tudott, hiába erőlködött. A szemei csukva voltak, vér csordogált belőlük. Réka megijedt.

– Ne tessék mozogni, mindjárt hívok segítséget. Csak tessék így maradni hanyatt fekve.

– Nem baj már, ha meghalok se... Életet mentettem egyszer régen, még '73-ban. Egy asszonyt húztam ki a vízből. A folyóba estem, ugye?

– Nem, csak le a lépcsőn. De az jó magas volt. Hol fáj?

– Itt a hátam és az oldalam. Jöjjön, fogja meg a kezem!

Félek.

Réka megfogta a bácsi kezét, közben papír zsebkendőt kotort elő a zsebéből. Törölgetni kezdte a vért a férfi arcáról. Ekkor látta, hogy a szeme nem sérült meg, csak a homlokán volt egy éktelen nagy seb, és több helyen zúzódás. Azt nem tudta, vajon a gerince ép maradt-e, ezért nyugalomra bízta a bácsit, aki kinyitotta a szemét.

– Ó, magát hölgyem ismerem, együtt ittunk! – Réka elmosolyodott, kezdett oldódni a feszültsége.

– Réka Ekberg vagyok. Nem ittam önnel, pedig jól esett volna...

– Nem tagadom, jó sokat magamba öntöttem. Kissé megszedültem odafönn. Csak a feleségemnek ne szóljon, kérem! Úgy félt engem, ő a mindenem. Ha megtudja, többet nem enged el konferenciára. Most sem akarta, hogy jöjjek, de a barátom kikönyörögte. Így rá vagyok bízva. Ő is író, mint én. Ezért nem baj, ha meghalok se. Van már öt verseskötetem. Mindnek ugyanaz a címe: „Ó, drága teremtőm!” Mert az Isten mindennél fontosabb. Utána persze a feleségem. A kedves Gunnel. Jaj, csak meg ne tudja, hogy most egy híd alatt fekszem. Legutóbb is, amikor összetörtem magam, úgy megharagudott. A drága Gunnel! Mert félt engem.

Ekkor ért oda egy járókelő.

– Nagy a baj?

– Nem tudom, de kérem, hívja a mentőket!

A férfi telefonált, majd közölte, hogy negyed órán belül itt lesznek. Csak ne mozgassák a beteget.

– Nem haragszik, ha most sietek tovább? Úgy látom, elboldogul egyedül is. – mondta az idegen férfi.

– Menjen csak, minden rendben lesz.

Réka még örült is, hogy kettesben beszélgethet ezzel az érdekes emberrel. De egyben aggódott is az épségéért.

– A bácsit hogy hívják?

– Ó, még be se mutatkoztam. Milyen udvariatlan vagyok. Mare Sjöström. Pedig mi bioszociális testvérek vagyunk. Mindkettőnket az Úr teremtett, egy őstől, és rokon a lelkünk. Remélem, itt a gurulás közben nem nyomtam agyon egy békát. Mert ők is bioszociális rokonaink, az én kedvenc állataim. A kertből is mindig összegyűjtöm őket, és lehordom a folyópartra. Hadd éljenek békében! Ha a tenger kisodor egy kagylót a partra, ne felejtse el visszadobni! Vagy a pókot kivinni a lakásból az udvarra. Megígéri?

– Meg.

– De ha jön a mentő, ne mondjuk meg a címemet, csak a kempingét. Ott vagyok író táborban. Mire négy nap múlva hazamegyek, drága Gunnelom észre se fogja venni azt a kicsi sebet. Ha meg mégis, majd azt mondom, hogy megcsúsztam a zuhanyzóban. Nem szereti, ha iszom. Jaj, úgy szeretem! Ötven éve vagyunk házask.

– Ne aggódjon! Aki ennyire szereti a feleségét, azt biztos viszontszeretik. Akkor baj nem lehet.

– Ő megmarad, mint hóban a fehérség, gyémánt ölén a zord keménység. Mag az érett búzakévében, csend a némaságban. Dal életünk feszült húrjain, mozdulatlanság halálos bénaságban, vigasz a bánat kesergő útjain. Messzi távolság a térben, titkos, mindig hű lakat. Perzselés a legtisztább vérben, izzó parázs szerelmi tűz alatt... Ilyen az én Gunnelom. Ajka sűrűn suhintó ostor. Vigyáznom kell rá!

Megérkezett a mentő. Nehezen tudott közel jönni a sűrűn nővő fáktól. Réka elmondta, mi történt. Sjöström bácsi már egészen felszabadult, amikor beültették a mentőbe. Törése nem volt, de a biztonság kedvéért bevitték koponyaröntgenre, és benn

tartják egy éjszakára, hogy megfigyelés alatt legyen. Megígérték a mentősök, hogy másnap a kempingbe hozzák vissza.

– Köszönöm a segítségét, kislány. Meg hogy foghattam a kezét. Majd küldök hálából egy könyvet. Itt a névjegyem.

– Szaván fogom! És máskor vigyázzon magára!

– Vigyáz rám az Isten. Meg Gunnel, a kedves.

– Viszont látásra!

A visszaúton Réka azon töprengett, hogy neki is lesz-e ilyen szerencséje, hogy ötven évi házasság után a férje így rajongjon érte? Irigyelte őket, és reménység töltötte el, hogy íme, van jó példa a hosszú, boldog házasságra. Elképzelte, ahogyan idős fejjel, fehér halántékkal Carl fogja a kezét, és azt mondja: – Milyen szerencsés vagyok, hogy veled élhettem...

Egy évi házasság után Réka teherbe esett. Amikor ez bizonyossá vált, a lány nagyon boldog volt. A terhességi tesztet izgatottan mutatta meg Carlnak. Nem arra számított, ahogyan a férfi fogadta az eseményt. Őt szinte letaglózta a nem várt hír. Riadtan nézett a feleségére. Szavak nélkül is érezni lehetett a kétségbeesést a tekintetében.

– Most mi lesz?

– Mit akar ez a kérdés jelenteni?

– Nem kellene várnunk még a gyermekvállalással?

– Ezt te komolyan gondolod? De hiszen ez a gyerek már úton van. Lehet ezen még töprengeni, hogy mikor lenne kényelmesebb, hogy a világra jöjjön? Csak nem gondolod, hogy megöletem? – Réka keservesen sírni kezdett. – Azt hittem, te is úgy örülsz majd, ahogyan én. Ha nem akarsz, akkor hagyd el! Én akkor is megszüلöm és felnevelem. Ő az enyém, nem mondom róla.

– És az enyém is. Igaz?

– Benned ez a kérdés felvetődött? Mivel akarsz megvádolni?

– Jó, jó, semmivel. De még nem állok készen arra, hogy apa legyek.

– És a gyerekünk? Ő már készen áll az életre. Csak nem akarsz megvonni tőle a lehetőséget? Neki nincs több esélye. Sose heverném ki, ha el kellene veszítenem. Van hol laknunk, mi is itt vagyunk egymásnak. Nincs okod rá, hogy ítélkezz az élete felett!

– Ha már így van... nem kényszerítelek semmire. Csak még szoktatnom kell magam a gondolathoz. Egy olyan kis csöppség. Azt sem tudom, mit kell vele csinálni. Meg se merném érinteni.

– Carl, nem ismerek rád! Éppen te lennél, aki fészekodút rak a fákra, hogy a madaraknak legyen hol fiókákat nevelni? Aki annyi mindent elkövetsz, hogy szaporodjanak és megtelepedjenek ezen a vidéken? Harcolsz értük, hogy jó körülmények között éljenek? Nem több egy ember – a te véred – egy kicsi madárfiókánál? Kevesebbet érdemel imádott madaraidnál?

– Nem érdemel kevesebbet. És ha eljön az ideje, érte is megteszek mindent. Csak olyan hirtelen szakadt rám a felelősség. Még fel kell dolgoznom.

– Harmincnégy hét elég lesz rá? Addigra meg tudsz barátkozni a gondolattal?

– Megpróbálom. Csak ne légy türelmetlen és mérges rám.

– Nem akarok mérgelődni. Nem tesz jót a kicsinek.

Vigyázni akarok rá.

Másnap Sara eljegyzésén vettek részt. Carl húga egy jogatáborban ismerkedett meg Hilfrid Nilssonnal lassan nyolc hónappal ezelőtt. Réka is elismerte, hogy remekül egymásra találtak. A jogi és tanítványa. Olyan szűk kaszt az övék, és mindketten ezt az életformát vallják, hirdetik, mint egyedüli helyes utat. Minden állati eredetű táplálékról lemondtak. Ez Svédországban nem ritka, sok a vegetáriánus. A kollégiumban is többen voltak, és külön főztek a számukra. Réka is sokszor

választott az ő kínálatukból, mert szerette a rántott zöldségeket, a különféle salátákat.

De Saraék táplálkozási szokásait már nagyon szélsőségesnek találta. Eleinte vitatkozott velük, amikor arról beszéltek, hogy milyen káros és ártalmas mindenféle tejtermék, a tojás, a méz is. Még a gomba fogyasztását is elvetették, mert az szerintük sötét, nyirkos helyen terem, és nincs meg benne a napfény életadó energiája. A sok burgonya fogyasztása pedig azért haszontalan, mert nem serkenti gondolkodásra az agyműködést, csak eltompítja azt. Réka megtudta, hogy a gyümölcsöket zöldséggel együtt fogyasztani mekkora bűn a szervezet ellen, így kifejezetten helytelen paprikát paradicsommal együtt megenni, mert a paradicsom az ő rendszertani kategóriájukban a gyümölcsök közé sorolják.

Hát ez már sok volt Réka számára az új felfogásból. Kollégista barátai még megették a lecsót minden előítélet nélkül, szerették a tejfölös gombapaprikást és tojásban rántották ki a karfiolt. Uzsonnára joghurtot fogyasztottak és sajtokat. Tejfel öntötték le a müzlit. De Saraék számára ez elképzelhetetlen volt. Réka lemondott arról, hogy vitatkozzon velük. Úgy gondolta, mindenki számára magánügy, hogy mit fogyaszt és mit nem. Csak az a lekezelő, gúnyos félmosoly zavarta olykor, amit Hilfrid és Sara arcán látott, amikor összenéztek, ha valaki a jelenlétükben még nem volt tisztában az élet eme nagy titkával, és tudatlanul roncsolták a szervezetüket...

De az eljegyzési menü nagyon gazdag volt. A két leendő anyós mindenki számára megfelelő, sokfajta ennivalót helyezett el a svédasztalon. Ki–ki választhatott saját ízlése és felfogása szerint. Jó hangulatban telt az ebéd, amikor a beszélgetés közben Réka elárulta, hogy babát vár. Az anyósa ránézett, és hidegen megkérdezte:

– Ez biztos? Nem lehet, hogy tévedés?

Réka torkán megakadt a falat, elment az étvágya. Könnyes szemmel gondolt arra, hogy az ő anyukája hogy örülne, ha tudná

odahaza. Megölelné, és alig várná, hogy láthassa a kis unokáját. De itt ki örül neki? Rajta kívül senki... Kezét a hasára tette, és gondolatban elmondta a gyermekének, hogy mennyire szereti őt.

A vizsgáloban, látva orvosa elgondolkodó arckifejezését, amint az ultrahangos készülék monitorját figyelmesen tanulmányozta, hirtelen valami szorongás fogta el. Valami bizonytalan félelem, hogy nincs rendben minden. Ijedten tette fel a kérdést:

– Baj van, doktor úr?

– Ne aggódjon, hölgyem. Minden rendben. Ikrei lesznek. Réka nehezen fogta föl, amit hallott.

– Hogy nekem? Biztos, hogy nem téved? A mi családunkban még ilyen sohasem fordult elő.

Miközben hazafelé tartott, megállt egy könyvesboltnál. Nem tudott választani a különféle terhességről szóló könyvek között, mindenikben talált valami érdekeset. Így mind az ötöt meg is vette. Mindent tudni akart arról, hogy mi vár rá, hogyan fejlődnek a picik. Még most is alig akarta elhinni, hogy kettő is lesz egyszerre. Duplán örült nekik. Elégedett mosoly bujkált az arcán, és biztos volt abban, hogy mindenki látja az örömét.

Lázas izgalomban teltek a hetek. Réka büszke volt domborodó hasára. A kicsik minden rezzenésére odafigyelt. Állandóan jókedvű volt, tudta, hogy sosincs egyedül. Van két növekvő gyermeke, és már alig várta, hogy a karjaiban tarthassa őket. Türelmetlenül számlálta a napokat, néha figyelmeztetnie kellett magát, hogy felesleges ez a nagy sietség. Dolgozott a munkahelyén, ellátta a háztartást, szépítgette az udvart és a kertet.

Carl is igyekezett bevonni a gyermekvárás izgalmába. Úgy szerette volna, hogy a férje is azt érezze, amit ő: hogy innentől kezdve teljes család lesznek, a szerelmük gyümölcsöt terem. Carl elfogadta, hogy apa lesz, és biztos a szíve mélyén örült is neki, de nem nagyon mutatta. Réka odahúzta a tenyerét a hasára, hogy ő is érezze a picik rugdalózását, de ilyenkor ő inkább átfogta felesége

derekát, és igyekezett a hálószoza felé terelni. Szexuális étvágya nagyobbnek bizonyult az apai ösztönnél.

– Gyere, hallgasd, hogy dobog a szívük! Én nem tudom a hasamra tenni a fülem, te majd elmeséled, hogy mit hallasz. Jó?

– És te hallod, hogy dobban az én szívem? Érted.

Érzed, mennyire kívánlak?

– Javíthatatlan vagy. Néha hagyj pihenni is!

Egy napon Carl édesanyja hozott egy kiságyat.

– Már csak egyet kell megvennetek. A szomszédomé volt, akinek már az unokái is kinőtték. Le kell csiszolni, átfesteni, és szebb lesz, mint új korában.

Szombat volt, Carl neki is fogott a munkának. Aztán ebéd után elsétált az utcában lakó kollégájához, hogy elkérjen tőle egy szakkönyvet. Megígérte, hogy nem marad sokáig, és folytatja a facsiszolást. Este pedig elmennek moziba. Rájuk fér már egy kis kikapcsolódás. Amikor két óra is eltelt, és Carl még nem jött meg, Réka látta, hogy a csiszolás mára elmarad. De nem bánta, hiszen bőven volt még arra idő, hogy elkészüljön a kiságy. Elment fürödni, készülödni kezdett az esti programhoz. Aztán szépen felöltözött. Ami nem volt egyszerű, mert a régi ruhái sorra kicsik voltak már, és a bő kismamaruhákban olyan hatalmasnak érezte magát.

Újabb két óra telt el, a férfi még mindig sehol. Réka olvasni kezdett a fotelban. Újabb két óra elteltével dühösen levetkőzött, majd a magányosan elköltött vacsora után leült a tévé elé. Hiába akart odafigyelni a cselekményre, az egész filmből semmit nem értett. Minden neszre odafigyelt, hogy mikor nyitja Carl a kaput. Tízkor lefeküdt aludni. Egy óra múlva megjött a férje. Igyekezett észrevétlen maradni, de a sötétben felborított egy széket. Réka szikrázó szemekkel ment utána a konyhába, és nekitámadt:

– Hol voltál?

– Ne haragudj, hogy felébresztettelek.

– Nem gondolod, hogy másért haragszom?

– Mondtam, hogy Johanneshez megyek.

- Mostanig kereste azt a könyvet?
- Dehogy. Házibuli volt náluk, és ott marasztottak.

Nem lehetett ellenállni.

- És én? Az ígéreted? A mozi?
- Majd bepótoljuk. Holnap vasárnap.
- Csak ennyi? Már túl kövérnek tartasz egy házibulihoz?

Valld be, hogy eszedbe se jutottam!

- Azt hittem, nem szimpatikus neked az a család.

Biztos nem érezted volna jól magad.

– Legalább megkérdeztél volna... – csuklott el a lány hangja. Nem látta értelmét, hogy tovább vitatkozzon. Keserű volt és mélyen csalódott. El se tudta képzelni, hogy ő Carl nélkül menjen el szórakozni. Hogy tehette ezt vele? Mire számíton ezután? Meg már kezdett ismerős lenni ez az érzés, hiszen történt már hasonló.

Mostanában egyre kevesebbszer látták egymást. Carl kötetlen munkaidejét kötetlenül ki is töltötte. A hajnali órák előtt szinte sosem ért haza. Réka meg kezdett leszokni arról, hogy tükön ülve várja. Lefoglalta magát a korongozással, olvasással. És most minden pillanatát az kötötte le, hogy felkészüljön az anyaságra.

S ezen az éjszakán úgy aludtak egymásnak háttal, hogy még véletlenül se érjen össze a testük. Carl próbált hozzá bújni, hogy megvigasztalja, de Rékának ez mit sem számított. Csak az árulót látta benne, akiben már nem tud megbízni. Mi lesz velük ezután?

Másnap hiába hívta a férfi, nem volt kedve menni se moziba, se sétálni, se fagyizni. Egyfajta hidegháborút folytatott, hogy a férje ne érezze jól magát a bőrében. Az meg fogta magát, és délután elment biciklizni. Hogy kiszellőztesse a fejét. Meg elege volt már a rosszalló tekintetből. Elég távolra kerültek egymástól azon a hétvégén. Ha az egyik nyúlt a másik után, az visszahúzódott, és kieresztette a tüskéit. Ha meg a másik közeledett, mint a mágnes azonos pólusai, taszították egymást.

Amikor pénteken egy fotókiállítást nyitottak meg a Rendezvények Házában, ahol Réka dolgozott, elhatározta, hogy

ma ő is későn megy haza. A hivatalos program már nyolckor véget ért, de ő húzta az időt, hogy maradhasson. Beszélgetett azzal a pár emberrel, aki még ott volt. Pedig halálosan untatták, és nem is igazán találtak közös témát, csak minél tovább akart maradni. Hogy elégtételt vegyen. De amikor hazaért, Carl úgy tett, mintha észre se vette volna a késést. Mosolygott, és igyekezett bűbajos lenni.

– Hát ennyit a féltékenységről!– sóhajtott Réka, és érezte, hogy gyerekesen viselkedett. Meg a haragja is kezdett már elpárologni. Szüksége volt a férfira, és nem akarta elveszíteni. Igyekezett elfelejteni korábbi sérelmeit. Jégkrémet majszoltak lefekvés előtt, majd felszított vágyakkal zuhantak egymás karjaiba.

Teltek a napok, hónapok, és Réka terhessége már a nyolcadik hónapban járt. Olyan nagy hasa volt, hogy átköltözött éjszakára a leendő gyermekszobába. Minden tekintetben a kicsik érdekeit tartotta szem előtt. Házaséletről már szó sem lehetett, és kényelmesebb volt a férje nélkül aludni. Este tíz óra volt, Carl szobájában már sötétség honolt. Réka még nem volt álmos, és a könyv is érdekelte, amibe belekezdett. Egyszer csak azt tapasztalta, hogy valami folyadék csordogál végig a combján, egyre több és több. Olyan izgatott lett, fülig ért a szája. Átszaladt Carlhoz, hogy bejelentse:

– Hétalvó, ki az ágyból! Indulunk a kórházba. A gyermekeink már kopogtatnak!

– Biztos vagy benne?

– Hát persze! Öltözz gyorsan!

Ő maga a fürdőszobába ment, hogy rendbe szedje magát. Hát eljött a nagy találkozás ideje! Csak a kádban vette észre, hogy a magzatvíz sötétbarna. A nagy izgalomtól kezdetben nem tulajdonított neki különösebb jelentőséget. Csak később kerítette a hatalmába valami bizonytalan félelem, amikor eszébe jutott, hogy az orvosa azt mondta, a magzatvíz átlátszó, víztisztaágú. Akkor most mi van? Ez pedig csak a magzatvíz lehet. De akkor mitől ilyen?

A kórházban rögtön a szülőágyra fektették, hogy megbizonyosodjanak arról, minden rendben van-e. Amikor Réka meghallotta a szívhangokat, megnyugodott. Már állandóak voltak a fájásai, és alig várta, hogy túl legyen a szülésen. Carl zöld köpenyben ott állt mellette, de túl sokat nem tehetett érte. Negyven perc kellett ahhoz, hogy a szülőcsatorna akkorára táguljon, hogy a pici feje látható legyen. Majd kinnal és keservvel megtörtént a csoda, és a szobát betöltötte egy gyermek síró hangja.

– Gratulálok! Kisfiú! – mondta az orvos.

Miután Carl elvágta a köldökzsinórt, bár ez inkább csak jelképes dolog volt a részéről, a kicsit az édesanyja karjaiba tették. Réka pedig még soha nem érzett ekkora boldogságot.

– Mi legyen a neve?

– Thomas – válaszolták a szülők szinte egyszerre.

De Réka nem sokáig örülhetett, mert újabb fájdalom hasított belé, gyorsan elvették a kisfiát, és elvitték megfürdetni. Az orvos gondterhelten ráncolta össze a homlokát.

– Gyengül a szívhang. Anyuka, most legyen nagyon gyors és ügyes, a másik baba érdekében.

Réka mindent meg is tett, ami tőle tellett, de amikor megszületett a második kisfiú, hiába várták a sírását. Megpróbálták újraéleszteni, de nem sikerült. És a családra rászakadt a gyász nehéz terhe. Erik lett volna a neve. Ezt írták rá később a kicsi koporsóra.

Az egész Ekberg család ott volt a temetésen. Réka szülei is eljöttek, hogy osztozzanak a fájdalomban. Mert volt egy pici kisfiú, akit soha nem tarthattak a karjaikban. Akit nem láthattak felcseperedni, akivel nem játszhattak. De nyolc hónapig élt az édesanyja hasában. Réka érezte a mozdulatait, és olykor énekelt neki, beszélt hozzá. Biztos abban, hogy most Tominak is hiányzik. Hiszen jó ideig együtt növekedtek. Csak a születéskor megtört a varázslat. Vajon miért? Senki sem tudott elfogadható magyarázatot adni Réka számára. És ő szenvedett. Annál inkább féltette a kis Tomit, nehogy őt is elveszítse...

Jó, hogy az édesanyja ott maradt velük pár hétre, hogy segítsen a lányának a kisbaba körüli teendőiben. A másik kicsi ágyat gyorsan eltávolították, Rékát az sem érdekelte, mi lett a sorsa. De tudta, hogy hol állt, hol volt a helye, és érezte az űrt, ami utána maradt. Időnként egy–egy kövér könnycsepp végigszaladt az arcán, amikor kisebbik fiára gondolt, és arra, aki lehetett volna belőle. Az ikerkocsi, amit kinézett az áruházban, ott is maradt, hogy megvegye valaki más, aki szerencsésebb...

Thomas gyönyörű baba volt. És folyamatosan munkával látta el Rékát, hogy minél kevesebb ideje legyen a bánkódásra. Teje volt bőven, és a kicsi mohón szívta magába minden cseppjét. Napról napra nőtt és ügyesedett. Mozgékony lábai az ébrenlét perceiben szinte mindig rúgkapáltak. Milyen örömet okozott, amikor először fordult a hasára, majd kúszni, mászni kezdett, tizenegy hónapos korában pedig megtette az első bizonytalan lépéseit. Mindenre próbált felmászni, amire csak lehetett. S egyszer történt egy kis baj is. Tomi 9 hónaposan már szépen, ügyesen kúszott–mászott. Igyekezett is felfedezni a környező világot, körbejárta az egész szobát. Megnézett mindent, ami az útjába került. A cserepes virágait Réka biztos, jó helyre elmentette, mert Tomi azt is örömmel borította magára. Aztán elégedetten nézte végig a romok eltakarítását. Most is jókedvűen vette a szájába a polcraól lelógó fehér jegesmedvét, amit nagyon szeretett. Azzal szokott aludni is. Ma az evés után nem volt még kedve aludni, inkább kereste, mivel tudna játszani. Réka hagyta, hadd tegye... Kiment a konyhába, hogy főzzön egy teát. Ekkor történt a baj.

Egyszer csak őrült sírásra lett figyelmes. Sietett vissza, hogy megbizonyosodjak róla, nincs-e probléma. De volt! Mégpedig nem is kicsi... Tomi feje beszorult a szekrény alá. A szekrény négy lábon állt. Thomas pedig alatta hasalt. Réka próbálta elforgatni úgy a fejét, hogy ki tudja húzni alóla. De a fülei minduntalan beleakadtak. Gondolta, ahogy alá mászott, úgy ki is tud majd jönni, de nem tudott. Ekkor már édesanyja is megjed. A

baba ordított, ő meg ijedten gondolkodott. Mit tegyen? Ide segítség kell! Kiszaladt az udvarra, hátha valaki meg tudná mondani, mi legyen a következő lépés. Pont arra jött kocsival az egyik szomszédja, Khristof. Réka leintette. Gyorsan elmondta neki a gondját. Be is szaladtak együtt a lakásba. A férfi, amikor meglátta a helyzetet, hirtelen falfehér lett.

– Fel tudnád emelni a szekrény egyik végét, hogy én kihúzhassam?

– Megpróbálhatom...

Nekigyürkőzött, és sikerült! Minden a terv szerint haladt. Pár másodperc, és Réka a karjába tarthatta ordító gyermekét.

– Máskor vigyázz rá! – szólt búcsúzóul a szomszéd, aki hamarosan már robogott is tova a kocsijában.

– Eddig is igyekeztem vigyázni, de hát...

Mikor Réka három év után első alkalommal megjelent munkahelyén, örömmel tapasztalta, hogy kollégái szeretettel várták. Ekkor Tomi óvodába került. A kisfiú szerette a gyerekek társaságát, és őt is könnyedén befogadták. Csak a reggeli korán kelés ment nehezen. Számára az óvoda Csodaországot jelentette.

Elvárásolta a sok közös játék, bábozás, a hinta, rajzolás, körjátékok, a homokozó és a mesék világa. Mesehős volt maga is: kismanó, királyfi, aranyszőrű bárány vagy tarka pillangó. Szerette a nyüzsgő gyerekközösséget, a pajtásai társaságát. Sokat fecsegett, csacsogott. Örökké tenni akaró lénye az ebéd utáni alvással szemben viszont határozottan tiltakozott. Egyetlen alkalom volt, amikor el is aludt, s utána napokig álmélkodott rajta, hogy ez vele is megesett.

Egyik alkalommal felújították az óvoda épületét, és ez alatt átköltöztek egy közeli, régi iskolaépületbe. A délutáni alvásidőben a plafon repedéseit figyelte. S mint nyáron, amikor az égen elúszó bárányfelhőket kelti életre a gyermeki képzelet, s lát bennük harcoló katonát, sárkányt vagy gőzmozdonyt, úgy rajzolta tovább képzeletben a fal repedéseit, s egész mesét kerekített hozzá. Aztán

a padlót vette szemügyre, amikor valami elsuhant az ágyak alatt. Megdermedt. Egy egér! Az a kis, gyors lábú szürkeség mindig félelemmel töltötte el. Egyszer terráriumba zárva hosszasan tanulmányozott egyet, és egész aranyosnak találta, mint az aranyhőrcsögöt. De szabadon ne közelítsen hozzá! És most itt szaladgált alattuk.

Elképzelte, ahogy felkúszik az ágy lábán, bemászik a takarója alá és megharapdálja a lábát. Libabőrös lett a háta. Most mit tegyen? Csend volt, nem mozdult senki, így az egér kíváncsian sétálgatott. Tomi közel feküdt a sarokhoz, így látta, amikor időnként bemászott az egérlyukba. Majd újra kitekintett, körülnézett, fekete gombszemei rá villantak. Elindult sétálni, s amikor valamelyik gyerek mozdult egyet, az egér futni kezdett. Elhatározta, hogy ha hozzá közelít, megrugdossa. De mi lesz a többiekkel?

Felébresztette a mellette fekvő barátját, és csendben elsuttogta neki a történeteket, mire ő is megijedt. Elhatározták, hogy szólnak a többi gyereknek is, nehogy váratlanul érje őket az egértámadás. A Tomi másik oldalán fekvő kisfiú, amikor kinyitotta szemeit és ocsúdni kezdett mély álmából, meghallva a történeteket csak ennyit mondott:

– Hagyjatok aludni! – majd a másik oldalára fordult.

Ekkor történt először, hogy másnap nem igazán vágyott Tomi az óvodába. Csak miután befejeződött a festés és visszakerülhettek megszokott helyükre, állt helyre a lelki békéje. De az egereket ma sem szereti. Esetleg lerajzolva, papíron...

Általában Réka ment a gyerekekért az óvodába, ám egyik nap estig kellett maradnia, ezért odaszólt telefonon férjének.

A nagy zsvajban Carl alig hallotta meg a csörgést. De a telefon csak csöngött kitaróan. A vonal túlsó végén nem adták fel a reményt, hogy végül mégis megszületik a kapcsolat.

– Tessék!

– Szia! Réka vagyok. Mi ez a nagy jókedv ott nálatok? Alig hallom a hangodat.

– Névnapiozunk, szívem. Magnus nap van, tudod, felköszöntöttük a főnököt. Jó a hangulat, eszünk, iszunk.

– Azért időben hazaérsz? El kell mennem, nem tudom Thomast hazahozni az óvodából. Ugye rád bízhatom?

– Hát persze. Hazafelé bemegyek érte.

– Akkor este találkozunk. Érezd jól magad! Aztán vigyázz a gyerekekre!

– Ez csak természetes. Szia!

A jól sikerült délutánon bőven fogyott az alkohol. Carlt sem kellett biztatni az ivásra. Egy pohárral a főnök egészségére, egyet a barátság kedvéért, egyet a további sikerekért.

Amikor kilépett az ajtón, a friss levegőn kissé megtántorodott. Elbúcsúzott a kollégáktól, és indult hazafelé. Félúton járt, amikor eszébe jutott, hogy mondott valamit az asszony. De mit? Vásárolnom kéne valamit? Mi is fogyott el? Semmi nem jut eszembe. Mondtam, hogy majd hazafelé elintézem. Mi is esik útközbe? Néhány kocsmá... nem hiszem, hogy oda küldött volna az asszony. Patika. Csak nem beteg valaki? Reggel még nem volt... Takarékpénztár. Nincs nálam pénz, mit adjak fel? Vagy felvenni kéne? Bárcsak lenne mit! Ez sem jó. Orvosi rendelő, hentes, fűszeres, játékbolt, óvoda. Megvan, te esztelen! Thomas! Látod, milyen feledékeny apád van? Jól van, megyek már!

– Jó napot, óvó néni!

– Üdvözlöm, Carl! Tomiék csoportja már öltözködik, ott sorakoznak a gyerekek a folyosón.

– Köszönöm. Szervusz kisfiam! Ma én jöttem érted. Gyere, fogd a kezem, mehetünk.

Lassan, ráérősen ballagtak az úton. Szó sem esett közöttük. Mindkettő gondolata máshol járt, távol egymástól. Csak az összekulcsolódott kezek mutatták az összetartozást. A kisfiú időnként kíváncsian nézett föl a másik arcára, de nem szólt. Érdeklődve figyelte az autókat, a boltok kirakatát. Kérdezni akart valamit, de a kérdés mindig megrekedt valahol. Százszor is

megtette már ezt az utat, ismert minden udvart, ami előtt elhaladtak, még a kutyákat is, akik őrizték a portát. Tudta, melyik szokott ugatni a járókelőkre, melyik nem. Amikor egy útkereszteződéshez ért, és a férfi indult volna át a zebrán, a kisfiú elengedte a kezét.

– Csókolom, bácsi! Én erre lakok, innen már egyedül is haza találok.

– Tessék? Nem akarsz hazajönni? Mi van veled? – csodálkozva nézett a fiúra. Olyan furcsa ez a gyerek... Mintha most látná először...

– Egészen hazáig tetszik kísérni?
Carlnak ekkor kezdett derengeni valami.

– A mindenségit! Most rohanhatok vissza az óvodába...!
Otthon nem merte elmondani, hogy majdnem egy idegen gyereket hozott haza. Nagyon szégyellte magát miatta. Réka számára sohasem derült ki az igazság.

Tomi négy éves lett. Napok óta készülődött a nagy napra. Előző este még a szobájában is megpróbált rendet rakni a különleges alkalom tiszteletére. Lefekvéskor magához ölelte a pandamackóját, és csendesen a fülébe súgta:

– Tudod, holnap lesz a születésnapom. Azt hiszem, jó gyerek voltam. Vajon mit kapok ajándékba? Olyan izgatott vagyok. Meglátod, egészen más napra ébredünk majd, mint a többi. Ez lesz a legszebb nap az életemben! Nem is tudok elaludni, úgy várom már.

Aztán az egész napi fáradtság hatására mégis hamar lecsukódtak a szemei. Reggel frissen, fűgén pattant ki az ágyból, és rohant a szülei szobájába.

– Boldog születésnapot! – kiáltotta anya és apa. Az ajándékok ott sorakoztak az asztalon, bontogatás közben elragadtatott, ujjongó kiáltások törtek elő a kisfiúból:

– Húha! Nahát! Ez igen! De jó! Úgy örülök. Tényleg boldog ez a születésnap.

– Kicsim, a tortát majd ebéd után vágjuk fel, amikor itt lesz nagy! is. Ő is felköszönt téged. – mondta az édesanyja.

Tomi egész délelőtt az új játékait próbálgatta, lapozgatta a színes képeskönyvet. Réka a konyhában sürgölődött az ünnepi ebéd elkészítésével. Középre helyezte a tortát a szépen megterített asztalon, amikor autódudálást hallott.

– Hurrá! Megérkezett! – hallotta Tomi hangját, aki már rohant is a kapuhoz, hogy ő engedhesse be várva várt nagymamáját.

– Kívánok neked minden szépet és jót, és legyél mindig nagyon boldog! – mondta nagy!.

– Köszönöm!

Amíg az ajándékait nézegette, anyja a konyhában szorgoskodott, az apja pedig a nagyival beszélgetett a nappaliban.

– Milyen csodás ez a nap! – gondolta Tomi. És ha majd a tortát is megkóstoljuk! De mi ez a hang odaátrol? Valaki nagyon mérges. Rám haragszik a nagy!? Miért kiabál? Apa is veszekszik. Úgy félek! – lassan az ajtóhoz sétált, de nem mert bemenni a nappaliba. Próbálta megérteni, mi történik, de értelmet nem talált az ingerült mondatok között.

– Hagyjátok már abba! Nem lehet ezt békésen megbeszélni? Legalább a gyerekre legyetek tekintettel! Miért kell tönkretenni ezt a napot? – hallotta anyja könnyörgését, de a két dühös, önkontrollját vesztett emberre nem lehetett hatni. Mindkettő a maga sérelmét dédelgette, a maga igazát bizonygatta. A veszekedésből ordítás lett, csapkodás. Tomi körül forgott a világ, szédült, zokogva szaladt a sarokba.

Az anyja utána futott, a karjaiba kapta, szorította magához, igyekezett megvédeni attól, amitől nem lehetett.

– Miért csinálja ezt apa és nagy!? De ez az én születésnapom! – zokogta kétségbeesve. Zaklatott, félelmekkel teli kis teste remegett, kicsire gömbölyödött anyja karjai között. Befogta a fülét, de még így is hallotta a felnőtteket.

Aztán nagy elment, de a zokogó kisfiúban tovább zakatoltak a szavak. Órákig nem tudta a sírást abbahagyni. Könnyei vizesre áztatták az ünnepi ingét. Tomi a mackóba kapaszkodva sírt álomba magát. Még sokáig hallatszott szaggatott szipogása. Álmában mosolyogva ülték körül a szépen megterített asztalt, elfújta a négy szál gyertyát, mindenki gratulált, puszt adott, minden jót kívántak, majd kézen fogva bementek a szobájába, körülülték a szőnyegen az új társasjátékot, és izgalmas játékba kezdtek. Csendes zene szólt, megölelték egymást, és a kisfiú boldogan felsóhajtott:

– „Ez volt életem legszebb napja!”

Réka álma nem volt ilyen nyugodt. Carllal sokáig beszélgettek a történekekről. Zaklatott, szorongásokkal teli este volt.

– Mit hazudtál az anyukádnak, amitől így kiborult?

– Semmit!

– A semmiért nem szoktak így kiabálni.

– De ő igen!

- De miért pont Tomi születésnapját választottátok erre a botrányra? Egyikőtök sem volt tekintettel rá! Egy világ omlott össze benne! Legalább az ő kedvéért nem tudtátok volna félretenni az egymás iránti sérelmeket? Ugye, közben eszedbe sem jutott, hogy ő szenved miattatok? Fontosabb volt neked, hogy te nyerd a szópárbajt! Legalább őszinte lennél, és elmondanád, min különböztetek össze.

– Jobb, ha nem tudod! Csak meg akarlak kímélni!

– Mégiscsak az anyád! Miért nem tudsz néha kicsit engedni neki? Még akkor is, ha úgy érzed, hogy nincs igaza. Szükség volt erre? Nem lehetett volna másként elrendezni?

– Láttad, hogy nem! Nem tudtam másként leállítani.

– Pedig ha így viselkedsz, mindkettőnket el fogsz veszíteni.

Még egy ilyen gyalázatos megnyilvánulást nem viselek el. És Tomit sem fogom kitenni ennek.

– Mit akar ez jelenteni?

– Hogy próbálj meg változtatni magadon, mert én sem tűrök el mindent.

– Pártját fogod az anyámnak?

– Nem. De most te sem voltál külön nála. Nem veszed észre, hogy az ő fia vagy? És tudjuk, hogy két dudás egy csárdában...

Carlnek szikrákat szórt a szeme, és úgy felbőszült, hogy majdnem nekiugrott a feleségének. De a hirtelen mozdulat félúton megakadt, és a dühét a teraszra kilépve azon vezette le, hogy a műanyag karosszékét a tetőhöz, majd a földhöz vágta. Ettől ugyan meg nem nyugodott, de nagyobb kár nem történt. Csak a lelkükben. Arra újabb folt került, hogy betakarja a sebeket.

Ez az eset mély nyomokat hagyott mindenkiben. Réka elkeseredett.

...Teltek a hetek, hónapok, s Réka előtt most már bizonyossá vált, hogy férje nem az, akinek gondolta. Mások előtt általában udvarias volt, s jó beszélgetőpartnernek bizonyult. De otthon inkább ennek ellentéte jellemezte, s volt, amit igazán soha nem tudott benne megszokni: az önzést. Az időnkénti kíméletlen kitörések mellett talán ettől szenvedett legtöbbet. Neki is megvoltak a hiányos és gyengébb oldalai, de magától elvárta, hogy jó társ legyen, s nem volt önző természet. Tudott adni, de szeretett volna kapni is. Szívből. Hogy érezze, fontos a másiknak. Megértette, hogy férjét nem érdekli, hogy ki is ő igazán. Mik a valódi gondolatai és miért? Elég volt számára, hogy ellássa a háztartást, meg helytálljon, ahol kell. De az ember, a személyiség felé közömbös maradt. Pedig a lány sejtette, hogy az igazi szerelemben ez egészen másképp van. Ott természetes módon kerül középpontba a két ember egymás szívében. S drága valóságként élik meg a szeretet által hordozott szerelmet a mindennapi dolgokban is. Mert a másik személye és ténye számukra kincs! S ahol szükséges, változnának is, s ez nem lenne nagyon nehéz. Mert akit igazán szeret az ember, azért változni is

tud, ahol kell. Ami a másiknak jó. Kölcsönösen. Szeretetet adni, szeretetet kapni. Szerelemmel. Erre vágyott. S ő tudott jó partner lenni. Ezt tudta magáról. De ebben a helyzetben ez most kevésnek bizonyult. Ahogyan telt az idő, azt vette észre, hogy egyre inkább elhidegül férjétől, s ő is egyre közömbösebb. Már az időnkénti meghittebb percek is csak pillanatnyi oldódást hoztak. Az igazán fontos és mély területek nem érintődtek, s nem is tudtak így gyógyulni. Réka úgy érezte, egyre magányosabb.

A tavaszi jó idő kicsalogatta az embereket a kertekbe. Néhány szép verőfényes nap után jókedvük is visszatért. A hosszú, zord tél lassan már csak emlékké vált. Réka örömmel hagyta, hadd simogassa arcát a langyos szellő, bársonyos melege mintha friss életerőt sugárzott volna rá. Feltöltődött energiával, és vidáman nézett szét zsendülő kertjében. Az egész udvart beborító zöld gyepszőnyeg látványa nyugalommal töltötte el. A sárga aranyvessző bokrok visszatükrözték a nap ragyogását. A sziklakertben virító krókuszok, kék gyöngyvirág, tulipán, és a rózsaszín, fehér és kék jácintok üde színfoltot képeztek. Réka vágott egy csokorra való barkát a kecskefűzről. Figyelte, hogyan lepik el a méhek a mogoró virágait. Milyen szép minden! Valahogy megtisztult a lelke is. A sűrű, sötét fellegek ott legbelül oszlani kezdtek. Már nem akart kaput nyitni az állandóan kopogtató nyomasztó gondolatoknak. „Tavasza van! Senki ne szomorkodjék!”

Dudaszó hallatszott az utcáról. Charlotta kolléganője volt a férjével. Megbeszélték, hogy együtt elmennek egy dísznövénykertészetbe. Szeretett volna még néhány évelőt és örökzöldet. Minden tavasszal rátört a kertszépítési láz. Nem tudott lemondani arról, hogy ne rendezgesse, bővítsse kertjét. Hobbi és narkotikum volt ez egyben. Nyugtató helyett is kiváló. Ezek a növények szépségükkel és illatukkal meghálálták a gondoskodást. Mindig viszonozzák a szeretetet. Esményi jó barátok.

A kertészet maga volt a földi paradicsom. Több száz ismerős és sosem látott növény buján zöldellt, dúsan tarkállott. Rékát elbizonytalanította a bőség zavara. Úgy döntött, végigsétál az egész területen, hogy lássa a teljes kínálatot, aztán majd visszafelé kiválogatja a legszebb növényeket. Arra gondolt, milyen jó lenne minden növény mellé egy tábla, amely tartalmazná a legfontosabb tudnivalókat: melyik növény mekkorára nő, milyen virága van, mik az igényei, hogyan érdemes gondozni.

– Segíthetek valamiben? – lépett oda hozzá egy fiatal férfi.

– De jó, hogy jött. Teljesen elveszek itt a sűrű növényzetben. Legszívesebben mind hazavinném.

– Választott már?

– Az a baj, hogy túl sokat is. Most gondolkodnom kell, melyikről mondjak le.

A férfi nagyon segítőkész volt. Minden fontosabb tudnivalót megosztott a nővel, ellátta jó tanácsokkal. Minden szaván érződött, hogy otthonosan mozog a kertben, érti és szereti a munkáját. Ekkor Réka meglátott egy vörös levelű kis facsemetét.

– Ó de szép! Mi a neve?

– Májusfa.

– Még sosem hallottam róla. Azt hittem, ilyen fajta nem létezik. Gyerekkoromba kaptam én is, de az egy levágott nyírfaág volt május elsején. Virágozni is fog?

– Bizony. Látja már a bimbóit? Csodaszép rózsaszín virágai beborítják majd az egész lombkoronát.

– Mekkora nő?

– Nagyra. Ezt csak olyan helyre ültesse, ahol elegendő tere lesz, és mindig süt rá a nap.

– Mennyibe kerül?

– Ajándék. Tőlem.

– De kedves. Köszönöm. Itt minden vevő kap ajándékot?

– Csak a legkedvesebbek.

A férfi segített tolni a talicskát, amibe Réka összeválogatta kertje új díszzeit. A férfit hamarosan újabb vevők elszólították.

Charlottaék már türelmetlenül várták Rékát a bejáratnál. Kint jártak a kapunál, amikor a fiatal férfi utánuk sietett. Segített mindent bepakolni az autóba.

– Segítsek elültetni? – kérdezte.

– Köszönöm, de nekem ez szórakozás lesz. Szeretek elbíbelődni vele.

– Remélem, még látjuk egymást!

– Jövő tavasszal bizonyosan. Számíthat rá, hogy akkor is itt fogok vásárolni.

Visszafelé elhozták Tomit az óvodából. Otthon, mint a kiscsikó, önfeledten szaladgált a fűvön, majd amikor elfáradt, bement a szobájába. Réka pedig hozzálátott az ültetéshez. Tudta, hogyha Carl itthon lenne, akkor sem segítene. Nem érdekelte a kerti munka. Ezt első perctől az asszonyra bízta. Neki igazán mindegy volt, hogy egy bokorral több van vagy kevesebb. Rékát pedig kikapcsolta, megnyugtatta ez a munka. Kezdetben próbálta a férjét is bevonni, de mára már teljesen letett róla. Megunta az örökös kifogásokat, és elboldogult egyedül is. Jól elfáradt, mire végzett. De elégedett volt, mert a növényei nagyon szépen mutattak. És lelki szemei előre látták, milyenek lesznek majd pár év múlva. Ha nem történik velük semmi baj. Bizakodó volt, hogy szépen megfogannak majd, és jól fejlődnek.

Egy téli napon tragédia történt a városukban, Mindenről erről beszélt, még a híradóban is bemutatták. Réka elgondolkodott, milyen mélyre lehet zuhanni egy–egy apróság miatt. Papírra is vetette a történetet:

„Hideg tél volt. Erősen fújt a szél, vadul kavarva a frissen lehulló havat. Aki tehetett, behúzódott a jó meleg szobába. Alice hazafelé tartott barátnőjétől. Szaporán szedte lábait, hogy minél hamarabb visszaérhessen a középiskolai kollégiumba. Kezeit a vékonyka kabátja zsebébe dugta, de így is nagyon fázott. Próbálta tornáztatni az ujjait, hátha használna valamit, de nem érezte, hogy felmelegednének. Vacogott. „Inkább maradtam volna a

tanulósobán, ott meleg van.” – gondolta. De Elsa annyira kérlelte, hogy tanuljanak együtt. Gyorsan meg is csinálták a matekleckét. Alicenak vágott az esze, mint a borotva, és magyarázni is jól és türelmesen tudott. Elsa is úgy csukta össze a füzetet, hogy mindent megértett. Szerettek együtt tanulni. Más területeken is jól megértették egymást, így jó barátnők lettek. Egy padban ültek az osztályban, szünetekben jókat beszélgettek. De ma nem volt idejük tanulás után beszélgetni, mert Alicenak sietnie kellett, 3-ig kapott kimenőt. Korán sötétedett, nem kószálhatott egyedül az utcán. Az áruház előtt vetett néhány pillantást a kirakatra. Már karácsonyra készülődtek, csillogtak a színes égők, egy Mikulás vidáman integetett felé. Villanymozdony, szánkó, meleg kabátok, pulóverek, és még sok téli holmi díszlett a kirakatban. „Odabent meleg van... Ha öt percre bemegyek, kicsit átmelegszem.” – gondolta.

Nem akart vásárolni semmit, még pénze sem volt. Idősebb szülei egyetlen későn jött gyermekeként nem sok zsebpénzt kaptak, mert sokba került a faluból való beutazás, a tankönyvek, a kollégiumi szállás költségei és az étkezés. Ennyit még tudtak vállalni nyugdíjas szülei, többre nem tellett. De Alice így is elégedett volt, hiszen teljesült a vágya, tanulhatott a nagyvárosban, később majd tanár szeretett volna lenni. De az még messze van, hiszen még csak tizedikes. „Csak ez a hideg... Miért is nem vettem föl még egy pulóvert... A múltkor hazafelé a vonaton elvesztett a kesztyűm, most meg lefagynak az ujjaim...” – morfondírozott magában, miközben a mozgólépcsőn haladt fölfelé.

Odabent tényleg meleg volt. Már nem reszketett annyira, de elgémberedett ujjait még nem bírta kinyújtani. A ruházati osztály emeletén kezdett sétálni. Először végigment a cipős részlegen, majd megcsodált néhány elegáns pulóvert, aztán érkezett az akciós polcokhoz. „Ni csak, kesztyűk... Az enyém is pont ilyen barna volt... de ez még melegebbnek látszik.” Fel is próbálta az egyiket, puhának és melegnek érezte. Aztán egy hirtelen jött gondolattól vezérelve becsúsztotta a kabátzsebébe. „Hú, most mit

tettem...” – pirult el nyomban, amikor váratlanul valaki hátulról megfogta a kabátgallérját.

– Jó napot, kisasszony! Szóval ide járunk lopni... !

Mutasd csak, mi van a zsebedben?

Alice még jobban elvörösödött, nem szólt egyetlen szót sem, előhúzta a zsebében lévő pár kesztyűt. Engedelmesen nyújtotta a jól megtermett, feldühödött hölgy felé, aki kikapta a kezéből.

– Itt a bizonyíték, te kis tolvaj! Gyere csak velem az igazgató úrhoz! Ki tudja, mennyi mindent vittél már el innen... Így van, nem igaz? Ismerem én a fajtádat! Na csak gyere! – lökött rajta egyet az elárúsító hölgy. Volt-e már dolgod a rendőrséggel?

A kislány meg se mert szólalni, tekintetét is alig merte felemelni. De észlelte, hogy már kisebb tömeg veszi körül, s az emberek azt suttogják, hogy „tolvaj”, s közben rá mutogatnak. Ilyen megalázó helyzetben még sohasem volt. S tudta, hogy bűnös. Máskor becsületesnek bizonyult, de most rosszul döntött, és valóban el akarta vinni azt a kesztyűt. Már nem fázott, hirtelen nagyon melege lett. Az igazgató minden kérdésére automatikusan válaszolt. Megmondta, hogy hívják, hol lakik, hány éves, kik a szülei, hová jár iskolába.

És hallotta a durva férfihangot:

– Ezt úgysem úszod meg! Otthon a faludban mindenki tudni fogja, hogy te egy tolvaj vagy... Erre neveltek a szüleid? Vagy tőlük tanultad? Nem szégyelled magad? A társadalom szégyene vagy... Biztos ki is csapnak az iskolából. Reggel közlöm is az iskolaigazgatóval, hogy milyen tolvajt tanígtattak. Most elmehetsz, de többet meg ne lássalak itt!

Alice arcán végigfolytak a könnyei. Még zsebkendője sem volt, hogy megtörölhesse. Csak sírt, és arra gondolt, hogy vége a világnak...

Kiért az utcára. Zokogását nem tudta elfojtani. Zakatolt a feje: „... tolvaj vagy... mindenki megtudja... szégyen... szégyen... erre neveltek a szüleid? ... tanár akartál lenni? ... micsoda szégyen...”

Ekkor vette észre, hogy a sorompónál áll. Jött a vonat. Dudált. „Ekkora szégyent nem lehet elviselni...”

A vonat már nem tudott időben megállni.”

Ez az eset nagyon felkavarta Rékát. Miért nem tudott senki segíteni? Miért ilyen könyörtelenek az emberek?

Egy napon, amikor belépett a konyhába, egy csatatér kellős közepén találta magát. Liszt, cukor a földön, Tomi pedig legörcbült szájjal egy széttörött tojást próbált feltakarítani.

– Anya! Látod? Meg akartalak lepni egy tortával. És ez lett belőle! – szipogta. Örömet akartam szerezni, mert holnap lesz a születésnapod. Ez lett volna az ajándék. – mutatott egy tálra, amiben meghatározhatatlan állagú és összetételű massa volt.

– Kicsim, de örülök, hogy gondoltál rám. Nekem ez már nagy ajándék. És a szándék, hogy meglepetést készítettél. Tényleg örömet szerezted. Hol tanultad a tortakészítést?

– A tévében. Ott mutatták, hogy kell elkészíteni. Siettem is, de nem tudtam velük lépést tartani.

– Nem baj, majd összetakarítunk együtt. Elmondod, mit kavartál össze?

– Igen. Tojást, lisztet, cukrot, fahéjat, mazsolát. Mondtak valami dekagrammokat, de azt nem találtam. Van itthon? Meg mosóport.

– Azt is beletetted?

– Még nem, előbb fel akartam törölni a tojást.

– A tortába sütőpor való. Látod? Ez az. Kiszedjük a tésztából a tojás héjait, vesszük a keverőt, és jól összedolgozzuk. Úgy érzem, kell még egy kis cukor, egy kevés tej. Látod, milyen jól alakul? Egész jól eltaláltad az arányokat. Ezt megsütjük. Milyen krémet tegyünk hozzá?

– Epreset! Az a kedvencem.

– Sajnos az nincs itthon, de van gesztenyepüré.

– Az is jó! Kavarhatom?

– Persze. Nélküled semmi sem lett volna belőle! Én csak a segéded vagyok. A dicsőség a tiéd. Hálás vagyok neked, kicsi fiam, amiért ekkora boldogságot szereztél.

– Te is meglepted anyukádat, amikor ilyen kicsi voltál?

– Én tortát sohasem sütöttem. Nem is mertem volna nekifogni. De egyszer valami nagy meglepetést akartunk szerezni Balázssal. Már nagyobbak voltunk, mint te. Iskolába jártunk.

– Meséld el, kérlek, anya!

– Hát jó. Addig megsül a torta. Közben elkészítjük a krémet.

– A szabadság mámorító érzésével siettünk haza az iskolából egy tavaszi napon. Balázs másodikos volt, én elsős.

– Hurrá! Holnap nincs iskola! – Hogy miért kaptunk váratlanul egynapos szünetet, ma már nem emlékszem. Szerintem akkor sem az oka érdekelt, csak a tény, hogy otthon maradhatunk. Nem fontos, hogy házi feladatot írjunk, ki se kell venni a könyveket a táskából. Pihenhet a füzet, a ceruza. Miénk egy egész nap! Senki nem kér számon. A szüleink is dolgoznak, csak mi, gyerekek maradunk otthon. A magunk urai leszünk. Egyedül.

Anya már nem volt ilyen lelkes, amikor meghallotta a nagy újságot.

– Akkor reggel átviszlek titeket Zsuzsika nénihez. Megbeszélem vele, majd ő vigyáz rátok. Mégsem maradhattok felügyelet nélkül.

– És ki az a Zsuzsika néni? – kérdezte Tomi.

– Ő volt a szomszédunk. Időnként vigyázott ránk, amikor a szüleinknek dolga volt. És aznap a nagymamámék nem voltak otthon, mert elmentek látogatóba a rokonaikhoz. Semmiképp nem akartunk Zsuzsika néniékhez menni.

– Ugyan! Tudunk vigyázni magunkra. Mindig azt mondjátok, hogy már nagyok vagyunk. Akkor hadd bizonyítsuk be! Nem szeretünk átmenni a szomszédba. Feri bácsi mindig olyan mogorva, nem is szereti a gyerekeket.

– És a kutyája is harapós. – toldotta meg Balázs a rábeszélést. – Majd én vigyázok Rékára.

Ezen elvitatkoztunk egy darabig, hogy ki fog vigyázni a másikra, meg ki a megbízhatóbb, de mindketten egyet akartunk: otthon maradni. Erről sikerült is meggyőzni ügyes érvekkel a szülőket is, akik reggel, ha nem is teljesen nyugodtan, de elindultak dolgozni. Reggeli után azon ábrándoztunk, hogy mit is kezdjünk a ránk szakadt nagy szabadsággal. Lehetne kirakózni, bújócskázni, rajzolhatnánk, vagy nézhetnénk mesét a tévében. Aztán megszületett a nagy ötlet:

– Szerezzünk örömet! Csináljunk valami hasznosat! Akkor máskor is megengedik majd, hogy egyedül maradhassunk egész nap. Talán kezdjük a porszívózással! Lesz majd meglepetés!

Folyt a munka serényen, bár elég ügyetlenül, mint akik először csinálnak ilyet. De annál nagyobb buzgalommal. Egyszer csak észrevettem egy szem gyöngyöt az ablak alatt. Sajnáltam volna, hogy ekkora kincset elnyeljen a porszívó, ezért elkiáltottam magam:

– Várj! Fel ne szippantsd azt a gyöngyöt! Felveszem. Amikor fel akartam állni, hátammal kiemeltem a nyitott ablakot a pántból. Az nagy erővel az asztalra zuhant. Ösztönösen összegömbölyödtem alatta. Becsuktam a szemem, de hallottam az üvegcsörömpölést. Tele lett a szőnyeg apró szilánkokkal. Üvegeső hullott a magasból.

– Jól vagy? Nem vágtad össze magad? – kérdezte Balázs.

– Nincs semmi bajom! Csak a hátam fáj egy kicsit. Szedd le rólam az üveget!

– Ezt jól megcsináltuk! Pedig csak jót akartunk. Most mi lesz?

– Be kell fejeznünk a takarítást. Szerinted mennyibe kerül egy új üveg?

Amikor Balázs leemelte az ablakkeretet, akkor vette észre, hogy az asztal széle is megsérült.

– Hú, nagy baj van! Mi lesz az asztallal?

Szépen ráigazítottuk a terítőt, hogy a sérülés ne látsszon alatta.

– Ennek már mindegy. Majd veszünk egy nagyobb terítőt, mert így olyan ferdén áll.

– Veszünk, de miből?

– Meg egy új függönyt. Látod a szakadást? Megpróbálom megvarrni. Te addig szedd össze az üveget!

Amikor elkészültünk, sűrűn beráncoltam a függönyt, hogy ne legyen feltűnő a hiba. Talán észre sem veszik.

– De mi legyen az ablakkal?

– Szerintem meg kéne csináltatni. Máskülönben ezután mehetünk Zsuzsika nénihez. A szomszéd utcában lakik egy üvegező. Oda kéne elvinni.

– És miből fizetjük ki?

– Feltörjük a perselyünket.

– Azt már nem! Barkács-készletre gyűjtök! Amiben kalapács is van, meg fűrész.

– Ahogy akarod! Vagy ablak, vagy Zsuzsika néni...

– Na jó, keresek egy követ.

A pénzt egy zacskóba szórtuk, megfogtuk kétfelől az ablakkeretet, és elindultunk. Jó nehéz volt cipelni, és kellemetlen végigmenni az utcán ügyetlenségünk bizonyítékával.

– Bácsi kérem! Sürgős lenne ez a munka. Készen lesz ma délutánra?

– Hol vannak a szüleitek?

– Dolgoznak. Kérem, csinálja meg!

A férfi, könyörgő tekintetünket látva megszánt minket.

– Na jó! Akár meg is várhatjátok. Rögtön nekilátok. Aztán fel is rakom nektek, mielőtt megint összetörnétek.

Csupa izgalom volt nézni az üvegezést, Balázs még az üvegvágásban is segíthetett. Aztán hárman együtt tapasztottuk a gittet. Kifizettük a munkát, és autóba ültünk.

– Biztos hazajöttek a szüleitek, mert nyitva van a kapu.

– Tényleg... úgy felejtettük. Meg az ajtót is... Még szerencse, hogy nem járt erre betörő.

– Igen. Még be se kellett volna törnie. Máskor vigyázzatok jobban!

Az ablak egy mozdulattal a helyére került, majd a bácsi elhajtott.

– Látod, sokkal jobban jártunk volna, ha egész nap tévézünk vagy társasjátékkal játszunk. Nem csináltunk volna ennyi kárt.

– Lehet. De most már csináljunk valami jót is!

– Én már elköltöttem a zsebpénzemet. Az nem elég?

Megyek játszani.

– Igazad van. Belátom, azzal szerezzük a legnagyobb örömet, ha több bajt nem csinálunk.

– És mit szólt Nagy, amikor meglátta, mi történt? – kérdezte Tomi.

– Pontosan nem emlékszem, de szerintem örült, hogy nem történt velünk nagyobb galiba. Cseppet sem szidott meg, pedig fel voltunk készülve rá. Izgultunk is emiatt, de kár volt. Csak nagy sokára vették észre az ablakjavítást. Amikor megtalálták az üvegtörmelékét.”

– De jó illatok kavarnak itt. Megsült a torta?

– De meg ám!

Amikor elfogyasztották az első szeletet, csengetés hallatszott. Réka ajtót nyitott.

– Szia, Erika! De örülök, hogy eljöttél. Olyan régen nem láttunk.

– Bizony, már ti is hiányoztatok. Hogy vagy, nagyfiú?

– Sütöttem anyának egy tortát. Megkóstolod?

– Hát... Ez egészen különleges tortacsoda. És milyen finom! – Tomi büszkén nézett az anyjára. Csillogó szeme is azt sugallta: Ugye? Tudtam, hogy mindenki örülni fog! Aztán máris beviharzott a szobájába, hogy csatarendbe állítsa az ólomhadsereget. A két nő kiült a kerti hintára beszélgetni.

– Hogy vagy? Olyan lehangoltnak látlak. Csak nincs valami baj? – kérdezte Réka.

– De van. Olof elment. Azt mondta, tisztába kell jönnie kettőnkkel. Gondolkodni akar. Egyedül.

– Min kaptatok össze?

– Én semmin. Vagyis az állandó féltékenységen. Ez már mániákus. Most már nagyon nehezen viselem.

– Sosem vettem ezt észre. Okot adott rá?

– Dehogyan is! Nekem tiszta a lelkiismeretem. Nem csináltam semmi rosszat. Még csak kísérletet sem tettem rá. De ő mindig arra vadászik, hogy mikor fog rajtakapni. Minden mozdulatomban az árulást látja. Egy csöpp bizalom sincs benne. Pedig sosem csaltam meg. És nem is akarom. Szeretem a férjemet. De ha így folytatja, tényleg el fog veszíteni. Egész éjszaka bögtém. Így nem lehet nyugodtan élni.

– És mióta ilyen? Nekem teljesen idegen ez a dolog. Még örülnék is, ha Carl néha féltékenykedne. Legalább biztos lehetnék benne, hogy szeret. Ő még a féltékenység legcsekélyebb jelét sem mutatja. Néha már az az érzésem, hogy társak sem vagyunk, csak egy házban lakunk. Hová tűnt a szerelem?

– Nem tudom, hogy ennek a beteges féltékenységnek van-e köze a szerelemhez. A bizalomhoz semmiképp. Inkább valamifajta erős birtoklási vágy. Vagy tévedek?

– És mitől szokott kiborulni?

– Bármitől. Tegnap este egy könyvbemutatón voltunk. Mare Sjöström mutatta be legújabb verseskötetét.

– Várj csak! Olyan ismerős nekem ez a név. Vajon honnan? Ó, tudom már! Egyszer régen kihúztam a Lyckebyan hídja alól. Kissé pityókásan legurult a lépcsőn. Nagyon szimpatikus bácsi volt. És úgy rajongott a feleségéért, akivel már ötven éve voltak házasságok. Hogy van? De szerettem volna látni! Ha tudtam volna, hogy itt van a városban, elmentem volna a könyvbemutatójára. Most is olyan jó kedélyű?

– Ő egy tündér. Ott volt Gunnel néni is, akit még most is imád. A dedikálások utáni kötetlen beszélgetés során megkínált egy pohárka maga készítette borókapálinkával. Tudod, mennyire

nem szeretem a tömény szeszt. De a szíves kínálást nem lehetett visszautasítani. Az italt viszont nem bírtam lenyelni, annyira erős volt, és nekem nem is ízlett. Nem akartam megsérteni Sjöström bácsit, aki jókedvűen társalgott Oloffal. Arra gondoltam, hogy odamegyek beszélgetni valamelyik ismerőshöz, közben pedig diszkréten leteszem útközben a poharat, hogy ne vegyék észre. Olyan büszke volt a pálinkájára, igazán nem akartam megbántani. Bezzeg Olof! Láttam, hogy körbe jár a szemem, és keresek valakit. Rögtön kombinált, és meg volt győződve róla, hogy egy férfi után kutattam a tekintetemmel, aki biztos a szeretőm. Vagy ha még nem az, akkor majd az lesz. Ha tudnád, micsoda veszekedés lett belőle! Ha ezt előre tudtam volna, biztos lehúzódom ott helyben azt a pálinkát. Hiába magyaráztam, hogy nem volt semmi sanda szándékom, nem hitte el. Hát lehet így élni? Gyorsan haza is jöttünk. Arra akart rábeszélni, hogy valljak be mindent, akkor megbocsát. De nem volt mit bevallanom. Dühös lettem, hogy miért nem bízik bennem. Egész éjjel duzzogott, külön vetett magának ágyat, aztán reggel elment. Én meg csendben sírdogáltam, semmit sem aludtam.

De nem ez volt az első eset. Vagy egy hete anyukámmal beszélgettem telefonon. Amikor Olof belépett, már éppen búcsúzkodtunk. Csak annyit hallott, hogy: – De jó lenne már találkozni! És hiába magyaráztam, nem hitte el, hogy nem egy másik férfival beszélgettem. Azelőtt autónyomot látott a kocsibejárónkon. Napokig faggatott, hogy ki járt nálam, amíg ő nem volt itthon. Én meg nem is vettem észre, hogy megállt ott valaki. Máskor is szoktak ott kocsik megfordulni. Oda se figyelek rájuk. Nem értem, hogy ez hogyan lehet probléma. Eleinte csak mosolyogtam a kirohanásain. A hiúságomat is legyezgette, hogy ennyire odafigyel rám. De már kínos. A szomszéd néni unokája motorral közlekedik. Amikor elmegy a háza előtt, felbőgöti a motort. Olof meg sokáig azzal nyaggatott, hogy valaki nekem jelez ilyen módon. Valljam be az igazat! De nincs mit bevallanom. Egyik este mindketten kint voltunk az udvaron, amikor jött Ivar

Zom a motorjával. Egy középiskolás fiú, Hedvig néni unokája. Akkor Olof is láthatta, hogy semmi közöm a motorbögéshez. De akkor keres más alkalmat arra, hogy meggyanúsítson. Már a mobiltelefonom is az ellensége. Ha csak ránézek, azt hiszi, valami fontos szerelmi üzenetre várok. Sokkal boldogabban élhetnék, ha nem lenne ilyen megátalkodott. Ha megtanulna bízni bennem.

– Nem is álmodtam volna, hogy Olof ilyen. Mindig olyan kiegyensúlyozott párnak láttalak titeket. Elöttem mintá voltatok.

– Ha ez a gond nem lenne, nem is panaszkodnék. Csak tegnap ment el, és máris hiányzik. Viktor fiunk is kérdezzeti, hol van apa.

– Szedjétek rendbe ezt a dolgot, szerintem van remény. Nem is tudnák egymás nélkül elképzelni titeket.

– Én sem tudok boldog lenni, ha nincs mellettem. Olyanok vagyunk, mit az ajtó meg a kilincs, a szék meg a lába. Egyik a másik nélkül mit sem ér. Összetartozunk.

– Mondd is meg neki! Sokszor kellene a szavak. Persze én is könnyen beszélek... Sokszor elvárom, hogy Carl kitalálja a gondolataimat, aztán aszerint viselkedjék. És haragszom, ha mégsem így történik. Senki sem készített fel arra, hogy egy párkapcsolat ilyen bonyolultan működik. Ezt nem tanították az iskolában. Én is egyszerűbben megoldok egy másodfokú egyenletet, minthogy rendbe hoznám a saját életemet. Miért nem lehet minden kerek és gömbölyű?

– Akkor egysíkú lenne a világ. Sokkal unalmasabb.

– De könnyebb.

Amikor Erika elment, Tomi nyaggatni kezdte az anyukáját, hogy meséljen még a gyerekkoráról. Tetszett neki az üvegezős történet. Többet akart hallani. És Réka is szívesen mesélt.

– „Apa, légy szíves, vidd már ki a nyulaknak a reggeli maradékot! – kérlelte nagyí a nagyapádat.

Nagyapa megfogta a szemeteslapátra összegyűjtött zöldségleveleket, tojáshéjat, és beleszórta a nyúlketrecbe. A

nyulak örömmel estek neki a finom csemegének. Hat kicsi, tenyérynyi szürke nyulacska és az anyjuk osztottak az elemózsián. Mohó szájukban csak úgy ropogott a frissen szedett káposztalevél és sárgarépa maradék. „

Balázs megunta a mesenézést a tévében, és leült az előszoba közepére, hogy lábára húzza cipőit.

– Kimegyek az udvarra játszani!

– Menj csak, szépen süt a nap, éppen szaladgálásra alkalmas idő van. Jobb is, mintha egész délelőtt a szobában kuksolnál.

– Érjen utol, aki tud! – kiáltotta örömmel.

Először üdvözölte Bodrit, a keverék pásztorkutyát, aki élvezettel nyalt bele a felé nyújtott kis tenyérbe.

– Bárcsak ne kéne téged láncon tartani! Mindenhová követhetnél, mint a rendőrkutyák. Elkísérhetnél még az óvodába is, aztán délben értem jönnél. Hogy csodálkoznának a fiúk! Majd arra is megtanítalak, hogy kell a karikát átugrani.

Ekkor vette észre Rózsit, a kis bocit, aki nagyokat szökkenve futott ki az istállóból. Körbeszaladta az udvart, majd megállt az etetőnél, amiben friss széna volt, és érdes nyelvével nekifogott a falatozásnak.

– Jó étvágyat! Ugye finom? Nekünk tojás volt a reggeli, te azt szereted? Még sose láttam, hogy ettél volna. Ne búsulj, majd legközelebb hozok ki neked is, hogy kóstold meg – megragadta a boci nyakát és szorosan magához ölelte. – Itt a jó idő, már nem kell fáznod kabát nélkül. Megnő a lucerna, és te is nagyra nősz, meglátod!

– Hé, tyúkanyó! Melyikünk a gyorsabb? – azzal kergetni kezdte a kendermagost, de nem sikerült megfognia. Jó játék volt ez közöttük, de amikor fáradni kezdett, eszébe jutott apja intelme, hogy ne kergesse a tyúkokat, így abba is hagyta.

– Csak karban tartom az erőnlétüket – védte magát legutóbb is nagy rosszalló tekintetét látva. – Így még több tojást is fognak adni, meglátjátok!

Pihenésképpen bement a juhok istállójába, hogy megsimogassa a kisbárányt, aki épp egy hete született. Odabent az állatok párjától jó meleg volt, és átható szag terjengett. De Balázs ezt már megszokta, sőt szerette is, teljesen természetessé vált számára. Paradicsom ez egy mindenre kíváncsi kisfiúnak, akinek még a fűszál is barátja.

– Kicsi nyulak, jól aludtatok? – nyújtotta kezét, hogy benyúljon a ketrecbe, és megsimítsa a legközelebb eső szörgombolyagot, amikor megdermedt a látványtól. A lucerna között tojáshéjat fedezett föl. Nem akart hinni a szemének. Tehát igaz! Közeledik a húsvét, itt a bizonyíték. Már is izgatottan rohant vissza a házba, és messziről kiabálta a nagy újságot:

– Anya, apa, Réka! Képzeljétek, megtojt a nyúl! Láttam! Ott vannak a tojáshéjak!

– Biztos vagy benne?

– Ha nem hiszitek, gyertek utánam és győződjétek meg a saját szemetekkel! – azzal az egész család a nyúlketrec elé sietett.

– Tessék! Nézzétek meg!

Tényleg. Egy hét múlva húsvét. A nyulak már szorgalmasan készülődnek.

– De azt tudjátok, hogy csak a jó gyerekek kapnak nyuszi tojást?

– Mi jó gyerekek vagyunk. Különben miért pont a mi nyulunk tojt volna?

– Az előbb láttam az ablakból, hogy valaki megkergette a tyúkokat...

– Ó, apa, tudod, hogy az csak játék! Nekik is szükségük van a mozgásra a friss levegőn.

– Én is kapok majd nyuszi tojást? – kérdeztem izgatottan.

– Hát persze. És te majd odaadod a locsolkodó legényeknek.

– Jancsinak is adhatom?

– Ha meglocsol...!

– Remélem, igen.

– Én most megyek, és megnézem, Barabás Zoliéknál is megtojtak-e a nyulak! – azzal Balázs vágtaiban átrobogott a szomszédba, és hamarosan izgatott gyerekhangok szűrődtek át a szomszédos kertből.

– Anya, ne rontsuk már el Balázs örömét! Olyan boldog, hogy ilyen különleges dolog szemtanúja lett. – szólaltam meg, mint aki már minden titkot ismert. Így aztán nagymama és nagylány unokája nekiláttunk a piros tojások festésének. Mire Balázs hazaért a látogatóból, már egy tányéron tizenöt piros tojás volt elrejtve a kamrában.

– Képzeljétek, Barabáséknál még nem tojtak a nyulak, de mondtam nekik, hogy ne keseredjenek el, mert még egy hét van húsvétig.

Így történt, hogy a kisfiú minden reggel egy piros tojásra lelt a ketrecben, és gyűjtögette egy tányérba. Húsvét reggelén aztán az egészet az unokatesóinak adta.

– Ez a tiétek. Odaadhatjátok a locsolóitoknak. Én majd úgyis kapok a lányoktól. Ez biztos, mert minden nap a szomszédban is tojtak a nyulak. Csillától tudom, és Barabás Zoli is látta. Csak azt nem értem, hogy a nyúl mivel festi pirosra. De talán egyszer majd arra is rájövök! Még korábban fogok felkelni, vagy el sem alszom... Egyszer úgyis meglesem a titkot!

- Látod kicsi Tomi, nekünk ilyen jó gyerekkorunk volt... Jó gyereeknek lenni?

– Nagyon jó! De azért már én is szeretnék minél hamarabb felnőni!

Egyik nap Carl hamarabb jött haza a szokottnál. Látszott rajta, hogy valami nagyon kiborította. Vörös volt az arca, jól látszottak a sírás nyomai. Réka meglepődött, mert sosem látta a férjét sírni. Hirtelen görcsbe rándult a gyomra. A férfi rá se nézett Rékára, kerülte a tekintetét. Besietett a szobába, átöltözött. Anorákba, melegítőbe öltözve jött ki, s csak annyit mondott:

– Nekem is lehetnek rossz napjaim. Ne kérdezz semmit, most nem tudok beszélni. Ki kell szellőztetnem a fejem. Elmegyek. – Közben nyelte a könnyeit, a földet nézte. – Majd ha hazajöttem, beszélünk – s már rohant is, nehogy a felesége kérdezhesen valamit.

– Hát menj!

– Biztos, hogy visszajön? – morfondírozott Réka. – Azt mondta. De ha itthon van, akkor is messze tőlem. Mi lehet vele? Szinte semmit sem tudok róla. Csak elmegy, sokszor késő éjszakáig nem jön haza. Ha kérek tőle valamit, jól nevelten megígéri, de két perc múlva már nem is emlékszik rá. Távolabb vagyunk egymástól, mint a nyár a téltől. Közöttünk már a jeges űr lakik. Olyan hideg ez a kapcsolat, hogy vacogok tőle. Nem avat be a dolgaiba. Mostanában, ha hazajön, én is inkább elvonulok agyagozni, csakhogy ne kelljen a közelében lennem. Valaha azért imádkoztam, hogy minden pillanatban magam mellett érezzem. Ma már nem. És ez a szakadék egyre csak mélyül közöttünk. Mi lesz, ha már olyan messzire kerülünk egymástól, hogy a magunk ásta, tátongó mélység fölött feszülő vékony palló is eltörik? Sose találjuk meg újra egymást. Mikor nevettünk együtt utoljára? Már nem is emlékszem... Soha meg nem ölelne, évek óta nem is csókolóztunk. Kerülgetjük egymást, mint két idegen. Ha Tomi nem lenne, miről beszélgetnénk? Már csak ő tart össze minket? Most látom Carlon, hogy szenved. De ha ennyire titokzatos, akkor csak nő lehet a dologban... Hogy borulhatott így ki? Akkor nagyon szeretheti azt a nőt. Ahogyan engem sohasem... Vagy régóta nem. Vajon elmondja a bánatát?

Amikor este a férfi hazajött, még mindig tükröződött az arcán a bánat. Nem is vacsorázott, jó forró vízben zuhanyozott, majd igyekezett az ágyba. Réka nem kérdezett semmit. Várta, hogy Carl magától mondja el, mitől ilyen boldogtalan, de a férje egy szót se szólt. Réka meg nem erőltette. ”Minek? Úgy sem kényszeríthetem. Ha nem akarja, hogy tudjak róla, úgyis hazudni fog. Mint legutóbb, amikor gumióvszert találtam a táskájában.

Kérdőre vontam, ő meg hosszas gondolkodás után közölte, hogy reklámajándékként kapta. Hát ide jutottunk. Ennyit az őszinteségről...”

Carl már aludt, legalábbis úgy látszott. Réka kezébe vette az egyik ásványt, amit tavaly egy börzén vásároltak. Miközben csapongtak a gondolatai, a tenyerében forgatta. Régi szokása volt, hogy a feszültségét azzal próbálta oldani, hogy matat valamivel. Amikor átvette a másik kezébe, megérezte, hogy az a kis kő milyen meleg lett. Ahogy a kezében simogatta, szinte átforrósodott. Talán ez kellene nekik is. Öleléssel, szorosan összebújva átmelegíthetnék egymást. „De jó is lenne! De én nem fogok kezdeményezni. Hogy úgy járjak, mint amikor az utcán meg akartam fogni a kezét? Mintha fájt volna, úgy engedte el pillanatokon belül. Nehogy valaki meglássa. Milyen rosszul esett! Ez a hűvösség annyiszor megkeserített már. Rajtunk már csak a csoda segítene. Vannak még csodák?”

Réka mélységes szeretetigénye s a benne lévő vágy, hogy adhasson másnak, reménnyel töltötte el...

...Mert nagyon jó adni... És egykor Lars értékelte. Eszébe jutott első nagy szerelme, aki meghalt a metróban. Akit megismert benne, mindig vágyakozással töltötte el. Számára nincs ettől szebb emberi érzés. Most sem. Olyan, mint egy kútfő, melyből friss, üdítő víz fakad. Akkor is, ha a felszínén úszkál néhány ágdarab vagy levél. Mélyebben tiszta az. S számára csodálatos ízű. Ha száradni látszik is, vagy ha repedezik, a benne lévő víz által gazdag és hasznos tartalmat hordoz magában. És vágyott rá úgy, mint emberi dolgokban még semmi másra. Szomját igazán csak ez olthatná. És megbecsülné... Néhány cseppjét is... Ha az övé lehetne e kút, gondját viselné és vigyázna rá! S tudom, hogy a gondoskodást és szeretetet sokszorosan visszaadná. De nem ezért szeretném őt, hanem mert van. S ilyen...

– De ha ez nem adatik, az emléket is szeretem, s mint lényeket, mit kaptam tőle, vagy adhattam, az mindkettőnkben

értékké és jó gyümölcsé válhatott volna. A hála gyümölcse. Mint akik kincset találtak. Maradandót... Ami örök..

Sajnos Réka a házimunkában egyáltalán nem számíthatott a férjére. Úgy érezte, háztartási alkalmazotti státuszban van. Egy napon megelégtelt a vasalást. Igaz, addig se nagyon szerette, de egy nap végképp eleget belőle. Férje őt, vasalásra váró, gyűrött fehér inge csak dühítette, ahogy ott várakoztak a fotelban. Ahogy rájuk nézett, csak azt vette észre, hogy egyre többen vannak, és egyre gyűröttebbek. Estefelé hazaérkezett Carl.

– Réka! Holnap fontos tárgyalásra megyek állás ügyben, de nem találok fehér inget.

– Ott vannak a fotelban.

– Miért nem a szekrényben?

– Mert bárhogy hipnotizálom őket, nem akarnak szépen besorakozni.

– Akkor ki kell vasalni!

– Jó. Tedd azt! – felelte a nő.

– Én? De hiszen még sosem csináltam ilyet!

– Pedig hányszor próbáltalak megtanítani rá, de te notórius pótvizsgázó lettél ebből a tantárgyból.

– Ezt én ma sem fogom megtanulni.

– Akkor holnap nem megyek el a meghallgatásra – egyetlen ing miatt. Mit mondjak az igazgatónak a telefonba, miért nem mentem el az elbeszélgetésre?

– Mondd azt neki, hogy a fehér ingeid téli álmot alszanak. Nem lehet felébreszteni őket.

– Na! Vasalj már ki csak egyet!

– Már nem futja fogyó energiámból. Az egész napi hajtás után nekem is szükségem van pihenésre.

– Akkor emiatt ne legyen új munkám?

– Dehogynem. Vedd fel a tegnapi inged, alig használt.

Úgyis épphogy csak kilátszik az öltöny és a nyakkendő alól.

– Nem csinállok bohócot magamból!

– Akkor vedd fel az egyik tisztát, csak a nyakánál kell egy kicsit kisimítani, meg a gallért.

– Na, mutasd meg, hogy kell! Mire befejezed, egy úgyis elkészül.

– Nem. Majd állok fölötted és türelmesen magyarázok.

– De ez női munka. És én nem vagyok nő.

– Ez igaz. És férfi...?

Réka, férje szikrázó szemeit látva mégis inkább úgy gondolta, hogy személyesen avatja be urát a vasalás rejtelseibe.

– Na figyelj! Először bedugod a villásdugót a konnektorba. Neked elég csak az egyes fokozatra állítani a vasaló hőfokát, mert tovább tekerve úgyis csak megégetnéd magad... Itt a vasalóállvány. Bemutatlak neki, még úgyse találkoztatok. Kezdjük a gallérral. Végigsimítom oda – vissza. Esetleg kétszer is. Azután jönnek az ing ujjai. Megkeresem az élet, pontosan lefektetem, aztán erőteljesen tologatom a vállától indulva, a többi már a vasaló dolga. Következik a hátad közepe! A módszer ugyanaz. Itt az elejénél vigyázz, hogy a gombokat kerülöd ki, mert esetleg megolvadnak. Na, ezt a kicsit már te is meg tudod csinálni.

– Lehet, hogy meg tudnám, de nem akarom. Még a hátam is borsózik tőle.

– Pedig gyakorlat teszi a mestert. Ez volt az elméleti oktatás szemléltetéssel egybekötve. A többi már rajtad múlik.

– Milyen úgyesen megcsináltad! Ebben utolérhetetlen vagy.

– Úgy szeretném, ha néha te is utolérnél. Már a fűnyírásban és a szobafestésben is én vagyok a befutó. Pedig másoknál ezt általában a családfő tartja szívügyének.

– Egyszer majd meghálálom.

– Kedves tőled. Szokásod szerint: majd holnap. Majd máskor... Majd ezután...

Mikor jön el az a holnap? Számunkra talán már sohasem...

A hét végén Carl kérte, menjenek el az anyjához. Olyan régen nem látták már. Már megbocsátotta a régi sebet, ami Tomi születésnapján keletkezett.

Réka érezte, hogy a meghívást csak az udvariasság diktálja. Egyedül akart maradni, hogy gondolkodhasson. Magányra vágyott. Ami gyógyítana.

Miután Carl és Tomi elmentek, ő is biciklire ült, és a kiserdőbe kerekedett. Hallani akarta a madarakat és a szél susogását. Talán tőlük megtudná, hogyan tovább... Leült egy mohával benőtt nagy körre. Hátát egy fenyőnek támasztotta. Behunyta a szemét, és igyekezett minden gondolatot kisöpörni a fejéből. Nem tépelődni semmin, csak úgy pihenni minden cél nélkül. Tudta, hogy egyedül van, nem jár erre senki. Most nem is hiányoztak az emberek. Csak nyugalmat akart.

A kora reggeli órákban egyre inkább éledezett az erdő. Valami koppant. Épp a lába elé esett egy fenyőtoboz. Réka felnézett, és egy mókust látott, amint átugrott a szomszédos fenyőre. Leszaladt a fatörzsön, a fűben folytatta játékos táncát. Egy másik követte, önfeledten kergetőztek. Réka megmoccanni sem mert, nem akarta elriasztani őket. De azok a félelem legkisebb jelét sem mutatták. Jókedvükkel megfertőzték a lányt. Csendesen, sokáig figyelte őket. Amikor eltávolodtak, mintha magukkal vitték volna Réka bánatát is. Mint aki akkor ébredt, szétnézett. A belső szorongása eloszlott, és rácsodálkozott a tájra.

Nem a nagy egészet figyelte, hanem az apró részleteket. Lába előtt virágzott a harangvirág. Olyan kedvesen hajladozott az enyhe szellőtől, úgy tűnt, mintha a ledöntött bicikli kereke alól nőtt volna ki. Réka arra gondolt, milyen jó, hogy nem taposta le. A kelyhében megcsillant egy pici harmatcsepp. Hogy férhet el ennyi szín egy kis harangvirágon? Lila virágának nem is tudta megszámolni az árnyalatait. Fény és árnyék játszadozott rajta. A szirmai közül indult a magasba, szinte repült, mint éhes sirály a tó felett: egy parányi szeretet. Ami körbejárta a lányt, megérintette a lelkét. Rég nem érzett már ilyet. Gondolatban megköszönte a

virágnak, hogy megajándékozta őt. Nem valakitől kapott virágot, hanem a virágtól kapott valami fontosat. Kellemes melegség járta át. Mintha mégsem lett volna egyedül. Akkor, ott társra lelt ebben a kis harangvirágban. Minél közelebből vizsgálta, annál szebbnek látta.

– De jó, hogy pont itt nyíltál ki! Mintha valaki direkt nekem ültetett volna. Hogy megnyugtass. Vajon hogy került ide az a száraz mag, amiből aztán kicsíráztál, életre keltél? Lehet, hogy a szél itt tette le véletlenül, vagy kiejtette egy rigó a csőréből? Milyen csodálatos, hogy aztán megfelelő mélységbe került a földbe, kapott vizet, elegendő napfényt, hogy létezhes. – Réka óvatosan kikerülte, hadd virítson tovább, hátha másnak is élményt nyújt majd. Mert lelki békét hozott számára.

– De honnan lett az első mag? Az első hal, az első ember? Miért születtem éppen én? Miért pont ilyen vagyok? Valaki ezt így tervezte, vagy csak véletlenül történt? Kell, hogy legyen minden embernek egy feladata ebben az életben. Egy titkos küldetése... Mert különben nem lenne értelme annak, hogy a világra jött. Hirtelen egy idézet villant át az agyán, amit nemrég olvasott. Egy középkori egyetem faláról való: „Csodálatosak az Isten tettei. Bárki kikutathatja, akinek kedve telik benne.”

– Az Isten. Ott van minden titok fölött. Milyen régen nem jutott eszembe. Évek óta nem imádkoztam. Miért nem vettem észre, hogy szükségem van rá? A körülöttem zajló világ lekötötte minden figyelmem, saját belső gondolataim eltereltek a lényegről. Kell, hogy létezzen! Mert akkor nem léteznék én sem...

Megnyugodva indult haza, és elhatározta, hogy holnap vasárnap lévén elmegy a templomba. Ami ott van nem is messze tőlük. A harangszó elhallatszik a házukhoz, mégsem gondolt arra soha, hogy az neki is hívó szó. És itt az erdő csöndjében meghallotta ezt a harangot. Alig várta a holnapot, hogy ott lehessen.

Másnap korán ébredt, jókedvvel készült az istentiszteletre. Mint egy találkozásra, amire régóta várt.

A templomban az utolsó padba ült le. Amikor meglátta a tiszteletest, elcsodálkozott. De hiszen ez Ingmar Larson! Charlotta kolléganője fia. Sosem mondta, hogy a fia pap. Megint elcsodálkozott a svédek zárkózottságán. Milyen keveset tudunk egymásról... Furcsa volt palástban látni a férfit, aki gyakran eljött az anyja munkahelyére. Legutóbb is ott volt a gobelin–kiállításon. Igaz, eddig nem sokat beszélgettek. Hát a templomba kellett eljönnie, hogy jobban megismerje. Hallgatta a szavait. Mély, megnyugtató hangon beszélt. Oda kellett rá figyelni. Minden mondatának súlya volt. Nem üres locsogás, amit mondott, nem szócséplés. Réka érezte, hogy meggyőződésből beszél. Vallja is, amit mond, elgondolkodtat. A 8. zsoltárból idézett: „Ha látom az eget, kezed alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, micsoda a halandó – mondom, – hogy törődsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá?” Beszélt Isten végtelen és türelmes szeretetéről. Rékának erősebben, hevesen dobbant a szíve, amikor végiggondolta a példabeszédekből vett idézetet: „Mert akit szeret az Úr, megdorgálja, és pedig mint az atya az ő fiát, akit kedvel.” Bizony, néha szükség van a dorgálásra, hogy jobbá váljunk tőle. Nem élhetünk elkényeztetett gyerek módjára, aki bármit megtehet, amihez éppen kedvet érez. Vagy ha mégis, annak kárát látjuk az utolsó napon. A számvetés idején. A templom kórusának csengő hangja rásimult Réka kisverébként verdeső lelkére. „Az Ő szeretete olyan nagy, hogy fel sem mérhetem. Nem tudja felfogni az emberi értelem. Mikor bűneim súlya alatt a Golgotára ment, meghalt azért Ő, hogy én élhessek...” Amikor a záró imádságot közösen mondták, Réka próbálta visszatartani feltörő könnyeit. De érezte, hogy hasztalan. Ezek a könnyek megtisztították, fokozatosan kisöpörték a benn lévő, összegyűjtött haragot. Megbékélt a világgal, megbékélt Carllal és önmagával. Komolyan vette az imádság sorait, és bizalommal tekintett a jövő felé. „Mi hozzád von, ó

Add meg azt,
Vedd el, mi tőled

Elszakaszt
Magamtól vedd el
Önmagam,
S add, hogy tiéd
Legyek, uram!”

A templom udvarán, ahol már kevesen maradtak, odament a tiszteleteshez. Az megismerte őt, barátságosan üdvözölte. Együtt indultak ki a kapun, közben beszélgettek.

Amikor a kávéház elé értek, Ingmar meghívta egy cappuccinóra. A nyitott teraszon találtak üres asztalt, oda ültek le beszélgetni. De nem nagyon hallották egymás hangját, mert egy nő hangoskodott a közeli asztalnál. Veszekedett egy férfival, aki valószínűleg a párja lehetett. Látszott, hogy a nő ittas, nem volt teljesen magánál. Az odakiáltott vádak után keserves zokogásban tört ki.

Réka kissé megvetően jegyezte meg:

– Micsoda viselkedés ez! Leitta magát, aztán itt cirkuszol.

– Pedig valószínűleg nagy baja lehet, ha eddig eljutott.

Vajon milyen probléma vezetett idáig? Mi, emberek általában könnyen és elhamarkodottan ítélünk. Rásütünk valakire egy bélyeget, pedig lehet, hogy tévedünk, sőt ez legtöbbször biztos. Milyen joggal szóljuk le? Lehet, hogy olyan kilátástalan az élete, amelyből nem könnyű kilábalni. Azt nem mondom, hogy lehetetlen is, csak ő most nem látja a megoldást. Nem is tudunk róla semmit. Ahelyett, hogy megkérdeznénk: – Segíthetünk valamiben? – inkább leszóljuk. Most nem rólad beszélek, csak úgy általában magunkról. Sokszor néhány jó szóval is segíthetnénk. Ha máson nem is, legalább egymás önbecsülésén. De mi tovább rontunk a helyzeten azzal, hogy kigúnyoljuk, és magára hagyjuk a másikat.

– Most zavarba hoztál. Belátom, hogy van igazság abban, amit mondasz. Én nem vagyok képes arra, hogy minden embert szeressek. Például, ha valaki engem sért meg, nem nagyon tudok

mosolyogni rá. Nem tudok a felém dobott köre lágy kenyérrel válaszolni. Van olyan ember, aki tud?

– Csak Isten által. Aki maga a szeretet. Te nem érzed, hogy Ő szeret? Pedig miattad kel fel reggel a nap, vagy hoz örömet az első hóval. Miattad nyílnak tavasszal a virágok és árasztanak jó illatot a levegőbe. Miattad csillagfényes az égbolt nyári éjszakákon. Hagyd, hogy Isten szeressen téged! Tapasztald meg a jószágát. Olvastad-e már a Bibliát, az Élet Könyvét? Ha nem, nyisd fel és tartsd a kezeden. Ismerkedj vele. Ne félj tőle! Abban mindent megtalálsz, amire szükséged lehet. Amit ő megígér, az nem üres szó, hanem valóság.

– Mégis miért van ennyi szenvedés? Itt ez a nő is a szomszéd asztalnál. Láthatóan gyötrődik. És sokan rajta kívül. Aki fájdalommal telve kínlódik, hogy vehetné észre, hogy őt is szereti az Isten?

– Ez tényleg fontos kérdés. Kezdetben én is azért imádkoztam, hogy előbbre jussak, legyen valaki. Helyette kaptam képességet arra, hogy gondolkodjak, és erőt a testembe, hogy dolgozhassak. Bátor akartam lenni, aki legyőzi az oroszánt is. Ehelyett veszélyek zúdultak rám, amelyeket megtanultam legyőzni, igaz néha keservesen, de végül sikerrel. Ha erőt kértem az Úrtól, ő megedzett a nehézségek által. Imádkoztam, hogy szeretni tudjak, és ne legyek keserű. Találkoztam bajba jutott emberekkel, akiken segíthetek. Elégedett vagyok, mert a legtöbb vágyam teljesült. A legnagyobb óhajom az, hogy egyszer szemtől szembe köszönhessem ezt meg Istennek, ha eljön az ideje.

– Boldog ember vagy.

– Igaz. Mert tudom a titkot. „Íme, boldog ember az, akit az Isten megdorgál; azért a Mindenhatónak büntetését meg ne utáld! Mert Ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de kezei meg is gyógyítanak. Hat bajodból megszabadít, és a hetediket sem illet a veszedelem téged.”

– Nekem is jutott bőven nehézség az életben, de én még sosem láttam ilyen szemszögből a sorsomat. Képes leszek rá

valaha? Otthon, a gimnáziumban a filozófiatanárom feltette a kérdést, hogy vajon igaz lehet a teremtés elmélete? Kapásból soroltam a cáfolatokat és a benne rejlő ellentmondást. De tegnap, az erdő csöndjében úgy éreztem, nem vagyok egyedül. Ahogy körül néztem, Istent láttam mindenütt. Rácsodálkoztam az Ő teremő hatalmára, amivel megalkotta ezt az univerzumot. Minden csodálatos, ami az Ő szavára létrejött. Ámulattal tölt el az élőlények sokszínűsége, tökéletessége. Egy egyszerű sejt rendezettsége és összetett felépítése éppen olyan bámulatos, mint a csillagos égbolt. Rátaláltam Istenre, és nem akarom újra elveszíteni... Elég sokáig éltem nélküle.

– Csak merd megnyitni a szíved Isten felé, ő majd válaszol a kérdéseidre. Ha hagyod, kisöpör minden rosszat belőled. Ne szorongasd az öklödben a múltad rútságait, hanem nyújtsd felé a tenyeredben, amit ő örömmel elvesz tőled. És helyébe telerakja a markod áldásaival. Ne takargasd előle azt a sok rosszat, amit az évek alatt magadba szedtél. Mert belelát a legsötétebb zugba is a szíved mélyén. Jobban ismer téged, mint te magadat. Tudja az indítékaidat. Támaszkodj rá, mert a magad erejéből képtelen vagy az önzetlen szeretetre.

– Nos, ennek megértése számomra még nem könnyű...

– Itt ez a könyv, olvasd el. Ha pedig kérdésed van, a templomban megtalálász.

– Köszönöm. Jól esett elbeszélgetni veled. Most tele vagyok kétségekkel és kérdésekkel, de azért reménységgel is. Viszlát, Ingmar! Örülök, hogy beszélgethettünk.

– Viszlát! Remélem, majd eloszlanak a kétségeid!

Hazafelé össze–vissza csapongtak Réka gondolatai, csak egyet tudott biztosan, hogy rendbe kell szednie az életét. Este, miután telefonon jó éjszakát kívánt a családjának, rögtön nekifogott a könyv olvasásának. Különböző emberek írták le, hogyan érezték meg Isten gondviselését, hogyan tapasztalták meg csodáit. Ámulva olvasta egyiket a másik után. Némelyiket hihetetlennek tartotta. Volt, amit háromszor is elolvasott. Mint a

hóviharról szólót: „Szokatlanul kemény tél volt. Február 8-án olyan hófergeteg tombolt, hogy néhány háztető beszakadt a hó súlya alatt. Egy notórius betörő úgy találta, hogy éppen alkalmas az idő a cselekvésre. Egy keresztény családhoz tört be, kirámolta a földszintet, aztán felment az egyik emeleti hálószobába, ahol egy kisbaba aludt. Attól tartva, hogy a kicsi fel fog ébredni és elárulja őt, kivitte a házból, és letette a hóra. A baba hamarosan felébredt és sírni kezdett. Sírása felébresztette az anyát, majd az apát is, aki kijelentette, hogy szerinte kívülről jön a hang. Alig léptek ki az ajtón, amikor beomlott a tető. Később a betörőt holtan találták a romok alatt, aki még holtában is zsákmányát szorongatta.”

Rékának eszébe jutott egy régi emléke még abból az időből, amikor megszerezte a jogosítványát. Eger felé tartott az autóval, még nem volt sok gyakorlata a vezetésben. Egy forgalmas kereszteződésben nem adta meg az elsőbbséget, és a Stop tábla ellenére nagy sebességgel belehajtott a keresztirányú forgalomba. Két kocsi között úgy száguldott át, hogy egyiket sem érintette, pedig csak centiméterek hiányoztak. A következő sávba már nem rohant bele, mert pillanatok alatt keresztbe állt az út közepén, így mások ki tudták kerülni. Még most is emlékszik az út szélén álló emberek megdöbbsent, falfehér arcára. Volt, aki az öklét rázta, mások hitetlenül ingatták a fejüket. Továbbmenve ő is hálát adott Istennek, mert maga sem hitte, hogyan volt képes egy karcolás nélkül ezt megúszni. Megtapasztalta saját magán az Úr gondviselő szeretetét.

Miért van az, hogy egy zuhanó repülőgépen egy ember sem ateista? Krízishelyzetben nincs más, akitől segítséget várhatnának...

Így volt ez Rékával akkor is, amikor tizenkét éves korában megbetegedett Csöpi nevű kis tacsókutyája. Az orvos injekciózta, bízta, hogy van remény a megmentésére. De estére a kutya nagyon rosszul lett, keservesen sírt, vonyított. Szelíd szemeivel könyörgött, hogy Réka segítsen rajta. Ő pedig tehetetlen volt, majd a szíve szakadt meg a kutyáért. Éjfél felé már nem bírta hallgatni

panaszos sírását, látni nagy fájdalmait. Ekkor jutott eszébe Isten, és imádkozott, hogy szabadítsa meg ezt az ártatlan jószágot a szenvedéseitől. Abban a pillanatban, ahogy kimondta az áment, a kutya örökre elhallgatott. Rékának azóta is sokszor eszébe jutott ez a pillanat. Meghatározó élménnyé vált, hiszen ez volt a legkönnyöritelesebb megoldás. És amire ő saját erejéből képtelen volt, azt Isten megcselekedte helyette.

Visszaemlékezve ezekre az esetekre, most kezdte érezni Isten végtelen szeretetét és irgalmát. Csodálkozva tapasztalta, hogy vágy ébredt benne Isten Igéje, a Biblia iránt. Máté evangéliumát olvasva megértette Jézus helyettes áldozatát. Ráébredt, hogy az ő bűnei miatt is ömlött Jézus vére. Fájó sebek és rég eltemetett események törtek elő lelkéből. Megvallotta Istennek ezeket, és hitte, hogy bűnei megbocsáttattak a Krisztusért. Soha nem tapasztalt örömet és hálát érzett, s most már tudta, hogy betöltődött lelkében az az űr, amit egyedül csak az Isten fia, Jézus Krisztus tölthet be.

Teltek a hetek, és Réka minden szabadidejében a Könyvek Könyvét olvasta. A férje el nem tudta képzelni, mi történt a nejével. Az nem vádolta semmivel, türelmes volt vele szemben, lecsendesedett, és a szemében meglátta a boldogság sugárzását.

Egyik délután Réka elhatározta, hogy leszedi a kertjében termett szilvát a fáról. S mivel nem tudott felmászni rá, ezért odaállított egy létrát. Jókedvűen szedegette a jó édes gyümölcsöt, s közben dúdolgatott. Egyszer csak azt érezte, hogy megmozdul vele a világ. A létra dőlni kezdett. Réka nagyon megijedt, és felkiáltott: „Segíts Uram!” S akkor megállt a létra, megfogta a kerítés. Réka kissé remegve, de hálátelt szívvel köszönte meg imában az Úrnak azt, hogy az ijedtségen kívül nem lett nagyobb baj.

Aztán történt valami, ami megtörte ezt a kiegyensúlyozott életet.

Az utcán Réka elé állt egy idős asszony. Fájdalom volt a szemében, és gyűlölet. Vádlón támadt az asszonyra:

– Miattad halt meg egy ember! Hogy bírja a lelked?

Mindened megvan, férjed, gyereked. És még játszod a szentet? Így könnyű prédikálni! Már elfelejtetted, mit tettél? Átkozott légy életed végéig!

A lány megdöbbsent. Nem értett semmit, hirtelen megszólalni sem tudott.

– Miért gyűlöl ennyire? Szerintem összetéveszt valakivel.

– Jól tudom, ki vagy! Egy gyilkos! – ezzel sarkon fordult, és elindult.

Réka nézte a hátát, meggörnyedt testét, és iszonyú fájdalom ereszkedett rá.

„De hát én nem... Miért utál engem? Mi volt ez? Ki halt meg mostanában? Igen, az utca végében egy néni szívinfarktust kapott. Még a nevét sem tudom. Mi közöm lenne a halálához? Soha még csak nem is beszélgettem vele. Egyszer a kapunk előtt szidalmazott, van ennek már négy éve is. A kutyavonyítás miatt fel akart jelenteni. Igaz, akkor haragudtam rá. A köszönésemet sem fogadta soha. De azért nem kívántam a halálát. Hogy ölhettem volna meg? Nem volt közünk egymáshoz... A múlt héten meg ott volt Gunnar Adin halála. Reggelre nem ébredt fel. Elítéltem az életmódját, mert alkoholista volt, verte és kínozta a feleségét, majd baltát csapott a fejébe. Tavalay szabadult a börtönből. A kisgyerekek állami gondozásba kerültek. De neki is csak azt kívántam, bárcsak tanulna a hibáiból, és jóra fordulna az élete. Főleg a kislány miatt... Mért tartanak engem gyilkosnak? Itt volt Ingrid néni. Egy hónapja temettük el. A rák úgy tönkretette a szervezetét, hogy nem lehetett megmenteni. Két kicsi fiút hagyott anyja nélkül... Vagy Anita, aki szintén rákos. Elgondoltam, hogy bárcsak elmenne szülni, mire visszamennék dolgozni, hogy megkaphassam az állását, amíg ő babázik. Ehelyett leszázalékolták az áttétei miatt. Neki tényleg nem akartam rosszat. Akkor mért vagyok gyilkos? Abortuszom soha nem volt, még csirkét sem vágtam. Legfeljebb leütöttem a szúnyogokat, legyeket. Miért

vagyok gyilkos?” Egész úton kereste a történetekre a választ, de nem találta. Ekkor felhívta a férjét:

– Carl! Gyere haza gyorsan, bajban vagyok. Össze vagyok zavarodva, nem értek semmit.

– Történt valami fontos? Beteg valaki?

– Nem, de siess, számomra fontos.

– Jó, de most meghallgatáson vagyok. Még tudsz várni egy-két órát?

– Csak siess!

Estére hazaért. Réka tűkön ülve várta.

– Azt mondják, gyilkos vagyok! Miért?

– Hogy te? Nálad ártatlanabb embert nem ismerek. Felejtse el, hiszen te senkit sem tudnál bántani.

– Akkor miért mondják?

– Ki mondta?

– Egy öreg hölgy. Ha láttad volna, mennyire gyűlölt!

– Ismered?

– Ezelőtt sosem láttam.

– Nahát, adnék én neki! Mit képzelsz? Ez egy rosszindulatú vádaskodás, vagy inkább valami tévedés. Ne vedd a szívedre!

De Réka egész éjjel forgolódott, rémálmok gyötörték. Álmában egy gyönyörű, szőke, göndör fürtös kislányt bízott rá a barátnője, akinek dolga volt. Önfeledten játszott vele, babusgatta, majd amikor megetette és letette aludni, a kislány többé nem ébredt fel. Réka mosolyogva nézte, közben azt gondolta: „Jobb lesz így neked, kicsi lányka. Csak szenvedés és bánat várt volna rád az életben...” Erre felriadt. Sírt. Kínozta a fájdalom. Hiába próbálok jó lenni, nem megy. Mit tegyek? Úgy érzem, összeroskadok. Mi vagyok én? Maga a gonoszság! Egy bárány bőrbe bújt vérszomjas farkas. Biztosan azért vette el Isten a kisfiamat. Vagy már akkor is tudták az orvosok, hogy én vagyok Lucifer gyermeke, és nem merték ideadni...? Akkor még él...! Elvették, hogy más nevelje fel. Hol a gyermekem? Látni akarom!

Adjátok vissza! Úgyis megkeresem! Megjavulok, és méltó leszek hozzá...

– Carl! Rosszul vagyok!

– Mi a baj?

– Rémálmaim vannak. Vagy nem is álom. Igaz minden...!

– Micsoda?

– Hogy én vagyok a gonosz. A Sátán fia.

– Nyugodj már meg! Nincs semmi baj – ezzel visszaaludt.

Réka felkelt, le-föl járkált a szobában, csapongtak a gondolatai, kereste az értelmet, de nem talált. Összeesett az ágy előtt a szőnyegen. Lekuporodott, kicsire összegömbölyödött, szeme csukva volt, szólni sem bírt, csak kalapácsütések módjára zúdultak rá a vádak.

– Én vagyok a gonosz. A pokolban végzem. Ott vár az örök sírás és fogcsikargatás. Ezután már csak szenvedni fogok.

Számomra nincs remény. Isten nem akar engem. Minden jó szándékom hiába. Nem fogad el. Számomra zárva marad a mennyország kapuja. Meddig tart az örökkévalóság? Miért nem halhatok meg inkább szépen, csendesen? Nem akarok többé semmit tudni! Nem bírom elviselni ezt a fájdalmat. Most csak fekszem, aztán többé nem ébredek föl. Legalább segíts Uram meghalni, mint a forrás... Amikor kiapad a vize. Többé már senki nem jár oda inni, elkerülik a madarak is. Aztán mindenki elfelejti, hogy valaha itt csobogott egy kis tiszta, hideg víz. Benövi a moha, és ibolya nyílik rajta tavasz elején. De majd megkeresik a méhek, találnak egy kis nektárt benne, ami finom. És összegyűjtik.

Kicsiny nektár akarok lenni!

Carl felébredt, látta összegömbölyödött feleségét félig az ágy alatt. Átlépte, felöltözött, majd indult dolgozni.

– Minden rendben. Mélyen alszik. Nem ébresztem fel.

Aztán egész nap nem jutott eszébe a jelenet, lefoglalta a munkája, telefonon sem kereste feleségét. Már sötét volt, amikor megérkezett.

Réka reggel nyolc óra tájban arra eszmélt, hogy a fia szólongatja:

– Anya! Ma nem megyünk oviba? Mi baj van? Elszédültél? Várjál, betakarlak.

– Ó, kicsim. Ma itthon maradunk. Öltözz csak fel szépen, gyere, segítek. Aztán játszatsz egész nap.

– Építhetek hajót a legóból? Újjáépítem a Titanicot.

– Bármit játszatsz, amihez kedved van.

– Anya, köszönöm ezt a szép napot!

Reggeli után Réka elgyötörten tett–vett, pakolászott, mosogatott pizsamában. Ki se lépett az ajtón. Nem akart senkit látni. Semmit nem evett. „Mi van velem? Ez tévedés. Nem is vagyok gyilkos. Senkit sem tudnék bántani.” Délután kezébe vett egy könyvet, hogy olvasson. De ahol kinyitotta, egy ijesztő képet látott. Egy öregember ráncos arcát. Nem bírt ránézni. Lassan összecsukta és a könyvet visszatette a helyére. Úgysem tudott a tartalmára koncentrálni. Egyre csak a tegnapi látott idős asszony járt az eszében.

– Megfulladok! Istenem, én már nem tudok olyan bűnt bevallani neked, amit meg ne bántam volna! Még a negatív gondolataimat is. Milyen jó lenne most semmire sem gondolni! Könyörülj rajtam, Uram!

Ekkor eszébe jutott Ingmar Larson. Ő biztosan tudna segíteni! A telefonhoz lépett, és tárcsázott. De a jól ismert hang helyett egy idegen szólt vissza. Réka megtudta, hogy a tiszteletes külföldre utazott, és hetekig nem lesz itthon. Mielőtt a teljes reménytelenség kerítette volna hatalmába, odaszaladt a Bibliához, és fellapozta: „Kérjete és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitvatik néktek. Mert aki kér, mind kap; és aki keres, talál; és a zörgetőnek megnyitvatik.” Ettől megnyugodott.

– Isten megígérte, hogy velem marad. Akkor mitől félek?

Este szótlánul, csendesén zajlott a vacsora. Csak Tomika fecsegett, csacsogott kedvesen. Fürdetés után elolvasták az „Öreg

néne őzikéjét”, majd elénekelték az „Este jó”-t, mint máskor. A kicsi elaludt.

– Carl! Nem merek elaludni.

– Túlhajszoltad magad. Most ne törd a fejed semmin.

Hallgass zenét, nézz tévét, holnap menj el Erikához, beszélgetsetek. Csak pihenj!

– Biztos igazad van. Megpróbálom.

Megnyugodva feküdt le a mélyen alvó férje mellé, majd rögtön lecsukódtak a szemei, és azzal a biztos tudattal aludt el, hogy Isten tenyerén teljes biztonságban van.

Az ajtó nyitódására ébredt legközelebb. Felkattintotta az éjjeli lámpát, hogy megtudja, ki lehet az. De már a sötétségben is biztosra vette, hogy csak Tomika lehet. Ő szokott ilyen óvatosan, nesztelenül beosonni hajnaltájt. A hirtelen jött lámpafény mindkettőjüket elvakította. Tomi hirtelen a szeme elé kapta a kezét, hogy ernyőként árnyat tartson a bántó lámpafény elé. Réka rögtön észrevette a könnyeit, legörbülő száját, tekintetében a kétségbeesést.

– Mi történt, kicsim?

– Anya, félek. Nagyon rosszat álmodtam.

– Elmondod?

– Nem merem...

– Miért? Ne félj, elűzzük azt a gonosz álmot!

– De ez annyira szörnyű volt, hogy nem tudok beszélni róla.

Még rágondolni sem merek – pityeregte keservesen, és közben ingatta a fejét, hogy többé ne is kérdezzék róla. Réka jobbnak látta, ha tovább nem faggatja, hátha elterelve a figyelmét megszűnik a zaklatottsága. Kéz a kézben mentek vissza a kicsi szobájába, majd gondosan betakargatta, letérdelt az ágya melletti szőnyegre, és a párnájára hajtotta a fejét. Átölelték egymást. Réka örült, ahogy a gyermek lélegzete simogatta az arcát.

– Elénekeljük az „Este jó”-t? – kérdezte. Tomi bólintott. Legkedvesebb daluk mindig megnyugtató hatással volt

mindkettőjükre. Most szinte csak suttogtak, hogy fel ne ébresszék apát. Közben Réka simogatta Tomika kócos, puha haját.

„...Elolvadt a világ,
de a közepén
anya ül és ott ülök
az ölében én.”

Mire idáig ért a dalban, hallotta fia egyenletes szuszogását. Mélyen aludt.

Másnap a reggeli rohanás forgatagában a gyerek egyszer sem említette a rossz álmot. Elmentek az oviba, majd minden folyt a megszokott medrében. Réka zaklatottsága is köddé vált, egész nap érezte a bizonyosságot, hogy a bajok megszűntek, Isten vigyáz rájuk. De este fürdés után, amikor Tomi pizsamába bújt, újra eszébe jutott a tegnapi rossz álom.

– Anya, szerinted ma is lesz, tudod mi...?

– Az álom? Ma biztos nem olyan lesz, mint a tegnapi.

Hanem valami szép és vidám.

– De jó! És ez hogy lehetséges?

– Gondoljunk valami kellemesre: hogy hanyatt fekszünk egy virágos réten, nézzük az égen haladó báránnyelvényeket, hallgatjuk a közeli ágon füttyülő kisrigó énekét... Csukd be a szemed. Hallod már?

– Igen. Ez nagyon jó! Csupa szépre kell gondolni, és akkor majd arról szól az álmom éjszaka. Igaz? Már alig várom. A többit már én is tudom. Jó éjszakát, anya!

– Szép álmokat, kisfiam!

Réka hajnali fél négykor újra óvatos, halk ajtónyitódásra ébredt. A felvillanó lámpa fényében meglátta Tomi könnyekkel áztatott arcát. Bánatosan felsóhajtott:

– Anya, minden hiába. Semmit se tudok álmodni... Pedig mindent megpróbáltam, hogy szép legyen.

– Ó, kicsim. Az nem baj. Amikor semmit sem álmodunk, az azt jelenti, hogy olyan mélyen alszunk, amiktől reggelre növünk is legalább egy centit.

– Tényleg? Akkor hamarabb nagy leszek. És te is nősz még?

– Én már nem, mert ha így lenne, már be se férnék az ajtón.

– Akkor ez jól ki van találva!

– Látod, milyen jól gondoskodik rólunk az Isten.

Másnap szombat lévén elhatározta a család, hogy piknikezni mennek az öbölhöz. Réka egy kosárba összepakolta az elemózsiát, egy szatyorba Tomi homokozó játékeit, fürdőruhát. Biciklire pattantak, vidáman beszélgetve indultak útnak. Megkeresték azt a helyet, ahol nem voltak emberek rajtuk kívül, csak az övéké lehetett a partszakasz. Tomi rögtön nekilátott a várépítésnek.

Önfeledten tocsogott a nedves homokban, majd nézte, hogy apró lábnyomait hogyan tölti meg vízzel a tenger. Megformázta a bástyákat, az alagutat. Kacsaringós gyalogút vette körül az egész. Zászlót keresett a torony tetejére.

– Anya! Hoztál zsebkendőt?

– Nézd, itt ez a kicsi letört ágacska, milyen szép zöld levél van rajta. Szerintem kiváló zászló lehetne belőle.

– Tényleg! – felkapta a földről, és már tűzte is a vár fokára.

– Ezeket a kagylókat pedig kinevezem katonáknak.

Amíg Tomi belefelejtkezett a háborúsdba, Carl úszni ment. Ilyenkor meg szokott tenni néhány kilométert. Réka gondolatai Isten körül jártak. A vízről eszébe jutottak a halak lenni a mélyben. A hal szó görög betűiből a következő mondat adódik: „Jézus Krisztus, Isten fia, megváltó”. "ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ (*Jézuszk Khrisztosz Theú Hüiosz Szótér*)" Réka azon tűnődött, hogy ő vajon eszköz lehet-e abban, hogy embereket halásszon Isten számára, mint az egykori tanítványok? Abban a pillanatban kiugrott egy kicsi hal a stégre, és elkezdett táncolni, ficáncolni. Réka mosolyogva nézte. Amint a hal visszaugrott a vízbe, kissé távolabb egyszerre kettő szökkent föl hirtelen. Réka hitte, hogy ez válasz a kérdésére. Átjárta a boldogság, odament Tomihoz, és az ölébe kapta. Néhányszor megpörgette, és nevetve szédültek a homokba.

– Milyen szép a mai nap. Miért szorongok annyit, amikor az áll a Bibliában: ”Ne aggódjatok sorsotok felől. Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg!”

De Rékát mindinkább megviselték az események. Biztos talajra vágyott, de úgy érezte, az egyre távolodik tőle. Tomi sok örömet jelentett, s törődni is jó volt vele, de ami belül fájt és hiányzott, azt nem adhatta meg egy kis gyermek. Mióta beteg lett, férje kicsit toleránsabb volt vele, de alapvetően nem értette meg azt a helyzetet, amibe felesége került. Belsőleg sem tudott hozzá közelebb kerülni, pedig Rékának tőle leginkább erre lett volna szüksége. Hamar letudta dolgát otthon, s már ment is próbákra

vagy baráti összejövedelekre. A gyerekekkel is alig törődött, s csak azt tette meg, amit már végképp nem tudott kikerülni. Eközben Réka szenvedett. Magányosnak és árvának érezte magát. Tudta, hogy vannak értékek benne, de az férjének nem kellett. Nem volt szüksége rá. S ő így nem adhatta azt, de nem is kapta, amire vágyott.

Egyik este nem tudott megmozdulni. Hiába akarta, a teste nem engedelmeskedett. Lépett volna, de összeesett. Elvesztette az eszméletét és elterült a földön. Amikor Carl ezt meglátta, felhívott egy ismerős orvost telefonon. Az ideggyógyász azt tanácsolta, hogy adjon neki nyugtatót, aztán holnap hozza be a klinikára. De nem tudtak várni, mert Réka nem eszmélt. Szirénázva érkezett meg a mentő. Injekcióban kapta a nyugtatót a kórházban.

Egy teljes nap telt el az ébredésig. Réka szervezete nem volt az erős gyógyszerekhez szokva, ezért az kiütötte. Öntudatlanul, álmok nélkül aludt át huszonnégy órát. Nehezen, kábán eszmélt, sokáig figyelte a szoba sarkait, mire rájött, hol is van tulajdonképpen. Későre vette tudomásul, hogy csak magára számíthat. Hiányzott Tomi. Carl elvitte Erikához. Réka számára a fia adott értelmet annak, hogy mégse adja fel az egészet, és megpróbáljon talpra állni. De iszonyú gyöngének érezte magát. Mint egy kis facsemete, akit minden irányból tépnek a szelek. Megcibálják az ágait, vadul szagatják a leveleit, hogy belepusztuljon. De elhatározta, hogy mégsem hagyja, hogy kettétörjék. Túl akarta élni a vihart, hiszen minden ítéletidőt előbb utóbb napsütés követ. A gyöngé reményt, hogy talán jobbra fordul mégis a sorsa, gyakran felváltotta a kétségbeesés. A jövőtől való félelem. Hogy a csoda egyre csak késik, és neki nem lesz türelme kivárni, hogy megérkezzen. Sűrű köd ereszkedett a lelkére, amely megakadályozta, hogy a gyöngé sugarak rátaláljanak. Megszürkült tájat, kopaszodó fákat, lehulló leveleket látott maga előtt, és a közelgő zord telet. Távoli mennydörgés hangját vélte hallani, elsuhanó, ijesztő villámokat. S a felhők mögül, úgy érezte, csak az elmúlás figyel, mikor csaphatna le rá.

Újra elaludt. Álmában sötét éjszaka volt, egy erdei tisztás közepén fekete lepkék fekete táncukat járták körülötte. Fekete pókok befonták hálóikkal. Vergődött, próbált szabadulni, de a háló egyre szorosabbá vált. Kiáltott, de senki sem hallhatta, hiszen közel s távol nem volt rajta kívül más. Kiáltása elcsendesült, egyre halkabb sóhaja a semmibe szállt... Virradni kezdett. Jóllaktak a pókok, s hozzáláttak, hogy újabb hálót szőjenek. Várták az arra tévedő új áldozatot.

Amikor felnyitotta a szemeit, tényleg virradt. Alig várta, hogy a legelső orvossal beszélhessen.

– Doktornő! Hazamehetek?

– Ígérje meg, hogy beszedi rendesen a gyógyszereket, amiket felírok. Legalább egy fél évig, vagy tovább is szednie kell, hogy véglegesnek tekinthessük az eredményt. Most elengedem, de pénteken jöjjön vissza kontrollra, hogy újra láthassam. S meggyőződhessek arról, hogy jól van.

– Így lesz. Mindenképpen.

Amíg a doktornő kiállította a zárójelentést, Réka felhívta Erikát, aki sietett is érte. Tomi boldogan ugrott anyja nyakába.

– Úgy hiányoztál, anya! Máskor nem szoktál ennyi időre elmenni. Most itt dolgoztál?

– Igen, kicsim. De már befejeztem a munkát.

– Miért nem jöhettem veled?

– Nem engedték meg a főnökeim. De azért sokat gondoltam rád. És tudtam, hogy Erika néninél jó helyen vagy. Mit játszottál Viktorral?

– Én voltam a hajóskapitány, ő pedig a tulajdonos.

– És milyen vizeken eveztetek?

– Egészen Ausztráliáig.

Réka hamar meggyógyult. Elmúltak a rémálmok, tiszta lett a tudata. Mi történhetett vele? Nem értette a dolgot. Az orvosok biztatták, hogy már nem lesz baj. S ő most is a Bibliából merített erőt a folytatáshoz. Nem panaszkodott. Miért is lenne oka panaszra? Tudta, hogy esedezését Isten nem tagadja meg. Biztatást

kapott az Úrtól, minden nap kegyelmet és szeretet. Kétségeit is Reá bízta. Tőle mindenkinek jut irgalom. Bizalommal nézett a keresztre fel, s úgy érezte, Jézus lehajolt hozzá, magához ölelte.

De Carl nem értett semmit. Eltávolodtak egymástól. Úgy látszott, ez már visszafordíthatatlan.

Aztán eljött az elkerülhetetlen. Közös megegyezéssel váltak el.

A válasz után, amikor Réka belépett az üres lakásba, tekintete először a nagy kék vázára esett. A szerelmi ajándék. Amikor ezt készítette, még minden olyan szépnek tűnt. Akkor Réka azt hitte, hogy ez mindig úgy is marad. Hogy olyan erős közöttük a lelki kötelék, amit semmi nem szakíthat szét. Nem látott olyan akadályt, amin át ne tudott volna lépni. Vagy ha kell, áttörni akár a falat is, ami előttük tornyosult. Tele volt reménnyel, szerelemmel, mindenek felett. Ma már csak ez a váza maradt. Ami arra emlékezteti, milyen ostoba is volt.

– Te csaló! Ronda, hazug váza! Nem bírlak látni többé! – felkapta az asztalról, és belegyömöszölte egy szatyorba.

– Így! Mehetünk! – Kiment a garázsba, beletette a csomagot a bicikli kosarába, és dühösen útnak indult. Tekert teljes erővel, érezte, ahogy a menetszél lobogtatja a haját, de nem érzett fáradtságot. Most nem figyelte a tájat, a napsugárra is haragudott, a csivitelő madarakra.

– Hallgassatok! Titeket is becsaptak! Az élet nem szép! Esetleg egy–egy pillanatra talán annak tűnik, de ez csak csalfa ábránd. Mutassátok meg nekem, hogy lehet túlélni az életet! Az élet ronda és sötét! Tele van fájdalommal. És ti vígan csicseregtek? Bárcsak én is ilyen buta kis rigó lehetnék!

Megérkezett a tengerpartra. Az öböl fölötti sziklák tetején letette a biciklit. Fogta a vázát, kivette a szatyorból, és megállt fenn a szirten. Magasra emelte a két kezében, majd erőteljesen a mélybe hajította. Az zuhant tehetetlenül, majd a legelső kiálló kőperemen darabokra tört. A csörömpölés felverte a környék csendjét. Egy kis

bokor zöldjéből ijedten rebbentek szét a madarak. A cserépdarabok még sodródtak lefelé egy darabig, de nem érték el a tengert. Szanaszét heverték az aljban. Elrejtette őket a magas fű, a vadon nőtt virágok.

Réka még üldögélt egy darabig a szirten, és figyelte a tenger hullámain. Arra gondolt, hogy lezárult ez a szakasz is az életében. Darabokra szaggatva látta maga előtt az álmait, azokat sem lehet már összeilleszteni. Minden szép, amiben eddig hitt, összetörött. Sajgó hegek maradtak utána, s egy nagy űr a lelke mélyén. És a jövőtől való félelem. Egy pillanatra kísértést érzett arra, hogy a cserepek után ő is a mélységbe zuhanjon, de amikor kiállt a peremre, elszégyellte magát. „Mit oldana ez meg? Hogy az ördög örvendezzen, és elégedetten dörzsölgesse a tenyerét? Hogy újra legyőzött egy embert? Kitárná előttem a pokol kapuit? Nem megyek, hiába hívsz! Van egy kisfiam, aki szeret. Nem okozhatok neki egy életre szóló fájdalmat. Én is szeretem őt. Látni akarom, ahogy felnő, részese akarok lenni a mindennapjainak.” Óvatosan visszalépett, és remegve szállt fel a biciklire. Sokkal lassabban tekert hazafelé. Lehajtott fejjel. Kezdeti dühét felváltotta a kétségbeesés. De azért tudta, hogy nem fog megállni félúton...

Nehéz, depresszióval telített napok jöttek.

Félt, hogy újra összeomlik, s már nem tud feltápáskodni. Rettegett attól, hogy több fájdalmat már nem képes elviselni. Ennyi újakezdést már nem bír el. Rakta a lábait egymás után, folyamatosak voltak a lépései, nem szakadt meg a ritmusa. De maga sem tudta hol van, és főleg azt, hogy merre tart. Az első padra lerogyott a parkban. Becsukta a szemét, arcáról némán csorogtak lefelé a könnyei. Átáztatta a gallérját. Nem érzett magában erőt ahhoz, hogy folytatni tudja az életet. Csak aludni akart, megpihenni végleg. Az újabb kínnal már nem tudott szembenézni. Nem volt, ami erőt öntsön belé, elfogytak a tartalékok. Lezárult ez a fejezet is, elapadtak a céljai.

Két fiatal fiú ült le a legközelebbi padra. Hangolták a gitárjukat, néhány akkord eljutott Réka tudatáig. Ez a kellemes

zene nem illett a lelkiállapotához. Haragudott rájuk, mert érezte, hogy ezek a fiúk boldogok. Ő pedig messze került ettől.

Lassacskán az ének szövegét is kezdte felfogni:

„Az Úr van itt, a te Istened.

Ő vár rád. Ő vár rád.

Hogy elmondja,

mennyire szeret.

A legdrágábbat adta érted.

Az ő fiát, aki most is él.

Uralkodik mindörökké.”

Réka már nem csak sírt, hanem zokogott. De egyre könnyebbé vált a lelke. Mint akin lassan oldódik a szorító kötés. Apránként szétporladt a kemény kő a szívében. Már nem átkozta a sorsot, hanem tett egy apró lépést előre. Tudta, hogy Isten vele van, nem felejtkezett el róla. Kérte Őt, hogy vezesse az életét, járjon előtte és mutasson utat. Kézen fogva vigye át ezeken a nehéz időkön, és adjon számára békességet. Meglátta, hogy a mélységből csak felfelé visz út. Vagy lenn ragad és elsüllyed, vagy megnyerhet minden háborút. Látott egy kezet, aki magához emelte. S ő megragadta ezeket a kezeket, s tudta, hogy ezentúl rábízhatja magát az Úrra, Ő gondot visel rá. S ha olykor mégis legyőzi a csüggedés, a felhők fölött kék az ég. Kaput nyitott a szívében, s kiáradt rá Jézus kegyelme.

Este hamar, kimerülten zuhant ágyba. Álmában hegyet mászott. Élete nyomai kirajzolódtak a sziklán. Néhol könnyedén szökkent előre, szinte repült fölfelé, néhol keservesen araszott, és időnként visszacsúszott, vagy elakadt, mert nem talált megfelelő kapaszkodót. Félúton vesztegelt. Ha lefelé nézett, attól félt, lezuhan. Ha fölfelé tekintett, a sima sziklán nem látott repedést, amibe fogódzkodhatna. Kicsúszott a lába alól a talaj, se le, se föl nem talált utat. Ekkor egy kéz nyúlt felé, és erőteljesen megragadta. Felrántotta a következő lépcsőfokra.

– Te vagy az, Uram?

- Én vagyok, gyermekem.
- Hát nem hagytál el mégsem?
- Kételkedtél? Pedig minden nap fogtam a kezed.
- A legnagyobb ínségben is? A legsúlyosabb kínok között?
- Mindig itt voltam veled...

Réka tudta, hogy Isten szereti és megáldja. Eljárt minden vasárnap a templomba és hívő barátokra talált. Ápolta is ezeket az értékes kapcsolatokat. Úgy érezte, újjászületett. Amikor mégis erőt vett rajta a csüggedés, elővette a Bibliát és újra meg újra erőt merített belőle. Emlékezett azokra az időkre, mikor mustármagnál is kevesebb hittel élt, s a keskeny útról hol ide, hol oda tért le. De pislogott mindig egy kis gyertyafény, nem fogyott el a lángja. Igaz, néha csak kevéssé, de mindig parázslott. Érezte, amikor megrepedezett nádként kitette magát száz veszélynek, de Isten igazította a lépteit, hogy hozzá visszatérjen. Most már rá bízta magát teljes egészen, s az Úr fogta a kezét, s átvezette ezer veszélyen.

Minden nap elolvasta a Csendes Percek című áhítatot és a Mai ígét. Tomival gyakran imádkozott. A kisfiú érdeklődve hallgatta, amikor anyukája bibliai történeteket mesélt és elvitte a gyermek istentiszteletre is. Amikor Tomi iskolás lett, hittanra is beíratta.

A kisfiú már nagyon várta az iskolát. Izgatottan készülődött, közben anyját kérdezgette:

- Anya, sok gyerek lesz ott?
- Minden felszerelésem megvan?
- Mit fogunk ott csinálni?
- Lehet ott játszani?
- Órán nem szabad megszólalni?
- És mit fog a tanító néni kérdezni tőlem?
- Lesznek barátaim az óvodából?

Réka Igyekezett minden kérdésére kielégítő választ adni és biztatta őt:

– Nagyon jól fogod érezni magad ott, sok új dolgot fogtok megtanulni, például írni, olvasni, számolni. Fogtok rajzolni, tornázni meg énekelni is...

Aztán elbúcsúztak a tanterem előtt, és Tomi nagy várakozással telve belépett az osztályterembe.

Délben lógó orral tért haza az első napon.

– Képzeld, anya, nem tanultunk meg írni...

Réka ezen elmosolyodott. Nem gondolta, hogy Tomi már az első napon mindent meg akart tanulni.

Gyakran voltak Magyarországon, és gondolkodtak azon, hogy jó lenne hazaköltözni. A nagyszülők örültek volna.

Egyik látogatásuk alkalmával nagyapa mesélt nekik. Mindenfelét a gyerekkoráról. Neki ez nosztalgia volt, és Tomi nagy odafigyeléssel hallgatta. „Az erdő alatt hatalmas dinnyeföld terült el. Amikor a görögdinnye jó édesre beérett, időnként egynek–egynek lába kelt. A szőlőből hazatérő munkások nem állták meg, hogy meg ne kóstolják, amikor olyan hívogatóan mosolygott rájuk. Aztán a gyerekek is nagyon kívánták, az egész testük ragadott az édes létől. Apám, aki ácsmester volt, mindig tele munkával, nem őrizhette a termését, ezért gondolt egy nagyot, és megtett csősznek. Hat éves voltam akkor.

– Na, Miklós fiam, holnaptól fontos munkával töltöd a nyarat, határkerülő leszel Tibivel együtt. Tibi éppen négy évvel volt idősebb nálam, ennél fogva okosabb, járatosabb a világ dolgaiban, akire nagy tisztelettel néztem föl. Örültünk ennek a felelősségteljes munkának, nemcsak a dinnye miatt, amihez így legálisan is hozzájutottunk, hanem mert most már igazán nagyfiúknak lettünk nyilvánítva. Nem voltunk szem előtt, egész nap szabadon csatangolhattunk az erdőszélen, bejártunk ungot–berket, napközben játszadoztunk a pickával, amit más vidékeken bigének hívnak. Tibinek jó érzéke volt a kereskedelemhez, így néhány dinnyét eladott bicskáért, ostorért, horgászsinórért, és más efféle hasznos holmiért. Éjjel, ha egy–egy felnőtt el tudott jönni, a

kalyibában aludtunk. Ha nem, szürkületkor indultunk hazafelé. Tibi ilyenkor érezte igazán elemében magát, élvezettel ijesztgetett engem, le nem maradtam volna mellőle.

– Látod azt a nagy szürkét? Az borz.

És máris elszaladt, elrejtőzött egy bokor mögött. A közelgő este leplet terített a tájra, így a szememben minden nagyon nagy volt és minden nagyon szürke. Hatalmas borzokat láttam közeledni minden irányból, én meg ott álltam egyedül és védtelenül. Az esthomályban távolról felsejlő domboldal is óriási borzzá alakult, egyre fenyegetőbben jött felém. Félelmem fokozta egy bagoly huhogása, amint egy faágra röppent. Meglódult egy bokor, lendült a fa karja, csikordult egy kavics, ezer hang riogatott. Még a szellő is azt susogta: vigyázz, mindjárt itt lesznek a borzok!

– Tibi! Gyere vissza! Ne hagyj itt! – ordítottam kétségbe esetten. Ekkor Tibi előugrott a rejtekéből, hogy még jobban fokozza a gyermeki rettegésem:

– Mindjárt felbukkannak az éjjeli pillangók! Akit sötétben az úton találnak, hatalmas szárnyaikkal felkapják, és elrepítik messzire, ahonnan még senki nem tért vissza...

Zokogva futásnak eredtem, bízva abban, hogy még idejében hazaérhetek a pillangótámadás előtt, és hátha megkönnyörülnek rajtam azok a nagy szürke borzok.

A következő vasárnap kaptunk egy kis szabadságot a csőszmunka közben, s boldogan nekivágtunk az útnak a Tisza felé, hogy horgásszunk. Tibi megígérte, hogy úszni is megtanít. Rekkenő volt a hőség, szinte parázslott a levegő. Egész úton perzselte bőrünket a nap izzó sugara. Sietősre vettük a lépést, hogy minél hamarabb lehűtse testünket a víz. Közben Tibi saját hőstetteivel szórakoztatott. Ott lapult zsebében a nehezen megszerzett horgászhorog. Előző este cserélte egy fiúval, egy szatyor édes, nyári körtét adott érte. Nem volt ez saját termés, a szomszéd kertjéből szerezte. Én a kerítés túloldalán, a kukoricásból figyeltem az eseményeket. Amikor hazaérkezett a fa

gazdája, hirtelen rákiáltott az ágak között serényen munkálkodó fiúra:

– Tibi fiam, mit csinálsz?

– De Albi bácsi kérem, ez nem én vagyok! – válaszolta.

Albi bácsi azt sem tudta, sírjon–e, vagy nevéssen. Elvette a körtét és megfenyegette a kis tolvajt, de azt nem tudta, hogy egy szatyorra valót előzőleg már jól elrejtettünk.

S most boldogan haladtunk a Tiszára, hogy kipróbáljuk az új szerzeményt, amivel bizonyosan kifogjuk majd a rekord nagyságú halat. Utunk egy búzamező szélén vezetett. Elbűvölt minket a lengedező, messziről viritó, vöröslő, vérző pipacsok sokasága. Vidámmá varázsták lobogó piros színükkel a tájat. Ahogy a szellő táncoltatta, mintha lángszoknyák libbentek volna. Lengett, hajladozott a sok könnyű kis szírom. Jókedvűen ölelték a napsugarat.

– Csodavirág! – kiáltottam elragadtatva.

– Ne szedd le, csak lepergetné a szirmait!

– Azt nem szeretném. Inkább itt sokasodjék!

– Gyere, itt átvágunk a búzán, s már a folyónál is leszünk.

Mélyen gázoltunk a búzatáblába. Még olyan kicsi voltam, hogy nem láttam ki, de Tibi igen, így pontosan tudta, merre jártunk. Előreszaladt, otthagyt engem. Egy idő után, amikor hiába kerestem a kivezető utat, pánikba estem. Az érett kalászkok az arcomba csaptak, izzadt testem fekete lett a rászáradt portól. Koszos arcomon szétkentem könnyeimet, hasonlítottam egy kéményseprőre. Mi lesz, ha nem találom haza? Ha itt is felbukkannak azok a félelmetes és ismeretlen nagy szürke borzok? Ha beesteledik, és elragadnak az óriás pillangók? Egyszer csak meghallottam Tibi távolról jövő hangját:

– Vigyázz, jön Ábele apó!

Hogy az öreg határkerülő honnan kapta ezt a ragadványnevet, nem tudni. De féltem tőle, mert mindig nagy botot hordott magánál, azzal hadonászott, és kiabált a gyerekekre. Főleg ha feltételezte, hogy az a gyerek nem egyenes úton jár. Most nem bukkant fel, ez

is csak Tibi egyik tréfája volt. Egész délután szipogva, kétségbeesve kóvályogtam a magas búzatáblában. Próbáltam támpontot keresni a visszaúthoz, de odabent minden kalász egyformának tűnt, a pipacsokat sem találtam. A tűző nap hólyagokat égetett a vállaimra. A napszúrás és a szomjúság kimerített. Elmaradt a várva-várt fürdés, el a horgászás is. Már csak egy vágyam volt, hogy végre hazajussak. De ilyen hosszúnak még sohasem éreztem a hazavezető utat.”

Tomi igézve hallgatta ezeket a régi gyerekkori történeteket. S ezek által szorosabbakká vált a nagyszülőkkel való kapcsolata is.

S egyik hazalátogatás után Réka döntött: végleg hazaköltöznek. Neki itt van az otthona. Szerette Svédországot is, da a szíve hazahúzta. Carl nem támasztott semmilyen akadályt. Jöhet Tomi is. Majd találkoznak a nyári szünidőben. A volt férje már új életet kezdett, élettársi közösségben élt az egyik színész kolléganőjével. A válás során beismerte, hogy már egy éve tart a viszonyuk. Rékával elengedték egymást.

Nem volt nehéz beilleszkedni az új otthonukba. Tomi is boldognak érezte magát. Miskolcon vettek házat Hejőcsabán, a kertvárosban. Réka kiélvezhette a kert minden örömét és szépségét. Állást kapott az egyik közeli általános iskolában, ahol rajzot, művészettörténetet tanított. Tomi is oda járt iskolába. Szerette Miskolcot.

Réka évekig egyedül élt. Nem történt meg a csoda, nem lett társra. Nem is nagyon kereste. Voltak férfiak, akiknek tetszett, de a testi kapcsolatnál többet nem akartak. Így meg nem lett volna értelme. Rékának többet jelentett volna egy férfi lelke, és ő is főleg ezt adta volna, de senki nem volt kíváncsi rá. Egyetlen suta próbálkozása volt egy férfivel, de ő meg 23 évvel volt idősebb. Így csak álom maradt a közeledés.

A férfivel beszélgettek Istenről, Jézus Krisztus megváltó kegyelméről, de András nem nagyon értett ebből semmit. Nem tudta, mit jelent a kegyelem. Réka elmondta neki, hogy amikor

kinyújtotta kezeit az Úr felé, Ő elfogadta így, bánatosan és meggyötörten, amint éppen volt. Jött hozzá így megtörten, kétségekkel, bűnösen. S kérte, hogy az Úr tisztítsa meg teljesen. A mélyből szólították ezek a szavak, és Jézus érte is feláldozta önmagát a kereszten. Szíve mélyét hála járta át, s ezzel mindenféle gát felszakadt. Istenre bízta a lelkét, önmagát, s ezután már nem bolyong céltalan. Rátalált a kincsre, a fényre, célt kapott az életben és szárnyakat bontott az új remény. S azt is tudta, hogy vár reá az üdvösség, a mennyei hon. Ezt semmivel nem akarta kockára tenni.

Egyszer András mesélni kezdett:

„Tudod, nekem is van egy régi nagy bűnöm, amit a mai napig nem tudtam feldolgozni. Sokszor kísért, még ma is kétségbe esek miatta. Neked elmondom, pedig nem szeretek beszélni róla. Olyankor újra átélem azt az egykori buta helyzetet, amit hiába próbálok kitörölni az emlékezetemből. Még az apró kis részletekre is jól emlékszem. Tíz éves voltam akkor...

Napok óta tombolt a kánikula. A nap sugara, mint parázsló égi kard perzselte a növényzetet, a fű sárgulni kezdett a szárazságtól. A kókatag levelek, kiszáradt gyökerek vízárt kiáltottak. Szomjazott kert, mező. A szántóvető emberek, akik a földből éltek, elkeseredve kémlelték az eget. Csapadék híján nem lesz mit aratni. Mindenki az esőt várta, de hiába. A füledt éjszakák sem hoztak enyhülést. Egyedül a gyerekek örültek a nagy melegnek. A Maros hús vize csalogatott minket. Jó volt belecsobbanni, önfeledten fröcskölni, úszni benne. Csak a víz jelentett felüdülést a forróságban.

Lalival együtt élveztük a nyarat. Elválaszthatatlan jó barátok voltunk. Addig a napig... A Marosra igyekeztünk azon a kora délelőtti órán. Amint megérkeztünk, ruháinktól megszabadulva rögtön a langyos vízbe vetettük magunkat. Jó úszók voltunk, hiszen a víz partján nőttünk föl, engem még édesapám tanított meg az úzás fortélyaira. Amikor kellemesen elfáradtunk, a part menti

óriás fák árnyékában kerestünk menedéket a tűző nap elől, beszélgettünk, viccelődtünk. S néztük a vizet, amint szelíden simította medrét. Mintha kedvesen visszamosolygott volna ránk, s azt suttogetta volna: barátok vagyunk.

– Te Lali! Menjünk át a túlsó partra! Janitól tudom, hogy azon a nagy nyárfán héja fészkel. Másszunk fel és lessük meg a fiókákat!

– Jó ötlet. Ne próbáljuk ki a lengő hidat? Most nincs kedvem újra összevizezni magam.

A Marosnak ezen a szakaszán nem volt semmilyen átkelő, a legközelebbi híd Marosvásárhelyen ívelt át a folyó felett, tőlünk tíz km-re. Amikor a gázt vezették a faluba, a Maros fölött hozták át a csöveket, és hogy a karbantartó munkások dolgát megkönnyítsék, a csővezeték fölé egy kötélahidat rögzítettek. Ez nem volt alkalmas közlekedésre, tudatosították is mindenkiben, hogy használni tilos. Volt néhány gyerek, aki mégis kipróbálta, ezért minket is vonzott a lehetőség.

– Én megyek előre, gyere utánam, ha már átjutottam! Felkapaszkodtam a kötéltre. Nagyon lassan és óvatosan tudtam haladni, mert a kötélt össze-vissza libegett alattam. Lali látva a szerencsétlenkedést, inkább a vizet választotta. Majdnem egyszerre értünk a túloldalra. Megtaláltuk a fészket, de bánatunkra a fiókák már kirepültek.

– Találjunk már ki valami jó mókát! Napok óta nem történt semmi érdekes. Az unalomtól fogok elsorvadni. – mondta a barátom. Bennem pedig rögtön megfogant a megoldás. Ma sem értem, hogy juthatott éppen ez eszembe. Ha visszagondolok rá, itt szeretnék megállni az időben. Akkor minden, az egész életem másként alakult volna. Meg másoké is. De hiába, nem lehet megfordítani a sors kerekét.

– Van egy jó ötletem! Te csak maradj itt a bokor mögött, akkor gyere elő, ha mondom! Jó hecc lesz! Majd meglátod, milyen jól fogunk szórakozni! – mondtam Lalinak.

Azzal sarkon fordultam, átúsztam a folyót és futni kezdtem a falu irányába. Laliék háza nem messze volt, bekiáltottam a kerítésen.

– Juliska néni! Jöjjön gyorsan! Lali fuldoklik a Marosban!

– Mit beszélsz, fiam? Mi történt? De hát tud úszni!

– Begörcsölt a teste... Vagy a szíve...? Megfullad!

Juliska néni pánikszerűen rohanni kezdett. Fájós szíve vadul kalapált, időnként nagyot hasított a mellkasában. Futott, nem törődve a fájdalommal. Nem állt meg, hátha tehet még valamit a gyermekért, akit mindenkinél jobban szeret. Az egyetlen gyermekéért, aki most nagy bajban volt. Szemével embereket keresett, valakit, aki segítene, valakit, aki tudná, mit kell ilyenkor tenni. De kihalt volt az egész part, sehol senki. Csak én loholtam mellette, várva arra, hogy mikor fog megkönnyebbülni, és végül jót nevetünk majd az egészen.

De nem ez történt. Azóta ezerszer is végigpörgettem magamban, mi játszódhatott le Juliska néni agyában. Már csak Istenben bízott, s egyre kérte, mentse meg a fiát. Ne vegye el tőle, még ne, ha már a világra jött, nem lehet itt vége... Semmivé foszlott minden más probléma, ami még fél órával ezelőtt is nyomasztotta. Nem számított már a nagy szegénység, a nyomorúság, csak egy dolog volt fontos, hogy a fia megmeneküljön. Nélküle mit ér az élet?

– Istenem, te segíts rajta! Én olyan tehetetlen vagyok. Segítsd a veszedelemben, mentsd meg a bajban! Én még úszni sem tudok, és olyan gyenge lettem – kiáltott fel.

– Hol a fiam?

– A túlsó parton! Ott lett rosszul!

A néni elérte a kötélhidat, futott volna át rajta, de az a nagy lendülettől kilengett, dobálta a testét jobbra–balra. Nem tudott megkapaszkodni, belecsobbant a vízbe...

Lalival együtt észrevettük a bajt, szinte egyszerre ugrottunk be a Marosba.

– Édesanyám! Tartson ki! Itt vagyok! – hallottam Lali kétségbeesett hangját.

De ő már elmerült, elnyelte a víz. A folyó habja magába zárta az asszonyt, vasmarokkal szorította. Tehetetlenül kerestük, de hiába... Vártuk a csodát: egy fejet, egy kezet, egy kiáltást... hátha mégis felbukkan a mélyből. De csak a döbbszent csend némasága ért el hozzánk. Egy barna fejkendő sodort a víz egyre távolabb, s már az is a messzeségbe veszett.

Lali nekem ugrott.

– Te bolond! Jó vicc volt? Te gyilkos! Mit tettél? Megölted az anyámat!

Összeakaszkodtunk, egyszerre hagyott el minden erőnk. Elterültünk a földön, fájdalmas zokogásunkat messzire vitte a szél...

A következmények, amik ezután rám szakadtak! Azt el kellett viselnem, s még ma is viselem, cipelem egyre. Tudtam, hogy bűnös vagyok. A lelkiismeretemet azóta is marják a vádak: miattam lett árva a legjobb barátom, miattam lett özvegy Lajos bácsi, és Juliska néni soha nem fog feltámadni. Szeretném hinni, hogy van túlvilág, és neki ott jó helye van, ha már kioltottam az életét. Néha még az is feltör bennem, hogy talán azóta, odaát a túlsó parton, megbocsátott nekem. De nem merek hinni benne. Egy ekkora vétket nem lehet csak úgy jóvá tenni. Ez már elkísér halálom napjáig. Akkor a falu megvetését is el kellett szenvednem, de nem tehettem mást, hiszen magam is éreztem, hogy gyilkos lettem. Nem mertem az emberek szemébe nézni. Később, amikor megtehettem, hamar el is jöttem onnan, hogy ne érezzem a bőrömről a vádak. De a lelkiismeretem elől nem menekülhetek.”

– Pedig meg kell bocsátanod magadnak. Még tapasztalatlan kisgyerek voltál. Szerintem ez egy szerencsétlen baleset volt. Akkor sem akartál rosszat annak a néninek. Csak meggondolatlanul cselekedtél.

– Igen. De ezzel elrontottam mások életét. Sosem fogom tudni teljesen túltenni magam rajta. Csak rövid időre elnyomom

magamban a lelkiismeretem hangját, hogy aztán annál nagyobb erővel törjön rám újra.

– Pedig ideje, hogy megkegyelmezz magadnak. Negyven év telt el azóta. Ne gyötörd tovább magad! Akkor egy felelőtlen kisgyermek voltál, aki nem tudta, hogy mit csinál. Ha a törvény sem ítelt el, akkor te se büntesd tovább magad miatta. Kiálts Istenhez, hogy bocsásson meg neked, és fogadd el a bocsánatát! Ő megerősít, hogyha próba ér, és támadnak feléd a kísértések. Akkor felcsillan a mennyei remény. Félelmeidben és gyötrődéseken át, sebeid gyógyítva jár a Lélek át. Minden ember esendő, de Isten munkálkodni tud erőtlen, gyarló lényükben, nála egész éltünk biztonságban van.

– Ezt az elmém tudja, de a szívem nem. Nem tudom kitörölni magamból szörnyű tettemet.

– Remélem, egyszer sikerülni fog. Miattad. Mert tudom, hogy nem vagy rossz ember. Isten ismer téged, látja a megbánást is a lelkedben. Meg kellene vallanod neki ezt a bűnt, s a többit. Akkor értelmet nyerhetne a keresztség. Ő ismer, s mégis szeret... Még ha néha nem is szolgáltál rá erre a szeretetre. Menj hozzá, hogy segítsen, amikor a bűneid súlya szétfeszít. Amikor a vágyaid tőle elszakítanak. Ő érted is meghozta az áldozatot. Összetört szíved tedd a kezébe, legyen otthonod ott a tenyerén. Meghallgatja, ha hozzá fohászkodsz, meghallja az imáidat. S gondoskodni tud rólad. Nevel, formál, amint lehet, fia lehetsz, akit szeret. Annak ellenére is, hogy ismer... Hosszan tűr éltünk.

– Ennek örülök, hogy ezt mondod. Nekem ez mindennél többet ér...

Tovább beszélgettek. Réka elmondta, hogy valaha sokat kirándult a Bükkben. Szerette ezt a hegyet, és van egy különösen kedves sziklafal rajta, ahol szinte otthon érzi magát.

– Gyere, megmutatom! – ajánlotta a lány.

Ahogy leültek ott, hogy kipihenjék az út fáradalmait, s kifújják magukból a mindennapok nyűgét, egy holló repült el

felettük. A nap megcsillant kékesfekete hátán, amint mély károgással szelte a levegőt. Még akkor is hallatszott rekedtes hangja, amikor a madár már eltűnt a látóhatárból.

Majd két sárga, fekete csíkos, villás farkú kardos lepke játékos cikázása vonta magára figyelmüket, amint önfeledten kergették egymást. Az egyik majdnem Réka vállára szállt, aztán mégis ijedten irányt változtatott, meglovagolva a szél hullámain. Körülöttük kiálló, fehér sziklák rengetege, némelyiket itt–ott benőtt a moha. S az egyik tövében lila, törpe nőszirmos kis szigete virított. A kövek közötti vékony talajrétegen apró, ezüstszürke pozsgások követelték maguknak az életet. A lábuk előtt kutyakapor fehér ernyős virága, mellette virított a bojtortján halványlila szirmokkal. S a szárán három piros bodobács kereste a betevő falatját.

És András, Réka barátja arra gondolt, ha most tényleg a szelek szárnyán repülne a holló után, mindezeket észre sem vette volna. Még azt a kis növendék tölgyfát sem, ami szétterülő gyökereivel konokul szorította a sziklát. Előtte egy apró, törpe csipkebokor kapaszkodott a mészkőre. Nekik tényleg erősen kellett fogódzkodni, hogy megmaradjanak a kövön.

Előttük a mélyben út kanyargott, mint egy hosszú sikló, teste itt–ott kibukkant a fák közül, s belefutott a faluba. Mellette patak csobogott, de hangját elnyomták az időnként végigrobogó járművek zajai. Mégis a tücskök kara versenyre kelt az autók dübörgésével, s egy–egy kis időre győztesen került ki. A patakot ölelő fákön túl régi fapóznákon futott a villanyvezeték. Látták Alsóhámor vörös háztetőit, pasztellszínű falait. Ablakukról visszatükröződött a nap fénye, mintha meggondolná, hogy beljebb menjen–e, vagy inkább kint maradjon a friss levegőn. Innen nem is gondolná az ember, hogy a mögöttük elmaradó, párába burkolózó Avas bérházai között már nem ezt a levegőt szívják az emberek. S a diósgyőri kohó kéményei között sem, az ide látszó gyártelepen.

Azzal egyvonalban fehérlett a közeli Molnár–szikla, rajta a nagy fakereszt hirdette az egykori szerelmi tragédia emlékét. Réka

belekezdett a történet elmesélésébe: A Szinva mentén élt egy jó módú molnár. Leánya és a segédje beleszerettek egymásba. Mivel a molnár hallani sem akart a fiatalok szerelméről, megtiltotta, hogy egybekeljenek. Bánatában a pár a mélybe vetette magát.

Tragikus gondolataikat egy felharsanó kürt hangja szakította meg, majd a szemközti hegy zöldjéből füst gomolygott. A völgy fölötti hídon kibukkant egy gőzmozdony, ami három nyitott kocsit vont maga után, benne integető gyerekekkel. Majd eltűnt a zöld lombok között, melyre most egy komótosan kúszo báránnyelvetett árnyékot. S azon túl a bükkös fehér, szálegyenes törzsein játszadozott a napsugár. Szellő táncoltatta a leveleket, a hajukat is megborzosolta, lebegtette a férfi ingét, s cirógatta a bőrét. Szép ez a táj, megtetszett Andrásnak is. Örült, hogy eljött ide a lánnyal.

S erről eszébe jutott egy másik hegy, melyről nem is olyan régen ugyanígy nézett körül, innen több mint ötszáz km-nyire. Csak az a hegy sokkal nagyobb, fenyves borítja, gyorsabban folyik ott a patak, és hidegebb a vize. Úgy hívják: Görgényi-havasok. Ott is magyarul beszélnek az emberek, pedig elválasztja őket innen egy országhatár. De azt a határt nem ők tették oda. Senki meg sem kérdezte tőlük, hogy akarják-e, hogy az a vonal ott legyen, s a sorsot, ami ezzel jár. Több mint kilencven esztendeje már, hogy belerángatták őket egy nagy játszamába, s játékszerként, tehetetlen sakkfiguraként mozgatták őket, s hegyeiket azok, akik a világ sorsát igazgatták. S ők szenvedték az elnyomást, megaláztatást, üldöztetést származásuk és nyelvük miatt, a kisebbségi sorsot. Átélték reményt és reménytelenséget, elvesztett háborút, kétségbeesést, dühöt és fájdalmat, elhagyatottságot, bosszúvágyat és soha bele nem törődést. De nem vehették el tőlük a hegyeket, s azok a hegyek nap, mint nap benéznek hozzájuk az ablakon.

Ő elkészönt azoktól a hegyektől. Elvándorolt oda, ahol még az iskolában sem kell románul megszólalni. De lelke ott maradt, s az emlékei, és álmában annak a földnek az illatát szívja. Már

sorsába íródott. A Bükk csúcsáról gondolatban útra kelt a hollóval, hogy megkeresse azt a másik hegyet, az ő hegyét...

Aztán eljött a nap, amikor Réka újra szerelmes lett. Azt vette észre, hogy egyre gyakrabban gondolataiba merült. Még csak délután volt, s elfoglalta magát, de gondolatai időnként visszatértek hozzá. – Vajon hogy érzi most magát a férfi? Sejtette, hogy nehéz órái lehetnek. S tudta azt is, hogy nem lehet könnyű szembenézni néhány dologgal az ő helyzetükben. Réka mégis úgy érezte, el akarják venni tőle őt. Tudta azt is, hogy nincs joga a férfihoz, s neki sem hozzá. De ami köztük történt olyan egyedi és különleges volt, hogy nagyon fontos lett mindkettejüknek. Annyira, hogy egymásért szinte mindent kockára tettek. Még olyan dolgokat is, amik messze túlmutattak az emberi élet határain. Mert úgy szerették egymást. S úgy érezték, hazaérkeztek. Otthont találtak a másokban. Csodálatosan rájuk szabott volt ez, de sajnos nem izmosodhatott, erősödhetett, mert más családban éltek. Zolinak felesége volt, s ott voltak a gyerekek is... De a két ember egymás otthona lett. Mint szabálytalan, egyedi, de mindent betöltő valóság, mely olyan értékeket hordozott, mely mindkettejüknek elemi szinten fontos volt. De Réka most kicsit nyugtalan lett. Féltette magukat. Józan értelmével tudta, hogy sokáig nem tartható így kapcsolatuk. De ez már így volt első pillanattól fogva, s azóta eltelt háromnegyed év. S szívükben most is olyan volt, mint amikor kialakult. Pedig történtek dolgok, s nagy volt a tét. Egyre erősebbek lettek a helyzetük lehetetlen voltából adódó nehézségek is. A felelősségérzet és a következményektől való félelem is rájuk nyomta terhét. De olyan kincset találtak egymásban, amihez mindketten úgy ragaszkodtak, mint életük eddigi legdrágább emberi valóságához. Pedig tudták, hogy szakadniuk kellene, s már többször is próbálkoztak. Mint ma is. – De Réka belül tudta, hogy mégsem akarja elveszíteni! Nagyon szerette, s a férfi is őt. Bár ilyen körülmények között nem tudták megadni egymásnak azt és úgy, amit szabadon lehetne, de még így is annyit kapott ettől a

férfitől, amennyit még nem élt meg egy kapcsolatában sem. Szeretetet, tiszteletet, megbecsülést. És szerelmet. Igazit. Mely nem csak önzően kapni akart, hanem adni is. Kölcsönösen. Mert úgy volt egész. S teljesen ellentétben Carllal, őt nemcsak érdekelte a lány személyisége, hanem éhezte és szomjazta is azt. Mert olyan vonásokat és értékeket látott benne a fiú, amely számára csodálatos ízű ital volt, s ez létfontosságúvá lett. Nagyon szeretett vele lenni. S ő is viszont a férfivel. Ha kettesben voltak az olyan volt, mint az ünnep. Olyan jó volt együtt lenni bárhol... És sajnálták azt az időt, amely nem nekik kettejüknek adatott. S ebből volt a legtöbb.

– De mikor lehetnek ők igazán kettesben? S meddig? – Ha nem volt mód, elég volt egy pillanat. Ha néhány perc lehetett, órák kellettek. Ha órák adattak, kevés! Legalább egy nap lehetne – kettesben és nyugodtan! Ha ez meg lenne sem lett volna elég, mert évek kellettek volna, mert egymással szerettek volna élni. De nem lehetett! Kettősség működött bennük, mert szemben állt a szív és értelem. – Most vajon merre alakulnak a dolgok? Ahogy telt az idő, egyre többet gondolt rá, s nőtt benne a szorongás is. Tudta, hogy a férfinak bizonyos szempontból nehezebb. Akik előtt szükséges volt, a férfi felvállalta kapcsolatukat, s megbízhatónak és őszintének bizonyult. Ezt is tisztelte és szerette benne. S ebből azt is látta, hogy milyen sokat ér a férfinak. Ez jól esett önértékelésének, egyben növelte szerelmét is. Ő is hasonlóképpen sokat vállalt, s ezt igen becsülte a fiú. Ezekben a feszültségekkel és terhekkel teli hónapokban nagyon szép és megbízható partneri kapcsolat alakult ki kettejük között, mely ha együtt élhettek volna, a mindennapi életben igen jó alapnak bizonyulhatott volna. Ezért is várta egyre jobban az estét a lány, amikor végre megtudja, hogyan alakult a délután. Zolinak vendégei voltak, akik még nem tudtak kettejük viszonyáról. A férfi úgy tervezte, hogy feltárja titkukat. De egyébként is most úgy érezte, szüksége lenne rá. Pontosan a megbeszélte időpontban felhívta a férfit. De most nem úgy történt, ahogyan eddig. Hosszan kicsengett a telefon, de ő nem

vette fel. Kicsit aggódva, és hogy az eddig felgyűlt feszültség nem oldódott, talán kicsit csalódottan ment vissza a házba. – Hátha közbejött neki valami – gondolta. Biztos felhívja nemsokára. Eddig mindig tudatta vele a férfi, ha valami történt. De teltek-múltak a percek, s nem történt semmi. Már jó óra is eltelt, s benne egyre csak nőtt a feszültség. S jöttek a gondolatok. – Akármi is történt, de sejthette a férfi, mi van most őbenne. Miért nem talált módot arra, hogy akár röviden is, de tudassa vele, mi a helyzet? S bármi is az, de akkor legalább megnyugodna. Mert legrosszabb a bizonytalanság volt. S pont ő nem hívja most, máskor meg alig várta, hogy a lány felhívja hasonló helyzetben. Ismerősen fájó érzés kerítette hatalmába. A megbántottság és mellőzöttség érzése. Érzékeny terület volt ez számára, mert ebből már túl sok részt kapott az élettől. – Pedig együtt eddig jó partnernek bizonyultak. – Talán ő sem olyan, mint amilyennek hitte eddig? Pedig szokatlanul őszinte és nyitott volt a férfi öfelé. Vagy változik ő is? De ki nem változna ekkora terhek alatt? – védte mégis. Tudta magáról is, hogy időnként milyen nehezzé vált kapcsolatuk pusztá ténye is. Abbahagyni lehetetlen volt még, folytatni pedig nehézségekkel járt. De olyat adott, mint eddig más semmi. S nagyon fájt volna elvesztése. A megbántottság és a büszkeség váltotta egymást lelkében, s fájó emléktöredékek villantak elé még régebbi kapcsolataiból. Fájdalom töltötte el lelkét, mely vággyal és sóvárgással párosult. – Miért nem hív?! – Érezte, hogy dühös. – Később mégis jelzett a fiú, s mikor beszéltek egymással, annak szavai nem oldották feszültségét. Nem érezte szavaiból a már ismert törődést, odafigyelést. Kifejezte valahogy mulasztását, de ez inkább mentegetőzésnek, mintsem igazi bocsánatkérésnek tűnt előtte. Mintha most nem ő lenne igazán fontos a férfinak, hanem valami más. Pedig tudhatta volna, hogy most különösen szüksége lett volna rá. – Elhatározta, hogy nem is hívja a férfit. Ha neki majd fontos, hívja ő! Kétely és féltékenységgel párosult szorongás lepte meg, s rosszkedve nőtt. Ha bekövetkezik, amitől mindketten félnek, s el kell szakadniuk egymástól, az mégsem lesz majd méltó

ahhoz, amit idáig megéltek? S egyáltalán el tudják engedni egymást valaha? S mi van akkor, ha egyikük hamarabb „túljut” kapcsolatukon, s a másik reménytelenül benne marad? Igaz, eddig bár váltakozó periódussal, de olyan egyszerre és egyformán történtek köztük a dolgok, hogy ennek tényében biztatás volt. S hátha egyszer mégis...? – De most nehéz lett szíve, s bár valahol sejtette, hogy nem egészen jogos és helyénvaló, de erőt vett rajta megbántottsága, és a sorsában újra és újra felbukkanó rossz résszel nézett farkasszemet.

Eközben a férfi vegyes érzelmekkel és kicsit idegesen várta a vendégeket, kik jóval később jöttek, mint gondolta. De eltökélte, bárhogy alakulnak is a dolgok, őszinte lesz barátjához. Szíve nehéz volt, de ez segített kicsit. Tudta róla, hogy egészen más, mint ő, ezért nem is várta el tőle, hogy megértse azt, amit maga sem értett igazán. Mert ez nem az értelem, hanem a szív és némiképp a hit területe. De érdemes volt arra figyelni, amit mondott, s hátha segíteni is tudnak majd valamiben egymásnak, mint ez már sokszor megtörtént. Miközben tennivalóival foglalatosskódott, mint már régóta, most is szinte állandóan Réka foglalkoztatta. Mélyen kitöltötte lelkét a szeretett ember személye, s az összes többi dolog ezzel együtt történt. Úgy hordozta magában a lányt, mint egy gyönyörű, fájó édes terhet. Mint egy csodálatos valamit, amiért érdemes élni, s mely olyan volt, mint maga az élet. Mely, ha nem lett volna ott, s nem szerethetné, akkor saját magát sem találná meg többé. Mert olyan lett neki Réka. Minden korlátjuk mellett is annyit tudtak adni egymásnak, mint eddig senki. Milyen lenne korlátok nélkül...! – De most emiatt élete legnehezebb kérdésével kellett szembenéznie, s tudta, nem lesz könnyű. Pedig ez egy baráti látogatás volt, melyet a szeretet motivált. De épp ezért ha lehetett, még nehezebb volt. S tudta, hogy ez egy vesztes helyzet. Nincs rá racionális és megnyugtató érv. A pusztá tényei ennek a helyzetnek azt igazolták, hogy nem szabad lennie. S ezt tudta ő is jól. De annyira mélyen áthatotta szívét és lelkét a másik ember felé érzett és élt szeretet és szerelem, hogy nem tehetett mást, mint vállalja

valóságát akkor is, ha még saját értelme is megkérdőjelezi ezt, nem hogy még a másoké.

Őket és cselekedeteiket már csak szerelmük mély tisztasága és szokatlanul erős volta igazolhatta, ha ez számít valamit majd a megmérettetésnél. Ez két ember szinte elemi erejű kötődését mutatta, melyben személyiségük olyan mélyen összeillett és kapcsolódott egymáshoz, amire emberi mivoltuk milyensége predesztinálta őket. De ez nem mentség a törvény és a kívülálló emberek szemében, s a férfi most ezzel szembesült. Bár szinte végig eszében volt a lány, s amit vállalt azt egyedül őerte vállalta, mégis meglepődött, hogy mennyire eltelt az idő. Még kitöltötte értelmét a barátjával történő iménti beszélgetés súlya, mely pont a Rékával megbeszélt időpont előtt vált érdeküvé. Amikor ezt megértette, beléhasított, hogy nem volt telefonközelben mikorra ígérte, s mobilját is szobájában felejtette a töltőn. S az az óra volt számára a legnehezebb, s legtöbb figyelmet igénylő, amikor a lány hívta. Ráadásul később sem volt módjában felhívni Rékát, mert mikor készülődtek a vendégek haza, akkor több gyakorlati dolgot kellett gyorsan elrendezni. De egyre sürgetőbben érezte, hogy most már mihamarabb kell, hogy jelezzen Rékának. Mikor megtette, s el akarta mondani miért nem volt elérhető, rögtön érezte a lány hangján a hűvösséget, mely megbántottságot takart. S megértette, hogy az ő szempontjából ez jogos. Ez kicsit megzavarta, és nem is tudta magát hirtelen jól kifejezni, s csak később derengett fel előtte, hogy szavaival talán még igazolta is a lány fájdalmas gondolatait. De már nem volt módjában beszélni vele, ezért üzenetként írt néhány sort, hátha legalább reggel elolvassa azt Réka. Amikor lefeküdt, egyre nehezebbek lettek gondolatai és szíve is. Féltette a lányt, s kapcsolatukat. Tudta és érezte, hogy ezek az órák nehezek Réka számára, s ezt, ha akaratlanul is, de ő okozta. Paradox dolognak érezte, hogy pont a kapcsolatuk nem könnyű felvállalása közben történik annak megingása. De magára is figyelt, hogy egy ilyen apró dolog miatt ne vonjon le messzemenő következtetést, s remélte Réka sem fog.

De ismerte ennek természetét s tudta, hogy néha meglepően sok, máskor meg milyen kevés kell ahhoz, hogy az emberben rossz gondolatsor induljon el. Ezért féltette a lányt, s mindent megadott volna, csak mellette lehessen. Nehezen aludt el, többször felébredt, s hajnal két óra körül átment szobájába, s írni kezdett. Az írás órái alatt egészen kitöltötte a lány, s tudta és érezte, mennyire szereti őt, és nagyon fontos neki. Alig várta, hogy találkozzanak. És szerette volna, hogy ha Réka elolvassa ezeket a sorokat, megértené, hogy benne semmi sem változott. Ha fog valamikor, akkor rögtön szól. De amíg ez nem történik, addig erre építhet a lány. S ő is szeretne Rékára építeni. S utána is, ha megtörténne, csak másképp. Annyi mégis újból tudatosult a férfiban, hogy ha meg is kell adni az árát kapcsolatuknak, az neki olyan értéket képvisel, mely értékállónak bizonyul. S ő nem kizárólag ezeket az értékeket, hanem inkább Rékát szerette. Ahogy volt. De őt nagyon!

„Én sem volnék, ha nem volnál,
ha te hozzám nem hajolnál,
te sem volnál, ha nem volnék,
ha én hozzád nem hajolnék.”
(Kányádi Sándor: Két nyárfa)

Egyszer Réka ezt a levelet írta Zolinak: „Mivel rokon a lelkünk, kellett, hogy összetalálkozzunk, s megszeressük egymást. Tudom, mi egymás számára lettünk teremtvé, csak ezt mások nem értik. Mi is csak nemrég vettük észre. Azóta együtt lélegzünk, és szorítjuk egymás kezét. Most épp külön vagyunk, mert együtt nem lehet, de mintha egymással szemben állnánk, csendben, hallgatagon, de mosollyal az arcunkon. Nem kellenek a szavak, beszél a szem. S mi mindent tudunk és értünk. Felnőttünk egymáshoz. Bár örülni és sírni gyermekek módjára tudunk. Szenvedni és boldognak lenni, mint két érett személyiség.

Két szív, szinte azonos, és egy lélek. Aki azt adja a másiknak, amire az vágyik. Megtanultuk egymás rezdüléseit. És

szerellemmel szemléljük egymást, csupa jót fedezve fel a másokban. Ha el kell menned, mert vannak kötelességeid, akkor is itt maradsz, mert őrizem minden mozdulatodat. Örökké az enyém leszel, örökké a tiéd leszek, én vagyok te, te meg én, mert eggyé váltunk gondolatainkban.

Lehet, hogy nem találkozhatunk eleget, amennyit szeretnénk, de soha nem leszünk idegenek egymásnak, mert feledhetetlen az a végtelen pillanat, amióta szeretlek, s az az idő, amit együtt töltöttünk. Sokat kaptam tőled: önmagamat s téged, ami szinte ugyanaz. S ezt szeretném felelősséggel hordozni és méltó lenni hozzá. Mert érdemes rá.

Hálás vagyok, hogy életed része lehettem, hogy láthattalak nevetni, élni, olykor szomorúnak lenni, s minden érintésedért. Mert olyankor nemcsak a testem érintetted, hanem valamit mélyen, legbelül, a szív rejtett zugaiban, ami nagyon vágyakozik ezekre az érintésekre. Köszönöm a tekinteted, mely minden percben tudta, mit adjon. S köszönöm, hogy egyszer–egyszer én is hozhattam legalább egy pillanatnyi békét a szívedbe. S ha még valamit a jövőben adhatok, azért is hálás leszek.”

Teltek a hetek, hónapok. Tomi nem vett észre semmit ebből a meghatározó szerelemből, de annál inkább Zoli felesége. A férfi mindent bevallott. Mindenki szenvedett. S mit gondolhatott Isten? Tudták, hogy ami közöttük történt, az bűn és fájdalom. Együtt imádkoztak a megoldásért. De az Úr nem áldotta meg ezt a kapcsolatot. Ő nem tolerálja a bűnös életet. A bűnöst szereti, de a bűnt gyűlöli. Mindketten felismerték, hogy hiba volt, amiért nem kérték ki már jóval korábban, mielőtt elkezdődött volna, hogy vajon mi Isten akarata ebben a kérdésben? Sodorta őket az egymáshoz kötődés vágya, az érzelmek mélysége és magas hőfoka, s lehetetlennek tűnt az elszakadás. Amikor lemérték az ige mérlegén azt, ami közöttük történt, rájöttek, hogy ez nincs összhangban vele. Belátták, hogy így nem maradhat az életük, s két év elteltével végleg különváltak útjaik. De az emléke máig

betöltötte Rékát. Átélt olyat, amire mindig csak vágyott, s azt hitte, nem is létezik. S most képet kapott Isten hosszútűró szeretetéről, mely még ezek után is könyörült rajta. Milyen jó, hogy még tart a kegyelmi idő, nem fogyott el számára sem az irgalom. Isten látta az ő odaszánását, bűnbánatát, s felemelte elesettségéből. Nem azért, mert megérdemelte volna, hanem Jézus kereszten elvégzett váltságáért, melyre mindnyájan rászorulunk.

Újra magányos évek következtek. S Réka a munkájában talált kiteljesedést. Szerette, amit csinált. Élvezte a tanítást. Rajzszakkört is vezetett. Gyakran szervezett kiállítást is a gyerekek munkáiból, s azok hálások voltak érte. Ő is festett, rajzolt, amikor ihletett kapott. Önerőből fejlesztette magát. Nyári alkotótáborokon vett részt, új festési technikákat ismert meg, s örömmel készültek a festmények. Voltak kiállításai az ország több pontján, s eladni is tudott a képekből. Kapott sikereket, s ő hálás volt Istennek mindezért. A múltját, bűneit rendezte az Úrral, s érezte az áldást, amit napról napra kapott. Egyedül élt, de Isten mindig ott volt vele. Bármilyen impulzus érte, rögtön megosztotta Urával. Bánatait, örömeit neki mondta el, s mindig kapott választ a kérdéseire. Néha nem azonnal, mert Isten időzítése nem az ember által megélt idő szerint történik. Ezekben a magányos években sokat mélyült Istennel való kapcsolata. Nagyon jó gyülekezetet talált, s ott testvérekre lelt az Úrban. Segítették egymást, erősítették a hitben. Gyermeki módon tudott örülni minden apró örömek, s végtelen hála töltötte be a lelkét. Többeknek elmondta a bizonyágtételét az útkereséséről, megtéréséről, eddigi vergődéseit, bukásait, a helyreállást. Beszélt Isten csodálatos hatalmáról és kegyelméről, amit megélt a mindennapokban. Időnként volt szeretetvendégség is a gyülekezeti házban, kötetlen beszélgetés, öröm és boldogság volt az a nap. Réka gyakran gondolt arra, vajon milyen az örök élet? Biztatásként ezt az ígét olvasgatta: „Amiket szem nem látott, fül nem hallott, s embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek.” Réka otthon folyamatosan

dicséreteket hallgatott, s az internetről ígehirdetéseket. S megtapasztalásait el is mondta másoknak. Voltak hitetlen barátnői is, akik általa jutottak elő hitre, s kezdtek el az Úrral járni. El akarta végezni a hitoktató képzést, fel is vették Sárospatakra és Debrecenbe is. De mivel a képzés nappali tagozaton történt, munka mellett nem tudta megoldani, hogy eljárjon az órákra. S egyre inkább azt érezte, hogy Isten nem ilyen módon akarja használni őt.

Esténként szabadidejében előszedte a régi fotóit, és egy számítógépes programnak köszönhetően igés képeket készített. Azokra írta rá azokat a Bibliai igéket, amelyek megszólították őt, üzenetként érkeztek az Úrtól. Ezekkel lepte meg a barátait, lelki testvéreit, akik örömmel fogadták.

A gyülekezetben többekkel összebarátkozott. Különösen közel került Ildikóhoz, akinek a története elgondolkodtatta Rékát. Ildikó tíz éve dolgozott eladóként egy miskolci üzletben. Kálváriája akkor kezdődött, amikor egy napon közölték vele, hogy el kell hagynia a munkahelyét, ahol mindig jól érezte magát. Biztonságot adott neki az ott megélt családi légkör. Szerette a kollégáit és a teljes bolti környezetet.

Két hónapra rá meghalt az édesapja szívinfarktusban. Ez nagyon megviselte, mert az apja közel állt a szívéhez. Már azt is meg tudta bocsátani, amit gyerekkorban elkövetett ellene: ivott, keveset foglalkozott a gyermekeivel. Felnőttként már harmonikus volt a kapcsolatuk. Másfél hónap múlva az édesanyja öngyilkosságot kísérelt meg, mert nem bírta feldolgozni férje hirtelen halálát. Gyógyszereket szedett be. Napokig élet és halál között lebegett, de sikerült az életét megmenteni. Ildikó ezt nagyon nehezen tudta elfogadni. Sajnálta is az édesanyját, de közben mérges is volt rá.

Aztán a férje, Pisti beleszeretett egy nőbe, akivel együtt szoktak kutyát sétáltatni. Vitte a kis zsemleszínű tacsót, a hölgy pedig vezette a palota pincsijét. Mint később kiderült, a sétáltatás

után az ágyban folytatódott a kaland. Ildikónak feltűnt, hogy a férje mindig jókedvű, amikor a kutyát viszi le a parkba, és igyekszik szépen öltözködni. Egyre több és több ideig tartott a séta, sokszor este tízig. Ildikónak ez borzalmas élet volt, a magányba sülyedt. Félt, hogy végleg elveszíti férjét. A gyakoribbá váló vitáik és a kiabálások egyre jobban eltávolították őket egymástól. Pisti egy napon elköltözött. Ildikó üresen találta a lakást. Kegyetlen magányt és fájdalmat érzett.

Amikor ezt már nem bírta elviselni, a gyógyszerekhez nyúlt. Kb. 70 szem pirulát vett be egyszerre. Ettől elaludt. Egy teljes napig öntudatlan állapotban volt, aztán felébredt. Fáradtságot, gyengeséget érzett, nem volt életereje. Tudta, hogy mit tett. Segítséget kell hívni! Értesítette a mentőket és az orvosi ügyeletet. A toxikológiára került. Ott infúziós kezelést kapott, de a gyógyszerek már felszívódtak. Ott tudatosult benne, mit tett. Ekkor már élni akart. Az orvosok figyelmeztették, milyen káros következményei lehetnek volna ennek a cselekedetnek. Kaphatott volna agylágyulást, vagy leállhattak volna a belső szervei. Átvitték a pszichiátriára. A tudata végig tiszta maradt, de az akut részlegen töltött el másfél hetet. Kimutatták, hogy szűkület keletkezett a vesében, ami bármikor leállhat. Emiatt még napokig infúziót kapott. Ekkor már nagyon el volt keseredve, de végül sikerült megmenteni a veséjét. Az osztályon találkozott egy hívő emberrel, akit Ibolyának hívtak. Neki mondta el, hogy a válságos perceiben az a gondolat zakatolt folyamatosan az agyában: „Te nem veheted el az életedet, csak én!” Ildikó felismerte, hogy Isten szólt hozzá, és tudta, hogy ettől kezdve Ő mindenben átsegíti. Ezt a felébredést csodaként élte meg. Ibolya sokat mesélt neki az Úr Jézus kegyelméről, szeretetéről, gyógyító erejéről. Ekkor Ildikó megfogadta, hogy soha többé nem tesz ilyet, és ezután az Úrnak fog élni. Naponta olvasta a Bibliát, kapott új testvéreket is, akik bízatták és erősítették a hitét. Úgy gondolta, hogy új, boldogabb életet tud majd kezdeni. Sokat imádkozott és érte is sokan imádkoztak. Érezte, hogy támadja erősen a sátán, de azt is tudta,

hogy az Úr vele van és nincs oka a félelemre. Felépülve elkezdett gyülekezetbe járni és részt vett a bibliaórákon is. Mindent elmesélt a férjének, aki már visszaköltözött a közös lakásba, és elfogadta Ildikó közeledését Isten felé. Helyreállt a családi béke, megújult a házasságuk. Ildikó hamarosan talált egy olyan munkahelyet, ahol jól érezte magát. Napi, élő kapcsolatban volt az Úr Jézussal. Végtelen hálát érzett a gyógyulásáért, hogy élhet és van feladata itt a földön. Réka is örült a barátságuknak, és szívesen hallgatta a bizonyágtételét.

Tomi is cseperedett, okosodott. Jó tanuló volt, szorgalmas. Elemző, figyelmes a világ dolgaira. A politikához jobban értett, mint az édesanyja. S rettentő jó humora volt. Néha Rékát is meglepte egy-egy poénjával. Nagyon szerették egymást. Ő volt Réka életének értelme, s ezt el is mondta fiának. Egy nap verset is írt róla. Tomi örült neki, s büszke volt, hogy megjelent a vers egy napilapban.

Fiam

Amikor kicsi volt, féltettem és óvtam,
csendben elringattam, ölemben hordoztam.
Könnyes szempilláit csókkal törölgettem,
édes meghittségben elrejtőztünk ketten.

Tapsoltunk, pörgettem, szorosan öleltem,
hagytam, hogy elbújjon, játsszon a közelben.
Szaladtunk a réten, szedtünk vadvirágot,
lassan megismerte a környező világot.

Fülembe cseng most is önfeledt jókedve,
s mennyi anekdota, nagy csokorba szedve.
Ma már nagyfiú lett, megfontolt, önálló,
mesék helyett valós józanságon álló.

Amit nyújt az élet, éljen jól majd azzal,
próbákkal birkózzék erős akarattal.
Most már hadd szárnyaljon, legyen mindig szabad,
a lelki köldökszínér soha el nem szakad.

Réka szerette a munkahelyét. A kollégáival jól kijött, elfogadták egymást. Volt egy különösen kedves kolléganője, Eszter. Ő is hívő asszony volt, három felnőtt lánya élt Miskolcon. Amikor Rékával ketten lehettek, sokat beszélgettek Istenről, Jézus Krisztusról, a hívő élet nehézségeiről és örömeiről. Elmondták egymásnak a megtapasztalásaikat, erősítették egymást a hitben, bátorították egymást a hullámvölgyek idején. Eszter 36 éves korában rákos beteg lett. A kórházi ágyon tért meg. A kezdeti rémületet és félelmet felváltotta a remény és az Isten gyógyító hatalmába vetett bizalom. Megműtötték, és a kemoterápia és sugarazás után meg is gyógyult. Hálásan köszönte meg az Úrnak a gyógyulást. Azóta húsz év telt el, és most is egészséges.

Réka főnöke ateista volt, de tele volt a személyisége értékkel, lelki erősségekkel. Rajongott a családjáért, feleségéért, három felnőtt gyermekéért és unokáiért. Gyakran ő főzött otthon, szépitgette otthonát, még kerti tavat is épített. Rékához mindig jóindulatú volt, szóval tartotta a lányt szomorúságai idején. Gyakran szervezett a kollégákkal főzőcskézést, építette a munkahelyi hangulatot. Megbecsülték egymást.

Aztán eljött az az időszak, amikor Rékának újra hiányzott egy szerető, értő társ. Egyedül érezte magát, és nem volt, akivel megossza életének apró örömeit és bánatait. S időnként tanácsra is szüksége lett volna. Egy olyan társtól, aki belelát létébe, aki ugyanúgy szereti Istent, s egymás hitét erősíthették volna, amikor nehéz idők jöttek.

A magánya elindított egy gondolatsort benne, s azt papírra is vetette: „Hát mégis igaz? Van valaki, aki szeret engem? Én vagyok, akit választott, és engem akar? Hát akkor érdemes volt

mégis... értelme van annak, hogy a világra jöttem? Pedig már azt hittem, hogy felesleges volt... Megtiport álmaim széthullott, apró szilánkjait még megpróbálom újra összerakni. Vagy kár lenne? Inkább álmodjak mást? Ami közös a tiéddel? Álmodjunk együtt! De csak egy keveset először, aztán ha teljesül, majd bátrabb leszek én is. Érted megteszem. Tudod, hogy képes vagyok rá, hiszen ismersz. És engem szeretsz. Csak még én nem tudom, hogy ki vagy...

Az előbb, amikor az órára néztem, egy pillanatra láttam az arcodat. Mosolyogtál. Kedves a mosolyod, mint minden szerelmes férfié. De amikor a szemedbe néztem, te megint visszahúzódtál. Valamiért még nem érett meg az idő arra, hogy megérinthesselek. Biztosan komoly oka van. Pedig már olyan sokat erősödtem, már nem vagyok fáradt, és jó a kedvem. Tegnap még azt hittem, nem is tudok örülni. Pedig ez olyan jó érzés, csak elfelejtettem, hogyan kell. Annyi idő eltelt az óta, amikor utoljára boldog voltam. Mintha nem is én lettem volna. És most újra úgy érzem, mégis jó, hogy reggel felébredek, az arcomat megcirógatja a napsugár, új nap indul, és engem nem vet le a hátáról.

Mennyit gondolkodtam azon, miért vagyok, mért kaptam esélyt itt a földön Istentől, ha mégis elhagyott engem. Ha majd egyszer tényleg, igazán hozzád bújhatok, már tudni fogom. Ugye közel az a perc? Akkor már nem vacog a lelkem többé. Nem didergek, mint a szélben megtört csöpp facsemete. Csak fogd meg két kezem, és töröld le szemem könnyeit. Erőt ad az ölelésed, vagy ha a melledre hajthatom a fejem. Amikor ködfátyol ereszkedik rám, s elfedi előlem a fényt, te vágj a felhőkön ablakot! Mikor a komor sötét elnyomja örömét vágyainknak, nyisd ki a szívem, törd fel a kéréget! Akkor együtt lélegzünk majd, mint akik összetartoznak. Elérem a szakadék peremét, amiből lassacskán, keservesen araszolok fölfelé, és akkor megkapaszkodok erősen. Nem fogok újra visszazuhanni, hiszen te is azt akarod, hogy végre magadhoz szoríthass. Nem nézek hátra, sem lefelé. Abba beleszédülnék. Csak téged érezzelek... Tudom, nem engeded, hogy elveszek. Adj

nekem biztonságot, nehogy összegyűrjön az élet újra, vagy szétáztasson az eső zuhogása, mint egy kint felejtett papírlapot. Érezni akarlak!

Hol vagy? Reggel kerestelek az utcán. Figyeltem a tömeget, hátha felismerlek. És akkor odajössz végre hozzám, és azt súgod a fülembe: „- Csakhogy rád találtam!” Lehet, hogy tényleg ott voltál tőlem egy arasznyira, de valamiért nem vettelek észre. Elmentem melletted, és nem is tudtam. Kerestelek a napsugárban, a villámokban, a szél zúgásában, a rét zöldjében. Már annyira vágyom rád. Talán ha este leszállok a vonatról, te már várni fogsz a megállóban. Egy csokor rózsza lesz a kezeden, felém nyújtod, majd halkán megszólalsz: „- Tudod, minket egymásnak teremtett az ég.” És én boldogan nézek föl rád. Lehet, hogy nem is rózsacsokorral vársz majd, csak egy szál sárga mezei virággal, de úgy még jobb lesz. Nem lesz ünnepélyes az a pillanat, hanem teljesen természetes, mint ahogy az is, hogy együtt megyünk haza közös otthonunkba. Mint ami így van elrendelve a világ keletkezése óta. Fogjuk egymás kezét, összefonódik a lelkünk, és attól fogva együtt díszítjük majd a karácsonyfát.”

Réka ezt az írását is, mint magánügyet, bedobta az asztalfiók mélyébe a többi közé, aztán el is felejtkezett róla.

Egy napon barátnője ajánlott neki egy férfit. Hívő ember volt, Rékától 8 évvel idősebb. Két éve tért meg, s lobogott az Úrért. Találkoztak. De Rékának nem tetszett a férfi modora, személyisége. Önzőnek és mereven erős akaratúnak találta. Nem tűrte az ellentmondást. Budapesten lakott. Kopasz volt, de ezt a tényt Réka még el tudta volna fogadni. Nem is a külseje volt meghatározó a lány számára. Valaha maratoni futó volt, sok versenyt megnyert, és díjakat kapott. A sok edzés, torna és futás meg is látszott a testén. De indulatosnak ismerte meg a telefonban, aki sokszor csak a rosszat látta meg az egyes emberekben. Egyik szombaton eljött Miskolcra, s este elmentek együtt a gyülekezetbe. Ott a férfi biztonyságot tett a hitéről, megtéréséről, az Úrral való

közösségéről. Az emberek szeretettel fogadták. S Réka is úgy érezte, a közös hit közöttük erős kapocs lehetne. Megbeszélték, hogy elutaznak együtt Görögországba, hogy jobban megismerjék egymást. Ott láthatnák egymást fáradtan, elcsigázva, s lakva lehet megismerni a másikat.

Gábor, a férfi később a telefonban elmondta, hogy jön még egy nő, Olívia, aki szintén hívő testvér. S egy másik nő, Anna a lányával, de ők külön utakon lesznek, ők is keresztény életvitel szerint élnek.

Eljött az utazás napja. Réka tele volt reményekkel, örömmel, s már alig várta, hogy megismerje az országot, a várost, még sohasem járt ott eddig. Gáborék Pesten szálltak fel a buszra, amivel Réka Miskolctól utazott. De amikor meglátta Gábort a másik két nővel, rossz érzése támadt. A buszon Gábor egyfolytában Annával flörtölt, alig szólt Rékához. Ez fájt. El is határozta, hogy megszakítja ezt a kapcsolatot. Isten mégis megáldotta ezt az utat, jóra fordította ezt a helyzetet. Olívia látta Réka gyötrődését, és felajánlotta, hogy legyen vele egy szobában, nála még van hely. S így is történt. Réka el is mondta a férfinak, hogy látja, mennyire összemelegedtek Annával, legyenek együtt, ő átadja a helyet nekik. Úgyis külön programokat fognak szervezni. Nem akart velük együtt részt venni a kirándulásokon.

Alig látták egymást a férfivel a tíz nap alatt. Réka kerülte őket. A megbántottságát felváltotta a boldogság, hogy láthatja Parga városát, s megismerhette Olíviát. Ők ketten nagyon jó barátnőkké váltak, s elhatározták, hogy otthon is tartani és ápolni fogják a barátságot. Reggelente együtt imádkoztak, mielőtt elindultak volna a felfedező útra. S Isten bőségesen megáldotta ezeket a napokat. Csodásan sütött a nap, egyre melegedett a tenger, pedig még csak május volt. Tiszta volt az ég, ragyogott a víz. Rékának eszébe jutottak a svédországi emlékei, amikor Carllal együtt úsztak a tengerben. De ezzel a látvánnyal nem tudott betelni. Rengeteg fotót készített, és esténként telefonjáról átküldte őket Tominak. Fiának még tartott az iskola, ezért nem tudta

elkísérni édesanyját. De örült a fotóknak, és jó pihenést kívánt. Nagyszülei felügyelték őt Miskolcon. Velük is beszélt minden nap. Nem értették, hogy miért nem Gáborral van, de nem erőltették a kérdezősködést. Örültek, hogy a lányuk boldog és kicsit oldódott a magánya.

Pargának három strandja is volt, s ők Olíviával mindegyiket felfedezték. Csodálták a Krioneri, Piso Krioneri és a Valtos strand szépségeit. Inkább az árnyékban pihentek, nehogy leégjenek a tűző napon. S időnként megmártóztak a sós vízben. A város a nyaralók számára ideális klímával bírt az év legnagyobb részében: a nyári idő május közepétől egészen szeptemberig ki szokott tartani, melyet csak ritkán szakított meg huzamosabb ideig tartó felhőréteg, vagy esős nap. A sok napsütés, az év zömében szikrázóan kék égbolt, a kellemes hőmérsékletű tenger a mediterrán éghajlat legjavát hozta el Pargára. Márciusban és áprilisban virágba borultak a Parga környéki dombok. Túrázásra, a

környező hegyek megmászására talán ezek a legkalkalmasabb hónapok.

Az Anthousa település fölötti dombon magasodott Ali pasa vára, melyről lenyűgöző kilátás nyílt Parga környékére. Megnézték sötétedés után is, amikor ragyogóan ki volt világítva. Jó volt, hogy még nem kezdődött meg a főszezon, nem volt akkora tömeg. Ebben az előszezonban inkább a nyugdíjasok nyaraltak, fiatalokat, gyerekeket alig láttak. Parga városának egyik legjellegzetesebb látványát a szemközt emelkedő kis sziget adta. A sziget egy kb. 250 méter hosszú földdarab, szélessége 10 és 50 méter között váltakozott. Két szélén sziklás dombok magasodtak, rajtuk fenyvesek zöldelltek télen–nyáron. A templom aprócska kertjében egy kis harangtorony is található volt.

Az Amopouli nevű kis partra a jobb erőnlétben lévők egyszerűen átúsztak, míg mások vízi biciklivel közelítették meg. Egyik nap

Olívia is bátorságot kapott, és egy nagy kerek úszógumi segítségével átúsztatta a vizet. Réka ült a parton, és videóra vette a tenger hullámozását, beleértve a sziget csodáját is. Elégedetten ült a sziklák között, és élvezte a nyári szellő simogatását. Ismerős arcra lett figyelmes. István volt, akit még a buszon ismertek meg. Debrecenből jött. Leült mellé a partra. Megosztották egymással az eddigi élményeiket. Elmondta, hogy tegnap az Anthousa vízesést nézte meg, nagy élmény volt. Réka nem tudta, hogy ilyen látnivaló is van a közelben, ezért elhatározta, hogy megbeszéli Olíviával, másszanak hegyet és nézzék meg a vízesést. Amikor a barátnője visszatért, elmondta, hogy kikkel futott össze: Gábor és Anna feküdtek a napon, összesimulva.

– Legyetek boldogok! – gondolta a lány. Egyszer majd Anna is rá fog jönni, milyen embernek adta oda magát...

Olíviával, mint barátjával, az elmúlt hónapokban Gábor sok mindent megosztott, amikről Réka csak most szerzett tudomást. Kiderült, hogy benne van a lakásmaffiában, és volt egy garázsa, amit kétszer adott el két különböző embernek. Innen folytak be azok az összegek, amelyeket ő Isten áldásának gondolt. S most rendőrségi eljárás is folyik ellene.

De Réka tudta, hogy Isten a bűncselekményekre nem adja az áldását. Inkább a sátán kísértései ezek, s próbatételek Istentől. Örült, hogy nem került szorosabb kapcsolatba a férfival. Ezt imában meg is köszönte az Úrnak.

Másnap útra keltek, hogy sétáljanak Olíviával a hegyen. A Parga – Anthousa vízesés távolsága kb. 7 kilométer volt. Olajfaligetekken és citromfák között haladtak el. Még narancsot is találtak. Érett már a sárgabarack is, ami elképzelhetetlenül finom és zamatos volt. Elérkeztek egy vízimalomhoz. Ott ültek le uzsonnázni. Réka már fél éve cukormentes diétán volt, egyáltalán nem fogyasztott olyan élelmiszert, amiben cukor volt. Sem mézet, sem édesítőszert. Azt olvasta, hogy a szervezetben lévő gombákat a cukor és más szénhidrátok táplálják. Helyette olajos magvakat nassolt, mogyorót, mandulát, tökmagot és hasonlókat. Amikor

rátört az édesség utáni vágy, gyümölcsöket evett: banánt, mandarint, szőlőt, és mindenféle idénygyümölcsöt. Most is azt hozott magával. Nem volt gondja a súlyával, mert az utóbbi időben lefogyott öt kilót, a cukormentes táplálkozásnak köszönhetően. Már nem szeretett volna többet fogyni, ezért odafigyelt, hogy legyen nála mindig ennivaló. Most is extrudált kenyeret ropogtatott.

Egy gyalogösvényen jutottak el a több méter magas vízeséshez. A vízhozam legtöbbször még nyáron is bő szokott lenni, és sebesen zuhant alá a magaslatról. Rékának egy pillanatra honvágya támadt, amikor eszébe jutott a Lillafüredi–vízesés. Kedvenc helyük volt az Tomival.

Réka és Olívia este gyrost vettek egy étteremben, nagyon finom volt. Ott találkoztak újra Istvánna. A férfi megkérdezte, hogy nem jönne-e el vele holnap a Lichnos strandra, ami 4 km-re van Pargától, és egészen különleges. Örömmel mondtak igent.

A környék egyik leghosszabb tengeröblét magas dombok vették körül, széles fővenyén egyszerre több száz nyaraló is kényelmesen elfért.

Lichnos Pargától alig 4 kilométerre, déli irányban feküdt, a főútról ágazott le ide a kanyargós aszfalt – nyári szezonban kis hajók is hozták a nyaralókat a város kikötőjéből. Lichnos északi oldalán, a hús árnyat adó fák alatt kemping is működött, saját strandszakasszal – a fenyők és olajfák alatt egyszerre akár 150 sátor felállítására is volt lehetőség. A strand teljesen kiépített partszakasz volt, napernyőkkel és napágyakkal gazdagon ellátva. A fürdőzők mögött bárkat, tavernákat, és több szállodát is láthattak, ahol a forráságban különféle frissítőket és ételeket lehetett vásárolni. De ők a maguk készített szendvicsekből falatoztak. Nem volt rossz, és sokkal olcsóbban megúszták az étkezést. Kerestek egy jó árnyékos helyet, ahol letáboroztak. A kiterített gyékényeken pihentek egy keveset, majd a vízbe vetették magukat. Jól esett az úszás, de Réka hamar befejezte, mert fázott.

Aztán következett a napozás. Három görög, tetovált fiatalember táborozott le mellettük. Nemsokára angolul tudatták velük, hogy keljenek föl, mert egy kígyó halad feléjük. Tényleg gyorsan magukhoz tértek. Nézték a kígyót, amíg elmerült a vízben. Aztán a parton sétáltak, amikor egy különleges halat vettek észre. Türkizkék színe volt, olyan 50 cm-es lehetett, és a víz felszínén úszott. Valamit tartott a szájában, majd a mélység felé vette az irányt.

Réka hálásan gondolt arra, hogy Isten milyen csodálatos világot teremtett. Mindig ámulattal töltötte el az univerzum szabályossága, a Földgolyó kivételes helyzete és a rajta lévő élővilág.

– Köszönöm, Úr Jézus, hogy mégsem vetted el az életem, amikor kértem... Most már élni akarok! Örülök, hogy megláthattam ezt a fantasztikus tájat... hogy egészséges vagyok és a fiam vár haza...

A parton fekvő beszélgettek. István teljesen megnyílt előttük. Elmondta, hogy 36 országot járt már be, 43 éves kora óta nem dolgozik, csak a világot járja. Azelőtt dolgozott Németországban és Ausztriában, onnan is kap nyugdíjat. Valaha tőzsdézett is, jól megy sora. Aztán valahogy a bűn kérdésére terelődött a beszélgetés, mire megjegyezte:

– Én nem vagyok bűnös. Nem szoktam vétkezni...
Erre Réka megjegyezte:

– Akkor te egy ritka világpolgár vagy, mert minden ember bűnben jön a világra, és egész élete során bünt követ el. Itt vagyok például én. Nálam nagyobb bűnös talán nincs is. De az Úr megbocsátotta a vétkeimet, és átformálta az életemet. Kölsönösen szeretjük egymást.

– Hát, mondjuk nálam is ott vannak a nők... Szeretem őket. Főleg a fiatal Távol–Keleti nőket. Azok teljesen felforrósítják a vérem...

– Na tessék! A paráznaság nem bűn?

– Én? Parázna? Na ne mondjátok... - és hitte is, hogy így van.

Aztán tovább mesélt: Hogy milyenek a prostituáltak Malajziában, a Fülöp-szigeteken... Hogy neki ez mennyi pénzébe kerül. Van, hogy egy egész hétre kibérel egy fiatal 16 éves lányt, és az egész héten kiszolgálja őt. 30 éves korukig ez a szakmájuk.

– És mi történik azzal, aki már 31 éves?

– Az általában öngyilkos lesz...

Egészen beleélte magát az élményei elmesélésébe... Hevesen gesztikulált és vörös lett az arca. Vajon hány démon él benne? Egy légiónyi? Még jobb is, hogy nem tudják.

Réka elgondolkodott: ez a férfi olyan intelligens, megnyerő, udvarias, barátságos, ártatlan képű. Választékosan, finoman beszél. Még őt is megtévesztette volna, ha nem árulja el a gyenge pontját. Senki sem gondolhatta volna róla, hogy ennyire nagy bűnben leledzik. Elárulta, hogy több, mint 200 nője volt 17 éves kora óta. A Fülöp-szigeteken hét nő kényeztette egyszerre. De Réka örült, hogy megismerhette, mert sok értéket is felfedezett benne. Nagyon jó rálátása volt a világ dolgaira, művelt és okos volt. Nem félt tőle. Megkedvelte, de azért bizonyos távolságtartással.

Ekkor Olíviára nézett. Ő hófehér arccal közölte, hogy rosszul van.

– Nem tudok most veletek hazagyalogolni. Felülök egy hajóra, ami majd átvisz Pargára.

– Én is veled megyek!

– Én egyedül is haza találok. – mondta a férfi.

Olívia szédült és hányingere volt, de kibírta a hajókázást. Senki sem kérte tőlük a hajójegy árát. Most mi legyen? Lépjünk le angolosan?

– Nem tehetjük! – mondta Olívia. - Nem engedhetünk teret az ördögnek. Így is veszettül támad.

Az utazási irodában kifizették a 10 eurót, a hajójegy árát.

Olívia a városban még három alkalommal hányt. Tudták, hogy szellemi támadások alatt vannak, és az ördög nem alszik...

Olívia még reggel is szédült kicsit, és aludni akart. István meghívta Rékát, hogy együtt strandoljanak újra Lichnoson. Elfogadta a meghívást. Egész úton beszélgettek. Réka is megnyílt a férfi felé. Feltárták egymás előtt a régmúlt életüket és a reménységeiket. Arra vigyázott, hogy a férfi ne érjen hozzá, ne közeledjen. István ezt megértette és tudomásul vette. Sokat nevettek.

– Tudod, én azért szeretem a Bibliát, mert abban az is le van írva, ami rossz és gonosz. Isten megmutatja sok embernek a gyengeségeit is. Itt van például Lót és lányainak története. És mesélt... Aztán Noéről, aki alkoholos befolyásoltság alatt rútul viselkedett. Vagy Mózesről, aki embert ölt. Jákobról, a csalóról. Dávidról, a paráznáról és gyilkosról. De mindegyik a hit hőisévé vált, Isten át tudta formálni őket teljesen. Ehhez kellett az ő engedelmes odaadásuk is az Úr felé. Én is szeretném, ha Isten használni tudna engem.

– Hagyd már azt az Isten dolgot... Én csak jól akarom érezni magam, és kész. Carpe Diem! Élj a mánap!

– Nekem az nem megy. Nem akarom elveszíteni az örök életemet, az üdvösségemet. Ez a reménység visz át életem nehéz szakaszain.

– Pedig hozzám jöhetnél feleségül. Nekem ilyen karakteres nő kell, amilyen te vagy...

– Neked ott vannak azok a nők, akik futnak utánad...

– Ezt elismerem...sokan vannak.

Aztán azt is elmesélte, hogy odahaza Debrecenben van egy élettársa is, aki mindent tud róla, az életmódjáról. Elfogadta, hogy István gyakran utazik, távol van és prostituáltakkal tölti az időt. Nem is vágyik arra, hogy elkísérje az élettársát az útjaira, mert otthon van egy kis gazdasága, sok állat él benne: tyúkok, kacsák, kecske, kutya, macska. Ki adna enni nekik, amíg ő távol van? Kölcsönösen jó volt ez így nekik.

István elment úszni, Réka egyedül maradt a gondolataival. Amikor a férfi visszajött, Réka szédülni kezdett. Imádkozott a gyógyulásért és egy negyed óra múlva el is múltak a rosszulletei.

Amikor este hazaért, Olívia már jobban volt. Átaludta az egész napot. Délután sétálni ment Judittal, akivel a buszon ismerkedtek meg. Megnézték Judit szállását, ami nem a Babos Apartman volt, ahol ők laktak, hanem az Alexia. Gyönyörű rálátás nyílt a tengerre. Ők csak a háztetőkre láttak rá, de ez nem vette el a kedvüket.

A város zezugos utcáin Réka bizony néha eltévedt. Pár napig teljesen Olíviára támaszkodott a közlekedésben. Gyakran találkoztak pópákkal, akik kiültek a teraszra és sétáltak az utcán. Itt szinte mindenki ortodox vallású volt. Egyetlen migránssal sem találkoztak, pedig tudták, hogy az ország más területein sokan vannak. Így félelem nélkül csodálhatták a város esti fényeit. Estére mindig megélénkült a város. Előjöttek a fiatalok is. Szórakoztak, étteremben vacsoráztak. Aztán Rékáék számára elérkezett az utolsó nap. Nagyon hamar eltelt ez a hét. Hiszen még csak most érkeztek... S máris utazhatnak haza. De addig is tartalmasan

akarták eltölteni az utolsó napot. Ebédre burek-et vettek, egy szerb ételt. Olajjal kisütött tészta volt ez, sós túróval töltve. Nagyon megkedvelték.

Aztán elindultak hátizsákjaikkal egy hegyre fel, aminek nem tudták a nevét sem. De ami fent a csúcson fogadta őket, arra álmukban sem gondoltak. Egy ortodox kápolna volt, szépen rendben tartva. Volt harangja is, de igazán a kilátás volt lenyűgöző. Mindhárom pargai strandra ráláttak, s a tenger végtelenjére. Amikor lefelé sétáltak, Olívia megkérdezte: – Ismered azt az éneket, hogy „Az Úr csodásan működik...?”

– Ezt szoktam énekelni a zuhany alatt állva...
És elkezdtek:

„Az Úr csodásan működik, de útja rejtve van,
Tenger takarja lábnyomát, szelek szárnyán suhan.
Mint titkos bánya mélyében formálja terveit,
De biztos kézzel hozza föl, mi most még rejtve itt.

Bölcs terveit megérleli, rügyet fakaszt az ág,
Bár mit sem ígér bimbaja, pompás lesz a virág.
Ki kétkedőn boncolja Őt, annak választ nem ad,
De a hívő előtt az Úr megfejtí önmagát.

Ne félj, tehát, kicsiny csapat, ha rád felleg borul.
Kegyelmet rejt, s belőle majd áldás esője hull.
Bízzál az Úrban, rólad Ő meg nem feledkezik,
Sorsod sötétlő árnya közt szent arca rejtezik.”

Csengő hangjuk betöltötte az erdő csöndjét. Senki sem járt arra rajtuk kívül. S ők beszélgettek. Réka megjegyezte, hogy mostanában úgy tapasztalta, elfogytak a lepkék. Valamikor gyermekkorában sokat fogott egy lepkehálóval. De ma már alig látni pillangót. S ekkor szólt Olívia:

– Nézz a lábadra! Fotózz!

S tényleg! A lábára szállt egy szép sárga pillangó. A fénykép is jól sikerült. Jó az Úr!

Ezzel az örömmel lépkedtek tovább.

– Úgy gondolom, István számára már lehet, hogy nincs bocsánat... Túllépett egy határon. – vetette fel e témát Olívia.

– Szerintem számára is lehet még kegyelem. Olvastam egy könyvet, az volt a címe, hogy Egy guru halála. Nekem kettő van otthon belőle, majd odaadom az egyiket neked. Egy jógiról szól, aki Isten megváltó kegyelme után az Úr használható munkása lett. Ha számára is volt megváltás, miért ne lehetne István számára is? Egy kicsit megszólalt benne a lelkiismeret hangja tegnap. Persze nehéz megbánni azt, ami őt jó érzéssel tölti el. Neki most ez élete értelme, s még nem is akar szabadulni. Imádkoznunk kell érte.

Este szomorúan csomagolták össze a pakkjaikat, hogy reggel útra készen legyenek. 9 órakor kellett elhagyniuk a szállást. Az utazási iroda nagyon profin megszervezett mindent. Kocsival szállították a buszhoz a csomagokat. Indulásig még volt négy óra szabadidejük, és ők elindultak még egyszer megfürödni a tengerben. Elbúcsúztak Istvántól is, aki még maradt egy hetet. Megígérte Rékának, hogy írni fog és beszámol a pargai emlékeiről. S innen hazamegy pár hétre Debrecenbe, majd irány Indonézia! Így kell élvezni az életet!

Rékának most Tomi jelentette az életet, és már hiányzott neki. Alig várta a viszontlátást és megfogadta, hogy ebbe az országba még egyszer visszajön Tomival. Csak másik városba, másik partra. Hogy új élményekkel, látnivalóval gazdagodjon.

Hazafelé élvezte a táj szépségét. Az ablaknál ült, és sokat fotózott. Még Erdélyben sem látott ekkora hegyvonulatokat. Rízsízföldeken utaztak át. Az utat famagasságú leanderek övezték. Rózsaszín, fehér virágukkal pompás látványt nyújtottak. Macedóniában még magasabbak voltak a hegyek. Sok alagúton is átmentek. Aztán besötétedett. A buszban filmet néztek. Rékát nem igen érdekelte a film, inkább örült volna a gyönyörű táj látványának, de minden sötét volt. Alig tudott aludni egy-két órát.

Szerbiában érte a napfelkelte. Örült, hogy megcsodálhatta. Otthon ritkán láthatott ilyet. Minden határnál sokat kellett várakozni. Mi lesz még itt főszezonban? S ilyenkor a várakozás perceiben magában egy éneket dúdolt: „Nincs oly sötét, nagy vihar, mit le nem csendesít. Nem lehet oly bánatod, amin Ő nem segít...” Megköszönte Istennek ezt a csodát, amit ajándékba kapott.

S otthon újabb magányos évek következtek. Időnként rátört az elhagyatottság és az egyedüllét, de nem adta fel, hogy egy hívó társra találjon. „És monda az Úr Isten: nem jó az embernek egyedül lenni, szerzek néki segítő társat, hozzá illőt.” (1Mózes 2,18)

Réka a gyülekezetben érezte jól magát, és időnként festett, kiállított, agyagozott, tanított. Próbálta az egyedüllét pozitív oldalát nézni: nem kellett körülugrálnia senkit, szabadsága volt mindenben. Tomi már önálló volt, megállta a helyét az iskolában és a családi életben is. Nyírta a fűvet, locsolta a növényeket, együtt sütöttek pogácsát, megnyírta a sövényt, megjavította az elromlott kerékpárt. Sokszor kérés nélkül is elvégezte a munkát. Meglátta, miben kell segítenie. Közgazdasági szakközépiskolába járt Miskolcon. Szerette a szakmáját. Minden reggel biciklivel járt iskolába. Sportolt is: teniszezett és úszott. Nem volt sok barátja, de azokat megbecsülte és ápolta a kapcsolatait. Szabadidejében a számítógép előtt ült, mint minden mai fiatal. Érdekelte az informatika. Később felvették a Miskolci Egyetemre gazdasági–informatikus szakra. Nagyon sokat tanult. Réka néha már féltette, nehogy túlságosan kiboruljon a sok tanulástól. Édesanyja már nem tudott neki segíteni, mert ezekhez a dolgokhoz ő nem értett. Még csak nem is érdekelte. Réka elgondolkodott azon, vajon kitől örökölte Tomi ezeket a képességeket? A színész apjától biztos nem, meg a művészeti érdeklődésű anyjától sem. Nem is szeretett a fiú rajzolni, festeni pláne, és a fotózás sem vonzotta. De nagyon ügyesen hajtogatott origamit. Ezeket a darabokat ő találta ki és valósította meg. Réka pedig összegyűjtögette az elkészült

papírcsodákat. Hogy mindig legyen valami, ami a fiához köti. Eszébe jutott, hogy amikor Tomi kicsi volt, másodikos elemi iskolás korában elkezdett regényt írni. Óriás roncsok volt a könyv címe. Tomi lerajzolta a Titanicot, a Britannic-ot, az Olympic-ot, végül a Normandi hajóóriásokat. Aztán jó nagy ákom-bákom betűkkel röviden azt is leírta, mi történt ezekkel a hajókkal. Réka még ma is őrzi ezt a számára csuda értékes könyvet. A fiát nagyon érdekelte a hajózás és a nagy hajókatasztrófák. Egyszer ő is tervezett egy óriás hajót, Ezüst nyíl-nak nevezte el. Ezt a rajzot Réka a fürdőkád felé akasztotta, mely a mai napig a fürdőszoba díszé lett.

Aztán eljött a nyár, egy nyári alkotótábor. Évek óta minden augusztusban elment, hogy fejlessze tudását. Már a legtöbb résztvevővel évek óta ismerték egymást, és örömmel festettek együtt. De az idén volt ott valaki, akivel most találkozott először. Jánosnak hívták. Eleinte meg sem merték szólítani egymást, de titokban sokszor pillantottak egymásra. Ő művész volt a javából. Verseket írt, regényt is és gyönyörűen festett. Az esti szabad, kötetlen programok alkalmával pedig elkezdtek beszélgetni. Tanácsokkal is ellátta Rékát, amikor egy-egy új festészeti technikát próbáltak ki. Réka ábrándozni kezdett: Hát mégis érdemes volt várni ennyi ideig? Talán több is szövődhet közöttük, mint barátság? Az utolsó napon, a táborzáráskor már úgy búcsúztak el egymástól, hogy mindketten tudták, az elválás nem örökre szól. Alig várták a viszontlátást. Aztán két nap múlva a férfi meghívta Rékát egy vacsorára Miskolcon. Megneveztette a lányt, csupa öröm volt az együtt töltött idő. Nagy beszélő volt, szívesen mesélt. Volt egy tíz éves kislánya, Misi. Később összeismerkedtek a gyerekek is, és Réka bemutatta fiát a férfinak. János is elvált volt, de szoros baráti kapcsolatot tartott fenn volt nejevel, a fiuk érdekében. Volt feleségével együtt ünnepelték meg a gyermekük születésnapját, a névnapokat, ballagásokat. Az iskolai szünetek idején egyeztették a programokat, hogy Misi melyik héten kinél töltsen a vakációt. Így a kisfiút nem viselte meg a válás, mindkét

szülőhöz kötődött. Soha egy rossz szót sem szóltak egymásról, Misi előtt főleg nem. Egyszer még színházba is elmentek közösen.

Réka Carlt már egy éve nem látta. Tomi sem. Carl néha azért felhívta a fiát, és az ünnepeire küldött ajándékot. Időnként Tomi is elutazott Svédországba, ahol az apjánál szállt meg. Carlnak már volt az új feleségétől egy kislánya is, Gréta. Tomi ottlétekor a nagyit is meglátogatták, aki elhalmozta az unokáját sok ruhával és könyvvvel. Szerencséseknek mondhatták magukat, mivel nyelvi nehézségeik nem voltak. Tominak magyar volt az anyanyelve, de az apjával svédül beszélt, és jól tudta az angolt is. Később ennek nagy hasznát vette.

Réka és János között egyre szorosabbá fonódtak a szálak. Megnézték együtt a tiszadobi kastélyt, elutaztak a Zempléne várnéző körútra: Füzér, Regéc, Boldogkőváralja. János megfogta Réka kezét és így sétálgattak. Rékának nagyon jó volt érezni a férfi közelségét. Szerette az illatát, és az ölelés melegét. Azelőtt mindig irigykedve nézte azokat az „öregeket”, akik kézen fogva sétáltak még ebben a korban is az utcákon. Tudták, érezték, hogy a másik szereti őket. S most átélhette ő is. Amikor Rá gondolt, nem pusztán az eszébe jutott, hanem a lelkébe. Mert nem az esze gondolt rá, hanem a lelke. Nem csak egy-egy kósza pillanatra, hanem folyamatosan. Nem csak tudta, hanem érezte ezt. Nem gondolat volt, hanem érzés. Nem volt közöttük távolság, hanem közelség. Álmába beköltözött a valóság, és az ünnepnapok mellett meglátta a hétköznapiakat is. Rájött, hogy a magány ellentétpárja nem az, hogy nem vagy egyedül. Hanem a meghitt közelség.

Azelőtt Rékának volt egy kis enyhe depressziója, amit a magány okozott. Úgy érezte, gondban van, s valami a földre kényszeríti. A szikrázó napsugarat is szürke színben látta. Ködfátyol ereszkedett rá, s takarta előle a fényt. Komor sötét nyomta el létezése örömét. A csoda, amire várt, egyre csak késett. S íme, most megérkezett. Mivel ilyen hosszú ideig várt rá, most annál inkább tudta értékelni. Erőt merített abból, amikor János megfogta a két kezét. Nyugalomra talált. S már nem hiányzott

semmi más. Egymás kezébe tették legszebb álmaikat, csokorba szedték legszebb vágyaikat, megismerték egymás lényét, annak erősségeit és árnyait is. Lelkük összeért, s együtt repültek a sóhaj szárnyain. Réka egész lelke tudta, mit jelent a bánat, de most megérezte ízét a boldogságnak. Mosolyt varázsoltak egymás arcára. Egy érintés is tűzforró tudott lenni, s ilyenkor Réka megáradt folyónak látta magát, aki kilép a medréből. Összeszedték egymás vágyait, s azok szép lassan beteljesedni látszottak. Kevés volt a szó, s izzott a gondolat. Szabad lett az akarat, s ők repülni vágytak.

Felgyújtották egymásban a lángot, ami már alig parázslott. Azt hitték, rég elégett, s csak a hamuját sodorja tovább a szél.

Szívük tüze újra lobogott, csak egy kis friss szellőtől kapott lángra. S ezt őrizték mindketten, mint értékes kincset.

Réka szerelmüket egy szélben lengedező harangvirághoz hasonlította. Annak is, amikor a magja a földbe hullott, öntözésre, ápolásra volt szüksége. S a földből kibúvó kis csíra még olyan törékeny, ami ha nem kap elég esőt, elpusztul idő előtt. De jó talajban erős gyökeret ereszt, szárba szökken, s fénylik a ködben. Buján virágzik, mosolyra fakadnak a szirmai, s termést is érlel. Óvni és vigyázni kell, akkor őszinte, pompázik. Színes, sokrétű, csábító, illatos. Friss harmat táplálja, újjá éled a hűvös éjben, fénylő mécsvilág a sötétben. S kitartó, nem töri meg a szél. Évről évre szebben virágzik.

Réka érezte, hogy új esélyt kapott Istentől, akihez annyit fohászkodott. Megfordult vele a világ. Mi eddig bántotta, elfeledte. A múlt keserve ködbe veszett, már nem kísérté éjszakákon át... Reménnyel telt meg lénye, lelkének zsendült tavasza. A férfival összefonódott lelkük egymásért kiáltott.

János presbiteri tisztséget töltött be a miskolci Avasi templomban. Innentől Réka is oda járt istentiszteletre. A férfi vezetője volt egy művészeti csoportnak. Lelkiismeretesen összejártak az alkotók minden hétfőn a miskolci Kós-házban. Ilyenkor mindenki bemutatta, mit alkotott az elmúlt héten,

felolvasó estek voltak, és közös kiállításokat szerveztek. Réka is bekapcsolódott ebbe a közösségbe, és nagyon jól érezte közöttük magát. Nyaranta Tarcalon szerveztek író-tábort, Kisgyőrben képzőművészeti alkotótábort.

A kisgyőri alkotótáborba együtt mentek el. Ez a Bükk lábánál elterülő kis falu mindig csodálattal töltötte el Rékát. Szép volt a fekvése is, kis dombok és völgyek váltogatták egymást. Egy olyan természeti értékekben gazdag, dél-bükkaljai település, ahol a történelem, a hagyomány, a kultúra, a művészet megannyi arca jelen van. Magasba emelkedő templomtornyával, tartalmas programjaival, rendezvényeivel, természeti szépségeivel biztosítja az itt élők nyugalalmát, és teszi feledhetetlenné az ide látogatók számára a községet. A faluban minden évben fafaragó tábort is szoktak rendezni, és az elkészült faszobrok ottmaradtak a településen. Készítettek egy hatalmas betlehemet tornyokkal, jászollal, a szent családdal, pásztorokkal. A szabadtéri színpad is faragott fából készült, és az aradi 13 vértanú emlékműve is. Minden vértanúra kopjafák emlékeztettek. Még a piac is gyönyörű fafaragásokkal készült. A patak hídjának korlátjai és kandeláberei is lenyűgözték Rékát. Tetszett a kálvária megjelenítése, és a trianoni tragédiára emlékeztető műemlék is. A faragott buszmegálló is a művészek keze munkáját dicsérte. És ami a legfontosabb, senki nem rongálta meg ezeket a műemlékeket. Vigyáztak rájuk, óvták azokat.

János neves festőművészt bízott meg az alkotótábor vezetésével. Profi kezek adtak tanácsot a festők számára, mindig új technikákat ismerhettek meg. Élvezettel készültek a művek. Réka festett egy szilvaskertet, ahol két nő szedte a gyümölcsöt. Készített még egy baromfiudvart megjelenítő festményt, amelyben 11 tyúk kapirgált a szemétdombon, háttérben fenyves erdő látszott. Mindenki megfestette a miskolci Diósgyőri várat, és egy őszi fasort modern stílusban. Nagyon jó, családias volt a hangulat, esténként meghívást kaptak a református lelkész otthonába finom vacsorára, ahol még szalonnát is sütöttek. Étkezés előtt elmondták

az asztali áldást, és a végén dicséreteket énekeltek. Kirándulást is szerveztek a közeli fenyves erdőbe, ahol tobozokat és gombát gyűjtöttek. Misi is elkísérte apját a táborba, és ő is megpróbálta a festést. Az alkotók pátyolgatták a fiút, hogy legyen sikerélménye. Sok tanácsot kapott tőlük, hogyan lehetne jobb a műve. S ő hálás volt ezért, jól érezte magát. Réka mindent lefotózott, a tájat, a szobrokat, s hangulatképeket az alkotásról. Otthon elégedetten nézte újra a képeket. Csak azt sajnálta, hogy Tomi nem jött velük, őt cseppet sem érdekelt a művészet ezen ága.

Aztán közösen mentek el egy alföldi településen lévő egy hetes keresztény gyermektáborba. Kb. 70 gyermek látogatta meg a napközis tábort. János a tanításban vett részt, Réka pedig kézműves foglalkozásokat tartott a gyerekeknek. Rajtuk kívül még tíz tanító, segítő felügyelte a foglalkozásokat. Igehirdetés után lehetett festeni papírra, kőre, fára. Karkötőket is készítettek, volt gyöngyfűzés, kis ajándéktárgyak elkészítése. Lehetett asztaliteniszezni, csocsózni, focizni, úszni az uszodában. Volt énektanítás, közös imádságok. A gyerekek lelkesen vettek részt mindebben. János az imádkozásról beszélt: „Amikor imádkoztok, ne úgy tegyétek, mint a képmutatók, akik a zsinagógákban és az utcasarkokon szeretnek imádkozni, hogy mindenki lássa őket! Igazán mondom nektek: a teljes jutalmukat megkapták. Te viszont, amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, zárd be az ajtót, és imádkozz titokban! Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd! Amikor imádkoztok, ne beszéljétek sokat, mint a nem zsidó emberek, akik azt hiszik, hogy hosszú imájukért hallgatják meg őket! Ne utánozzátok őket! Atyátok jól tudja, hogy mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek tőle.” (Lukács 11, 2-4) Hasznosan telt el az egy hét, lelkileg felfrissülve tértek haza.

Aztán egy év múlva János megkérte Réka kezét. Tudta, hogy boldogan mondana igent, de előbb ezt még meg akarta beszélni az Úrral. Imádság során kérte Istent, hogy mutassa meg, hogyan döntsön ebben a kérdésben. Nem akart még egyszer

felelőtlenül belemenni egy újabb rossz házasságba. S az imádsága után abban a pillanatban pittyegő hangot hallott a telefonján. Láttá, hogy Jánostól kapott egy üzenetet. És egy Istentő jövő belső hang ezt mondta: „Íme a férfi, akiért imádkoztál.” Megköszönte az Úrnak a gyors választ. Úgy érezte, hazatalált. Ő és a férfi már összetartoztak. Amikor távol voltak egymástól, verses formában leveleztek. Csak úgy sorjáztak a szép szerelmes versek. Isten bőségesen megáldotta ezt a házasságot. Azt tervezték, hogy közös gyermeket is szeretnének, de az nem sikerült. Miskolc–Tapolcán vettek egy tágas, kétszintes házat, és négyen éltek benne: a házasság és a két fiú. Misit is az apja nevelte. Így egyeztek meg a volt feleségével.

János elmesélte, hogyan mentette meg az ő életét is az Úr. Három évvel ezelőtt a jobb veséjében találtak egy rosszindulatú daganatot. El kellett távolítani, és azóta egy vesével él. De a daganat nem terjedt át más helyre a szervezetében, és nem is újult ki. Azóta visszatért a régi kondíciója, egészséges.

Odaadón szerette Rékát, és az viszont. A férfinak szokása volt, hogy apró tárgyakat, édességet rejtett el a lakás különböző pontjain. Aztán Réka takarítás közben rátalált azokra, és nagyon boldog volt. Kis üzenetek várták mindenütt, amelyben a férfi tudatta vele, mennyire szereti. Gyakran hozott haza virágot, néha a mezőn szedte.

Réka egy napon vásárolt egy naplót. Elhatározta, hogy számba veszi, mi mindenért lehet hálás Istennek, milyen csodás lehetőségek voltak az életében. Egész éjszaka írt. Gondolatban újra átélte, mi mindent kapott az Úrtól, s békességgel a szívében vetette papírra gondolatait.

Csodás lehetőségek az életemben

Az első csodás lehetőség az életemben, hogy megszülettem. Lehetett volna másként is...

Jöttem...
Mint hirtelen kipattant gondolat,
megszülettem.
Hullott rám az első hó:
fénylő – fagyos útravaló.

Hegyeket, völgyeket bejártam,
itt– ott elidőztem, meg– megálltam.
Láttam kopár csúcsokat–
lelkem körött rácsokat.

Virágos, buja réteket,
szívemből kitörő fényeket.
Alattam vándorló felhőket,
magasba repítő szellőket.

Aludtam sűrű, fojtó szmogban,
felébredtem csobogó pataokban.

Voltam szög, amely tükröt tartott.
Bezárt lepke, mi szárnyaival csapkod
utat keresve a szabadba:
onnan estem karjaidba.

„Általános iskolás koromban óriási tudásszomj élt bennem, igyekeztem majd minden területen kipróbálni magam. Hosszú volt az útkeresés, amíg rátaláltam önmagamra. Nagyon szerettem sportolni, főleg futni, úszni és kézilabdázni. Szinte minden sportversenyen ott voltam, és helyezést értem el. Lelkesen rajzoltam, a rajztanárom biztatott, hogy majdan ezen a területen induljak el, amikor pályát választok. Legkedvesebb tantárgyam a matematika volt, otthonosan mozogtam a számok világában. De leggyakoribb szabadidős tevékenységem az olvasás volt gyermekkoromban is, és ma is az. Elbűvöltek a ritmusos, csengő

gyermekversek, az érzelmekkel átszőtt, gondolkodásra sarkalló, vagy humoros történetek, a világnézetemet bővítő, történelmileg hiteles, vagy teljesen abszurd regények és a mesék világa. Akkoriban fel sem ötlött bennem, hogy egyszer majd én is írni, vagy festeni fogok. De észrevettem, hogy írásban könnyebben ki tudom fejezni magam, mint szóban. A legtöbb gyerekkel ellentétben élveztem a fogalmazás órákat, ilyenkor szabadjára engedtem a fantáziámat. Emlékszem, tíz évesen azt a feladatot kaptuk, hogy képzeljük el, milyen lesz az életünk, amikor harminc évesek leszünk. Az akkori vágyaimból sajnos nem sok minden vált valósággá. De azért még konokul jobbra várok!

Nyolcadikos koromban megtapasztaltam, hogy a kitartó munka eredményes lehet. Két teljes hónap minden szabad percét egy pályázat írásával töltöttem. Kőrösi Csoma Sándor emlékére írtak ki természetkutató pályázatot. Az első kérdés így szólt: – Mit tudsz a székelyekről? Aztán belemélyedtem Kőrösi Csoma Sándor életrajzába, megismertem a könyveken keresztül Indiát és Tibet világát. Jutalmul tíz napig Csillebércen táborozhattam. Ez volt az első eset, hogy a saját munkámmal értem el valami kézzel foghatót, és közben még élveztem is a bűvázkodást. Később a középiskolában történelem órán megkérdezték, hogy milyen nyelven beszélnek a székelyek? Ketten tudtuk a választ. Akkor vált világossá, hogy itt az oktatással és múltunk ismeretével bajok lehetnek.

A nyári néprajzi táborokra szívesen gondolok vissza. A Herman Ottó Múzeum szervezésével néprajzi gyűjtéseket végeztünk Cigándon, Pácinban és Tiszakeszin. Sokat tanultam az ott élő idős falusi emberektől. Képet kaptam a hitvilágukról, boszorkányhistóriákat meséltek, feltárták a helyi népszokásokat. Éveztem, hogy szabadon becsöngethetek bárkihez, és szívesen elbeszélgetnek velem és társaimmal az emberek.

Arany János balladáit azért olvastam el, mert pályázatot írt ki a gimnázium, ahová jártam, illusztrációk készítésére. Az Árva fiú c. balladához készítettem rajzot, második helyezett lettem. Faltam

a könyveket. A nyári szünetben volt olyan hónap, hogy 30 nap alatt 22 könyvet olvastam el. Persze aztán minden összekeveredett bennem, zsongott a fejemben. Nagyon tiszteltem az írókat és költőket, amiért annyi szép olvasmányélménnyel ajándékoztak meg. Név szerint azért nem emelnék ki egyet sem, mert úgy érzem, ezzel megsérteném azt, aki kimarad. A gimnáziumi magyar felvételin Sánta Ferenc Sokan voltunk c. novelláját elemeztem. Az volt akkor a kedvencem, és a felvételi előtt azon imádkoztam, hogy bárcsak arról beszélhetnék. És lám, léteztek csodák! Isten megadta nekem azt, hogy kihúztam ezt a tételt.

Legkedvesebb iskolai emlékeim a nyári képzőművészeti táborokhoz kötődnek. Az utolsó évben nyílt egy kiállításunk három társammal. De leghálásabb azért vagyok, mert két évet eltölthettem Svédországban Öland szigetén, az ottani nép főiskolán. Rengeteg élménnyel gazdagodtam. Jó volt látni az egykori viking emlékeket, megismerni múltjukat, és azt a csodálatos tájat.

Aztán pedagógus lettem. Nem akartam hiányozni egy napot sem a munkából, annyira hozzám nőtt az osztályom. A legnagyobb elismerést már megkaptam, amikor egy kisfiú azt mondta: „– Én úgy szeretem tanító nénit, mint az anyukámat. Pedig őt nagyon szeretem!” Ettől nagyobb dicséret nem létezik egy tanár számára.

Az anyaság élménye meghatározó lett az életemben. Úgy éreztem magam, mint a vándor, amikor egy hosszú utazás után végre hazatalál. S többé már nem vágyódik távoli vidékek megismerésére, mert otthon mindent megkap, amire szüksége van. Lett férjem és házunk Svédországban. Az egész portát beültettem különböző dísznövényekkel, cserjével, fával. Ma is ez az egyik hobbim, megnyugtat, ha kimehetek a kertembe és elbíbélődhetek a növényeimmel. Szépségükkel, illatukkal mindig meghálálják a gondoskodást. Nyugtató helyett is kiváló. A sok zöld növény tavasztól őszi harmóniát sugároz. Bezárt kutyának érezném magam egy bérházban.

Közben sokat foglalkoztattak az élet nagy kérdései: honnan a lét, s merre tart, mi végre vagyok..., s mi van a láthatókon túl?

Kerestem a választ a könyvekben, a természettudományos művekben, de nem kaptam megnyugtató feleletet sehol. Nyakas miértjeim üresen csapódtak vissza egy láthatatlan falról. Ma már nem kutakodom, elfogadtam, hogy:

„A világ csupa rejtelem,
nyitját, jaj, hányszor nem lelem,
hány titkát meg nem fejthetem—
tudásnál több a sejtelem.”

(Varga Domokos)

De megtapasztaltam, hogy Isten él, szeret engem, és Jézus értem is meghalt a kereszten. A Bibliában minden kérdésemre ott volt a felelet.

Te már észrevetted, amikor egy angyal elsuhant feletted? Egyre gyakrabban gondolok arra, hogy léteznek égi lények, akik megóvnak a veszedelemben, a sorscsapások közepette. Isten oltalmát gyakran megtapasztaltam, és adtam hálát mindazért a jóért, amivel engem illetett. De sosem mondtam köszönetet azért, *"Mert az ő angyalainak parancsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden útadban."* (Zsolt.91,11)

Amikor úgy érzem, majdnem összeroskadok a mindennapok terhe alatt, sokszor kiáltok az Úrhoz, és az Úr Jézust is kérem, hogy segítsen. Isten meghallgat, ha az ő akarata egyezik az enyémmel. Érzem, hogy gondot visel reám. Kiáradt rám a kegyelme. Örülök, amikor lobog bennem az a szent tűz, amit csak Isten tud adni. Pedig rakódott rá egyre-másra fájdalom és kétségbeesés is. S az a kis parázs, mely úgy hiányzott régen, betöltötte azt az űrt, amely le tud győzni minden fáradtságot, gyávaságot és félelmet. Az Úr letörte a magam köré emelt falakat, s már nem látom óriásnak azt, mi csöppnyi kis feladat. Szeretnék alázatos gyermek lenni, erős csíra a magvetőnek, ki termővé növekedve ajánlja lelkét a Teremtőnek. Új reménnyel tekintek a jövő felé, az Úr felé nyújtom a kezem. S Ő elfogad így meggyötörten, megtörten és bánatosan is. A kétségeimet is elé tárhatom. S megtisztít, reám tekint. Segít

remélni, formálódni. Egykor e rideg világban összetörtek az álmaim. Szétfolytak a régi vágyak, elillantak, tovaszálltak. Ami maradt, az is üres lett, de Ő megtöltötte tartalommal, mint jó „kézműves”. Gyermeke lettem, érdemtelenül. S innentől velem vándorol, előttem lépked. S már nem leszek soha egyedül. Néha a mélyből szólít, s az áldozat, amit értem is vállalt a kereszten, hálával tölt el. Az ige világossága hinti rám a fényt, megnyitja szemeim és éleszti a reményt. Szennyes múltam lezárva születhet-e más? Csak ha Ő vezet engem kézen fogva. Igazgatja, egyengeti léptem, s én neki ajánlom életem egészen.

És mi van az angyalokkal? Istennek biztos ígérete van felőlük is: *"Az Úr angyala táborot jár az őt félők körül és kiszabadítja őket."* (Zsolt 34,8)

Közeledett a karácsony, amikor az iskolában az osztálytermet feldíszítettük a tanítványaimmal papírból készült kis repdeső angyalokkal. A gyerekek kiszínezték, kinyírták és kiragasztották a falra. Bájos, szárnyakon repülő, fehér ruhás kislányokként képzeljük el őket, és e szerint ábrázoljuk. Pedig a Biblia beszél Gábiel arkangyalról, aki férfi nevet visel. Vagy valóban férfi? Van-e az angyaloknak nemük? Mivel telik egy napjuk? Vagy náluk nem így jelenik meg az idő? Ők nem halnak meg, hanem örök életük van. Irigylem őket, mert ők ismerik Istent és az Úr Jézust teljesen közelről, állandó kapcsolatban állnak velük. De angyal volt Lucifer is, aki egykor fellázadt és több akart lenni Istennél.

Maga mellé állította az angyalok harmadát, akik démonokká, ördögökké váltak. Rájuk nem is akarok gondolni, pedig tudom, hogy az ő tevékenységük is hatással van az életemre. Nekik érdekük az, hogy én bűnben éljek. De ilyenkor karácsony tájt el akarok felejtkezni róluk. *"Öltözzétek föl az Isten minden fegyverét, hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszságával szemben."* (Eféz. 6:11)

Remélem, most a szobám légtérében is van valahol egy angyal, aki óv engem, és nyugalmat hoz a lelkembe. Nem szárnyakon, fehér

liliommal a kezében, de megsimítja az arcom, csendre inti háborgó gondolataimat, és messzire űzi a démonokat. Vele üzenem Istennek, hogy szeretem, és megköszönöm, hogy ő is szeret engem. Mert ezt ígérte, és az ő ígérete bizonyosság.

Te már észrevetted,
amikor egy angyal elsuhant feletted?
Érezted azt a szellőt,
amellyel megsimogatja az esendőt?
Behunyta szemeiddel láttad,
ahogy a bajban hozzád vágat?
Állj meg te is egy pillanatra,
hogy a nyugalmad visszaadja.

Ma már jobban tudom értékelni az élet apró örömeit. A költészet útján az az élmény indított el, amikor a fájdalom, a szenvedés, a kudarc és a lobogó tűz megedzette lelkem. S megköszönöm, hogy az Úr sokszor hordozott a tenyerén. Pedig hányszor bántottam őt, mint gyarló, tékozló fiú, de csodás nagy szeretete mégsem apadt el. Megsimogat lágyan hűsítő szellővel, elküldi a Lélek titkát tündöklő fénnel.

Életem első verse váratlanul, hirtelen, öt perc alatt született, amikor megláttam egy esthomályból felsejlő harangvirágot. Ma is ez az egyik legkedvesebb versem. Amikor átolvastam, éreztem, hogy innentől kezdve új fordulatot vett a sorsom. Kezdetben csak az asztalfiókban gyűjtögettem, majd egy véletlen találkozásnak köszönhetően kapcsolatba kerültem egy művészeti társulással, akik befogadtak soraikba. Meghatározó volt az első alkotótábor, amiben részt vettem Bózsván. Jó volt megismerni a hozzám hasonlóan versben gondolkodó embereket, akiknek ugyanígy életemük a művészet. Volt, aki még a porban botladozott, néhányan már a Parnasszust ostromolták, de mindenkitől tanultam valamit és jól éreztem magam a körükben. Azóta számos antológiában jelentek meg írásaim.

Ott volt egy újabb szenvedély, a fotózás, meg a festés. S ebben igyekszem kiteljesedni. Mindezekért hálás vagyok Istennek, s a nehézségek és kudarcok is megedzettek. A nyomorúság kohójában nevelődtem, de aztán mindez tovaszállt, s átadta helyét a csendes békességnek.

Egyik kedvenc idézetem a Bibliából az I. Péter 5, 6–11. „Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején. Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok. Legyetek józanok, vigyázzatok, mert ellenségeitek, az ördög mint ordító oroszlán szerte jár, keresve, kit nyeljen el: álljatok ellene a hitben szilárdan, tudván, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban. A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. Ővé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.”

Rólam

Marosvásárhelyen születtem 1969-ben. Tiszalúcon nőttem fel, s itt élek ma is. A miskolci Herman Ottó Gimnáziumban érettségiztem, majd Sárospatakon szereztem tanítói diplomát. 2000 óta írok verseket és prózákat. Festéssel és fotózással is foglalkozom. A tokaji Váci Mihály Irodalmi Körnek és a Magyar Alkotók Internetes Társulásának vagyok a tagja. Írásaim több antológiában jelentek meg, pl: Az őszi fényben tündöklő szerelem, Őselemek, Természet 2017, Zsongó tündöklés, Időörvény, Az istenek árnyékában, Ne vígy minket a kísértésbe, Kettőezer-kettő éjszaka meséli, Múzsák tánca, Nyitott kapuk előtt, Égtájak, Nyitott szívvel, Lázadó dalnok, Éltető forrás, Aranyló búzaszemek, Tarcali antológia, Szavakba szőtt idő, Földről nézve. 2010-ben beválogattak A Sajó és a Rima mentén című, 20 magyar és 20 szlovák alkotót bemutató kötetbe.

Kiállításaim eddigi állomásai: Tarcal, Kisgyőr, Sajóvámos, Tiszalúc, Székesfehérvár, Miskolc, Putnok, Budapest, Sárospatak, Rimaszombat, Marosvásárhely.

Gyermekverseim a következő weblapon olvashatóak:

<https://nyari-szello-hova-mesz.webnode.hu/>

Isten kegyelméről szóló verseimet ezen a weblapon olvashatják:

<https://domahidi-klara-weblapja.webnode.hu/>

